PRĂPASTIA!

Ovidiu VASILESCU

Văzută din interior, ţara românească pare o casă de nebuni! Privind cu luciditate în jur, poţi crede că la un moment dat te afli la un spectacol de teatru, unde ceva extraordinar s'a întâmplat. Actorii îşi interpretează rolurile cu atâta devotament, cu atâta dăruire şi patimă, încât, s'au ţicnit; nu-şi mai pot ieşi din roluri şi, chiar cu sala goală, ei continuă să joace, fascinaţi de aplauzele la "scenă deschisă" - care, desigur, nu există, - răspund blitzurilor printr'o ţinută şi o dicţie marţială. Rezonanţa "ovaţiilor" îi urcă pe înălţimi eretice. Este atâta tristeţe şi atâta deznădejde în fiecare casă şi pe străzi, încât, paradoxal, nici lacrima suferinţei nu-şi mai are rost. Cui să te mai plângi?

Pe cine să plângi mai întâi, când nu mai ai putere să te plângi pe tine însuţi? Şi pe urmă, o lacrimă ce s'ar prelinge în văzul acestei gloate disperate şi năucite, n'ar face altceva decât să-i sporească suferinţa, să-i scuture şi restul de firavă credinţă ce i-a mai rămas, care s'o ajute să treacă prin iadul acesta, prin care, încă ne mai vrea Dumnezeu!

Nu mai există nimic! Nimic, decât o prăpastie largă şi adâncă dela un hotar la altul, şi pe malurile ei stă aliniată naţiunea, ins lângă ins, aşteptându-şi în linişte execuţia, pe care mai marii zilei întârzie să i-o aplice!

Cine sunt ei de fapt, mai marii zilei? Cine sunt ei, promotorii acestui dezastru organizat atât de metodic? Ei sunt foştii nomeclaturişti ai lui Ceauşescu şi o bună parte a Securităţii de atunci, aşa-zisul segment al spionajului şi contraspionajului, colegi de-ai D-lui Pavel Coruţ, cel care încearcă să-i prezinte ca pe "mieii" Domnului!!

Cum spuneam, prima categorie este formată din cercul cel mai apropiat de fostul dictator comunist. Aceştia au deţinut două atuuri importante, cu care să se poată ajuta atunci când ar veni momentul; informaţii şi bani. Informaţiile i-au ajutat să ştie, chiar dacă nu cu exactitate, ce s'ar putea întâmpla, care ar fi evenimentele majore ce le-ar putea periclita integritatea politică, şi mai ales, fizică. Banii, sumele fabuloase, adunate printr'un jaf comun cu defunctul, să-i ajute să se "privatizeze" peste noapte, să ia un asemenea ascendent material faţă de restul naţiunii, încât, chiar dacă ei nu vor mai fi o alternativă politică în viitor, vor fi o forţă financiară care, după cum se şi vede, vor impune celor cca. 80% de dezmoşteniţi ai soartei, un regim de viaţă atât de mizer, atât de umilitor, încât aceştia, în dorinţa sinceră de a supravieţui, vor regreta răul pe care l-au avut şi cu gestul disperării omului ajuns în situaţie de limită, vor îmbrăţişa picioarele acestor canalii, greu de calificat altfel.

Tot ce este potenţial economic, mai ales investiţiile străine, tot ce ţine de afaceri deci, toată această maşinărie infernală de făcut bani prin jefuirea ţării, trebue să treacă prin mâinile şi filtrul acestor două categorii de ciocli ai naţiunii române, nomenclaturiştii, plus fosta şi actuala Securitate.

Cât priveşte fosta Securitate din exterior, batalioanele de spioni politici şi economici, "diplomaţii", mai cu seamă aceia care n'au făcut nimic peste hotare decât au înlesnit un comerţ cât mai intens pe valută, care îl dezinformau până şi pe Ceauşescu cu privire la preţuri, acumulând în felul acesta pentru acea înspăimântătoare instituţie,

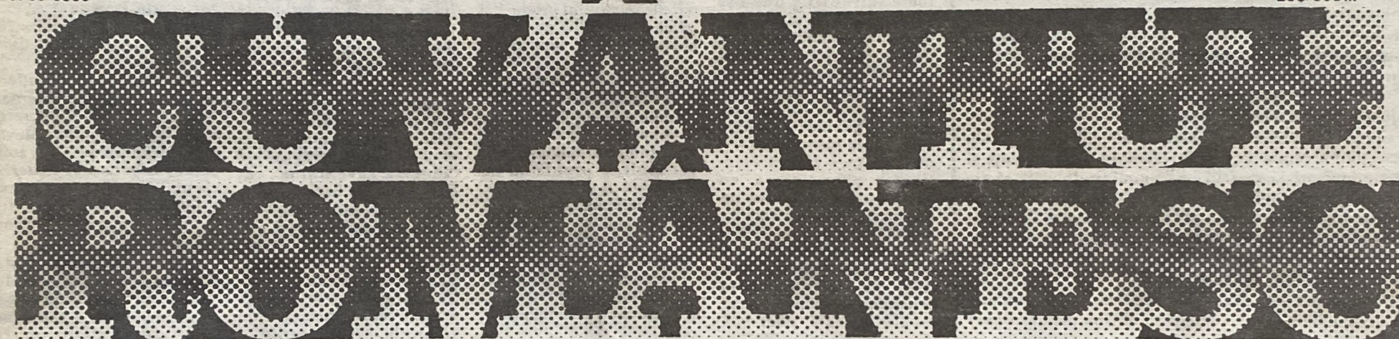
Continuare în pag.8

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 25$/50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 19 Nr. 209 - OCTOMBRIE 1993 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

E GREU DRUMUL

Eugen BÂRSAN

Este imperios lipsă de o cultură politică ce ar duce la eliminarea urmărilor comunismului care sunt sorgintea blestemului ce ţine încă în fruntea ţării structurile comuniste de ieri.

Este clar că un asemena lucru n'ar fi fost posibil dacă multe cadre universitare (incompetente) promovate de comunism n'ar fi încă în funcţii, pregetând s'o rupă cu un trecut al lor.

Un asemenea lucru n'ar fi fost posibil dacă în fruntea educaţiei civice n'ar fi oameni care timp de 20-25 de ani au predat ori învăţat la "Ştefan Gheorghiu" socialismul ştiinţific exemplificat cu vorbirile lui Ceauşescu.

Iată lucruri care au fost văzute ca imposibile şi deci, de neacceptat pentru zilele de după Revoluţie şi care, din nefericire, sunt totuşi, stări de fapt ca bază a ceauşismului încă vieţuitor şi conducător de ţară. Bineînţeles, prin proletcultiştii care se văd.

Este de subliniat că prizonierul psihic, ca rezultat al unui îndelungat proces de epocă comunistă, este intens alimentat de nomenclaturiştii moştenitori, care sunt plini de marea experienţă a intoxicării deliberate a spiritului. Mai totdeauna, în funcţie şi de situaţii, ca de exemplu, alegeri electorale.

Dar lucru important şi de reţinut: nu ne putem sustrage cinstei de a vedea situaţia intoxicării spiritului aşa cum este ea în realitate. Ce vreau să spun este că intoxicările sunt liber consimţite. Aici este gravul şi tragicul vieţii sociale şi publice din ţară. Iar până această stare nu va lua sfârşit, nu se va putea ajunge la construcţia unei societăţi româneşti pe o ordine socială, pe o ordine cu libertate morală.

În fapt, un drum greu. Pentrucă presiunea psihică din implantarea comunistă e atât de mare încât bietul Român intoxicat trebue să lupte cu el însuşi pentru a putea vedea şi concepe o societate românească post-comunistă democratică. Căci, când el îşi face loc, spiritul bun, de curaj, e încolţit de îndată - comunistic - de spiritul răului. Astfel cei care şi-au făcut curaj să vadă şi să conceapă o societate post-comunistă, sunt taxaţi, fără cruţare, ca duşmani ai "poporului", elemente ale "destabilizării". Iar dacă se întâmplă să mai protestezi, ai devenit trădător, schizofrenic şi cana-

Continuare în pag.3

TRECUTE "MERITE" DE LITERAŢI (AZI) DEMOCRAŢI

Valeriu C. NEŞTIAN

Plăcută şi bună impresie fac, desigur, cititorului de bună credinţă acele texte care critică, dezaprobă, înfierează - nu fără vervă şi argumentaţie - ideologia şi regimul comunist, ori care iau în tărbacă "metodele" de guvernare ale nomenclaturiştilor de ieri şi de astăzi. Oricine, lipsit de prejudecăţi, are cuvinte de laudă pentru atitudinea aceasta morală, pentru documentaţia, clarviziunea dovedite de o asemenea luare tranşantă de poziţii.

Când însă, nezăbovind mult printre rânduri şi vorbe, treci la cercetarea ţinutei dinainte de Decembrie 1989 a anumitor "dascăli" într'ale "democraţiei", constatările rezultate nu pot să nu-l indispună (de nu să-l şi supere, să-l indigneze) pe lectorul pornit să-şi acorde încrederea şi simpatia faţă de un literat ori altul ce se declară actualmente - parcă ar fi fost de când lumea! - anticomunist sau măcar necomunist. Oportunism? Cameleonism? Diversiune şi provocare? Cinism de joasă ori "elevată" obârşie? Şi ce-i determină pe (acum) vajnicii apărători ai libertăţii şi ai drepturilor omului? (Nu ne raportăm la neocomuniştii notorii, declaraţi!) Sete de putere, ambiţie, dorinţă de mărire şi câştig bănesc? Când au fost sinceri? Ieri, astăzi ori niciodată?!?

Da, just, normal şi foarte util lucru este a ne reaminti, fie şi din când în când, ca o indispensabilă verificare a conştiinţei - fără umbră de maliţiozitate sau procese de intenţii (să nu fim nici intransigenţi cu exagerare!). Nu doar pentru a se şti - ca să nu pierim ignoranţi - ci mai ales spre a se evita/preîntâmpina vătămătoare confuzii şi eventualele precedente nesănătoase.

Iată, de pildă, ne povăţuiesc şi ne dau lecţii, ba ne şi trag de urechi uneori, între unii şi alţii, câţiva literaţi culcuşiţi la prestigioase publicaţii centrale sau din provincie (Bernard Shaw: "Cei care pot, acţionează; cei care nu pot acţiona, predau cum se poate acţiona; cei care nu sunt capabili nici să acţioneze, nici să predea, învaţă pe alţii cum să predea"!)

Ce fel de literatură compuneau domniile lor odinioară? (Evident, NU articole de serviciu, publicistică ocazională sau citate obligatorii).

Ştefangheorghistul V. Băran, bunăoară, publica, în 1961, volumul de reportaje "artistice" - în filiaţia "nouă" a lui G. Bogza, Tr. Coşovei et. comp. - "Pe drumul fericirii" (se ştie care drum şi care fericire!), "Gospodăria colectivă - izvor de bunăstare şi belşug" (sic!), în anul următor cartea "Contemporani cu viitorul" şi, peste un timp, în 1976, "O.R.A.". Titlurile ne "iartă" de orice comentariu axiologic. Fostul redactor-şef al oficiosului sucevean "Zori noi", apoi reporter la "Scînteia", productivul Platon Pardău, în "Ore de dimineaţă" (1972) - ca şi în "Conversaţii patetice" (!) - sub pretextul unei săli de audienţă dela regionala de partid, face "estetic" apologia activiştilor pecerişti. E limpede, nu? Constantin Ţoiu, ex-redactor la editura P.M.R., în romanul pseudopoliţist "Moartea în pădure" (1965), pune în scenă (şi se dă în teatru!) nişte confruntări între "muncitori forestieri", conduşi, nu încape îndoială, de comunişti, şi "rămăşiţele fasciste constituite în bande" (adică luptătorii rezistenţei antibolşevice din munţi!)

Pe de altă parte, prolificul Valentin Silvestri nu e mai prejos. Nuvelele "Trenul regal" (1949), "Într-o noapte înstelată" (1951) - şi chiar o parte deloc neglijabilă din ulterioarele sale schiţe "umoristice şi satirice" - sunt grăitoare pentru militantismul lui ideologic şi... artistic. Constanţa Buzea n'a tipărit doar circumstanţiale "omagii"; în versurile din volumul "De pe pămînt" (1963), de exemplu, vorbeşte "liric" despre generaţia "romantică", "revoluţionară" a şantierelor industriale staliniste şi a "entuziasmului juvenil" (înduioşător de partinic!), pentru a ajunge la o problematică destinată copiilor, de pe aceleaşi nefaste baricade doctrinare, în "Aventurile extraordinare ale lui Hap Pap" (1970), scrise în excelissima colaborare cu Adrian Păunescu!

I. Brad, fost membru al C.C.-ului, ne delecta şi el pe vremuri, "ideologic şi estetic", cu romanul versificat al apologiei stahanoviste "Cincisutistul" (1952), ulterior "dezvoltîndu-şi" tema şi în "Tînărul mecanic" (1954), "Baladă impuşcaţilor" (1955), "Descoperirea familiei" (1964) ş.a.m.d.

Poezie "patriotică", militantă scriau până nu aşa de mult şi Al. Andriţoiu, Gr. Hagiu, Florentina Albu sau Violeta Zamfirescu. N'am auzit ca sus-menţionaţii stihuitori să şi-o fi recuzat între timp!

Continuare în pag. 3

EDITORIAL

HIBRIDITATEA GUVERNELOR LUI ILIESCU

Încă dela primele încercări de constituire a organismelor de conducere guvernamentală din Decembrie '89, după căderea dictaturii lui Ceauşescu, numai Allan Green, ambasadorul Statelor Unite la Bucureşti şi o parte din "intelectualii" români au avut încredere în formulele de guvernare încropite de Ion Iliescu şi Silviu Brucan. Restul lumii româneşti a aşteptat ca aparenta revoluţie, care începuse prin răsturnarea tiranului, să continue.

Refacerea ţării cu contribuţia unor oameni ce-au aparţinut vechii nomenclaturi comuniste era imposibilă. Aceştia n'aveau nici autoritatea morală, nici legitimitatea politică şi nici pregătirea necesară pentru reformele care se impuneau la data respectivă. În pofida tuturor aşteptărilor, revoluţia n'a continuat, deoarece aceşti oameni cu statute vechi de comunişti au ştiut să manevreze bine situaţia în favoarea lor, în acele momente tulburi de atunci, iar marea parte din lumea românească s'a lăsat amăgită şi s'a complăcut în noua structură politică formulată.

În acest fel, boala s'a prelungit până astăzi când s'a ajuns la o stare de criză generală.

Toate formulele de guvernare ale lui Iliescu şi ale acoliţilor acestuia au fost infestate cu incompetenţă şi compromisuri. Iliescu nu era cu nimic îndreptăţit să fie conducătorul ţării după Decembrie 1989, el însuşi având o ideologie comunistă căreia i-a fost şi i-a rămas credincios, după cum singur a declarat. În plus, era un kaghebist şi faţă de ţară era şi este responsabil de dezastrul şi de genocidul naţional.

Dacă la primele alegeri de după revoluţie, formaţia hibridă a lui Iliescu a reuşit să obţină prin tertipuri curat comuniste un procentaj similar lui Ceauşescu, în 1992, popularitatea sa şi a Frontului Salvării Naţionale s'a redus simţitor. Prin scurgerea vremii, prin procesul firesc de dezmeticire naţională, este de aşteptat un vot de neîncredere pentru Iliescu şi şleahta lui de comunişti, fiindcă minciuna şi falsul nu se pot perpetua la infinit. Incompetenţa de astăzi a executivului Văcăroiu şi a celorlalte formule guvernamentale ale lui Iliescu vor trebui să ia sfârşit.

Numai o formă patologică a stării lui Iliescu ar putea să-l încurajeze să-şi mai asume răspunderi în viitor, după rezultatele negative ale guvernelor sale.

Viciul principal rezultă din hibriditatea pregătirii pe care o au cei însărcinaţi cu conducerea ţării. Iniţial, aceştia au fost educaţi şi pregătiţi în spirit marxist, ca apoi, pentru un polei decorativ, să fie ţinuţi în şcoli înalte din Occident, cu doctrine economice şi politice radical opuse celor comuniste, pe care le învăţaseră până atunci. Din această sinteză amalgamată au ieşit nişte monştri fără putinţă de adaptare la condiţiile de viaţă ale vreunei societăţi, fie ea capitalistă sau comunistă, democrată sau dictatorială. Aceşti monştri ideologici profesionişti n'au avut nici o valoare în guvernările întocmite de Iliescu, pentrucă nu se puteau orienta în realităţile româneşti care impuneau cu prioritate revenirea la bunele tradiţii şi la primatul spiritual pentru refacerea unei societăţi sănătoase. Cele două guvernări anterioare, ca şi cea actuală, a lui Văcăroiu, au fost şi rămân anacronice, lipsite de eficacitate. Ele nu s'au putut debarasa de ideologia marxistă, n'au putut valorifica părţile bune ale Occidentului pentru a le conecta la realităţile României.

Între timp, personalităţi ale vieţii naţionale, pregătite în diferite domenii de activitate publică, au fost marginalizate pe motivul că nu fuseseră "onorate" cu carnetul de membru al partidului comunist.

Din toate acestea, se poate prevedea o apropiată recrudescenţă naţională, care va însemna şi eliberarea ţării, nomenclatura comunistă, sterilizată şi epuizată, neputând dura la infinit. Se văd semne ale inutilităţii, ca cele pe care le oferă încercările de remaniere guvernamentală din ultima săptămână a lunii August a.c. Chiar dacă D-nul Văcăroiu încearcă să le prezinte ca schimbări din cauza lipsei de eficienţă a activităţii acestora, ele rămân o dovadă de incompetenţă a executivului actual.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Scrisori din ţară

DEŞI NU SE VEDE, PRIVATIZAREA MARII INDUSTRII S'A TERMINAT

—— Octavian TUDOR ——

Cei plecaţi de curând din România îşi amintesc regula de aur a slujbaşului în comunism: **să nu spui nu,** oricât de absurd ţi se va părea ordinul şefului. Că nu vei face nimic din ce ţi s'a cerut, e altceva. Dacă **nu faci,** poţi fi sancţionat pentru incapacitate sau indolenţă. Dacă ai, dela început, un punct de vedere şi afirmi că un lucru **nu poate fi dus la capăt** - din cauze evidente - vei fi sigur judecat pentru nesupunere. Regula aceasta a fost atât de populară, încât ea funcţionează şi astăzi, ca şi cum alta nici n'ar putea fi concepută.

România participă la toate întrunirile unde se decid căile, dar şi clauzele integrării în sistemul economic de piaţă. Reprezentanţii ţării spun mereu **da.** Totuşi, nu fac nimic sau aproape nimic din ce promit. Un exemplu: pentru integrarea europeană - şi mondială - o clauză esenţială e privatizarea, cu accent pe privatizarea industriei. România zice tot timpul da, dar nu întreprinde aproape nimic pentru ca privatizarea industriei să fie un proces consistent la vedere. În momentul de faţă, doar 10% din producţia industrială se obţine în sectorul privat. Ca să înţelegeţi exact ce acoperire are acest 10%, iată şi realitatea financiară: doar 2% din capitalul industrial e privat. Adevărul curat e că nu s'a privatizat nici un procent din industria la care se referă contractele şi clauzele noilor relaţii cu Europa. O mulţime de mici ateliere şi cooperative, de tot modeste, care lucrau şi înainte prin subcontracte, au devenit particulare: clanţe, bucşe, garnituri, piese mici, în general lucrări de atelier, nu de industrie. În acte, privatizarea în România e mai înceată, în 1993, ca în Albania.

E de neconceput o transformare din rădăcini a unui sistem, fără un minister al Privatizării. Astfel de ministere există în toate ţările din Est, nu şi la noi.

De ce oare e atât de îndărătnică România?

România înseamnă, în chestiunile de decizie, un număr oarecare de persoane. În România, industria e o realitate complexă şi impunătoare. România chiar are o industrie. România a fost, prin anii '80-'85, al nouălea exportator de armament din lume. Multe din tratatele de după 1990 vizează controlul producţiei şi al exportului de armament. Nu poţi face armament cu secera şi ciocanul. Deşi se glosează mult pe seama înapoierii tehnice, în destule sectoare importante nu e vorba deloc de o rămânere în urmă. Întârzierea e, cel mult, o problemă de dotare la zi şi tehnologie, nu de refacere din temelii. Această industrie, aşa cum e ea, înseamnă o avere imensă.

Iată cum stau, de fapt, treburile: privatizarea în România se produce mai repede decât o spun statisticile, numai că e mascată. Atât cei care conduc procesul la nivel guvernamental, cât şi cei care conduc industria pe ramuri şi fabrici n'au stat cu mâna în sân. Au devenit proprietarii producţiei, în aşteptarea momentului prielnic când vor putea fi efectiv, cu acte şi legi, proprietarii industriilor propriu zise.

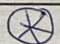
Cum s'ar zice, fabricile au şi n'au proprietari, statul e şi nu mai e stăpân. Cu o mişcare scurtă, de tip mafiot, ne putem trezi curând că în România 50% din industrie aparţine unor particulari. În presă, apar zilnic dezvăluiri referitoare la transferuri mascate de industrii către particulari. Legile, când vor fi votate, nu vor face altceva decât să consfinţească o stare de fapt.

Scandalurile cu implicaţi la nivel înalt au devenit atât de obişnuite, că omul de rând nu mai înţelege dacă tot ce se vorbeşte e adevăr sau manevră politică. Am bănuiala că "afacerea corupţiei" e o lovitură de maestru a guvernului, că se incriminează public persoane şi situaţii - presa primind, pe sub masă, informaţii, care în aparenţă acuză guvernarea - ca, în final, să se producă o disculpare tot atât de senzaţională. Tehnica e aceeaşi: spune ce ţi se cere, dar fă cum ţi-e bine.

Suntem la sfârşitul lui August şi toată lumea aşteaptă sesiunea excepţională a Parlamentului privind "dosarele corupţiei" şi "căderea guvernului", cădere care, de luni de zile, părea iminentă. În clipa în care scriu articolul, nu ştiu ce se va întâmpla. Totuşi, vă pot spune câte ceva, deoarece acum cunosc pe dinafară scenariul: vor fi mutaţi câţiva miniştri, de colo-colo. Mişu Negriţoiu, de pildă, practic omul care ştie totul despre procesul privatizării şi - în orice ţară real democratică - persoana care ar urma să dea seamă de rămânerea în urmă, faţă de ritmul asumat, e "dat afară" dela Agenţia pentru privatizare şi devine consilierul preşedintelui pe aceeaşi chestiune! Poporul şi presa cer schimbări, iar guvernul zice **da** şi uite că schimbă! Adrian Năstase are chiar umorul cinic să afirme, într'un interviu, că vor fi schimbări, dar nu pentru **incompetenţă** ori fraude, ci pentru **ineficienţă.** Paul Theodoru, Ministrul Transporturilor, e implicat clar în dosarul corupţiei - relaţia flota maritimă. Contractul cu Grecii a fost anulat. Totuşi, Paul Theodoru nu e un înalt funcţionar corupt, ci doar un ineficient! Paul Theodoru şi-a petrecut concediul în Grecia, cu nevasta şi fiul, la armatorul grec căruia i-a vândut, pe nimic, o parte din flotă. Chemat în faţa comisiei anti-corupţie şi chestionat de câţiva membri asupra modului în care şi-a plătit acest concediu, e scos din cauză de senatorul PDSR, Romul Vonica, şeful comisiei, cu argumentul la care orice jurist din Occident ar exploda: să nu ne băgăm în viaţa personală a Domnului Ministru!

Din scandalul corupţiei, puterea va ieşi mai întărită. Vor cădea câteva capete mici, vor fi ciufulite câteva capete mijlocii şi se vor roti câteva capete mari. Ineficient la Agenţia pentru privatizare, Mişu Nigriţoiu devine competent la Preşedinţie!

Pentru cititorii de peste Atlantic ai revistei, numele vehiculate frecvent în presa românească "de acasă" n'au conţinut. Călătorind în câteva rânduri în Canada şi S.U.A. am observat cât de departe de America e România. Mă străduiesc, de aceea, să înfăţişez situaţia **în general.** În general, situaţia se prezintă astfel că tot **generalii** fac legea, numai că şi-au dat jos gradele şi se cheamă oameni de afaceri şi întreprinzători particulari. Acolo unde apare un scandal privind privatizarea secretă a unui sector, apar şi câţiva securişti bătrâni sau nu tocmai bătrâni din fostul comerţ cu armament.

ANUNŢ

ÎNCEPÂND CU DATA DE 4 OCTOMBRIE 1993, PREFIXUL TELEFONIC AL ORAŞULUI HAMILTON SE VA SCHIMBA DIN (416) ÎN (905).

NOILE NUMERE ALE ZIARULUI VOR FI: Tel: (905) 387-1832; FAX: (905) 388-4651

ÎN ATENŢIA CITITORILOR DIN ROMÂNIA

Vă rugăm să confirmaţi primirea ziarului "Cuvântul Românesc" prin expedierea pe adresa redacţiei, a unei cărţi poştale ilustrate, specifice regiunii (oraşului) Dvs.

Vă mulţumim, REDACŢIA

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe toţi corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 10 a lunii precedente editării ziarului. Redacţia ziarului nu asigură publicarea articolelor nesosite la sediu până la această dată.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE...

PRENUMELE...

STRADA/ Nr. ....

ORAŞUL.................STATUL/PROVINCIA.................

CODUL POŞTAL.................ŢARA.................

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $35 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$30 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$25 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

SCANDALUL CORUPŢIEI

Mihaela MOISIN

Început în luna Mai a.c., prin dezvăluirile Generalului Gheorghe Florică, şeful Gărzii Financiare, scandalul corupţiei s'a desfăşurat în plin în toamna aceasta. Concluzia a fost că într'adevăr există corupţie la guvern, dar din lipsă de dovezi, nu există corupţi.

Pe data de 30 Iunie, Opoziţia a convocat o sesiune extraordinară pentru a analiza Raportul preliminar al Comisiei Parlamentare Anticorupţie; în aceeaşi zi, Adrian Năstase încalcă Constituţia, închizând pe vară Parlamentul şi dând astfel posibilitatea celor incriminaţi să-şi pregătească apărarea timp de două luni. Încălcând prevederile constituţionale, Comisia sesizează Parchetul General al României în ce-i priveşte pe incriminaţi. Conform art. 108, alin. 2 din Constituţie, "numai Camera Deputaţilor, Senatul şi Preşedintele României au dreptul să ceară urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârşite în exercitarea funcţiei lor." Deci, vizibil, Comisia nu putea cere legal acest lucru. Conform alin. 3, al aceluiaşi articol, "cazurile de răspundere şi pedepsele aplicabile membrilor Guvernului sunt reglementate printr'o lege privind responsabilitatea ministerială." Dar această lege nu există, ca atare cei incriminaţi nu pot fi pedepsiţi. Rezoluţia dată de Parchetul General referitor la Secretarul General al Guvernului, Viorel Hrebenciuc, îl scoate pe acesta de sub învinuirea de luare de mită, rămânând cu acuzaţia de deturnare de fonduri; această acuzaţie atrage după sine automat responsabilitatea întregului Guvern.

Pentru marea majoritate a naivilor, în mod deosebit a celor din Occident, premierul Văcăroiu, cu Guvernul său, şi-a luat măsurile de prevedere necesare, prin:

- amânarea dezbaterilor în Parlament a Raportului Comisiei Anticorupţie în Septembrie, într'o sesiune extraordinară;
- anunţarea remanierii guvernului şi a noii componenţe a executivului în urma acestei remanieri (exceptarea dela această remaniere a lui Mişu Negriţoiu, aşa cum s'a anticipat, prin numirea lui cu numai o zi înainte în funcţia de consilier prezidenţial, la Cotroceni, se pare că se datoreşte protejerii lui de către însuşi Preşedintele Iliescu, care îl pregăteşte pentru funcţia de cel de-al patrulea Prim-ministru);
- schimbarea câtorva miniştri - Mihai Golu, Ministrul Învăţământului, Constantin Teculescu, Ministrul Comerţului şi Gheorghe Angelescu, Ministrul Tineretului şi Sportului; Sâmbătă 28 August s'a anunţat că noii miniştri au primit acceptul Preşedintelui Iliescu şi al partidului de guvernământ, nemaifiind necesară dezbaterea şi aprobarea de către Parlament a noii echipe executive.

Prin câteva schimbări neesenţiale în Guvern, cei acuzaţi de corupţie, Viorel Hrebenciuc - Secretarul General al Guvernului, Florin Georgescu - Ministrul de Finanţe şi George Ioan Dănescu - Ministrul de Interne, continuă să fie oamenii de bază ai premierului Văcăroiu, deci ai Guvernului României.

La sesiunea extraordinară din 30-31 August, apar alte două rapoarte: unul al celor 7 reprezentanţi ai majoritarilor şi condus de Romul Vonică şi altul al celor 6 reprezentanţi ai Opoziţiei. De aici a început scandalul corupţiei.

Moţiunea depusă de Opoziţie la sfârşitul Sesiunii Extraordinare a Parlamentului referitor la modul în care au fost soluţionate cazurile de corupţie sesizate de Comisia parlamentară de anchetă, practic, cere demiterea din funcţie a celor trei demnitari acuzaţi de Generalul Gheorghe Florică, chiar dacă Parchetul General şi o parte a Comisiei i-a găsit nevinovaţi. Moţiunea este semnată de 121 de deputaţi şi 41 de senatori.

Această moţiune a fost dezbătută în şedinţa Camerelor reunite din 6-7 Septembrie. În acelaşi timp s'a acceptat, după discuţii aprinse, şi propunerea Dl. Coposu (PNŢCD) de a fi audiat Generalul Gheorghe Florică. Această audiere însă a constituit un eşec total, datorită exprimării lui greoaie şi dezvăluirilor irelevante.

Nicolae Văcăroiu a concludat că, neexistând argumente în cazurile de corupţie în discuţie, moţiunea Opoziţiei a avut ca scop compromiterea echipei guvernamentale. Apoi, Dl. Văcăroiu a insistat asupra "realizărilor economice din ultimii ani".

În încheiere, Dl. Văcăroiu a arătat că Guvernul nu are de cine şi de ce să se desolidarizeze şi că acordă încredere demnitarilor nominalizaţi în cazurile de corupţie.

Moţiunea depusă de Opoziţie a fost respinsă cu 231 voturi contra şi cu 151 voturi pentru.

E GREU DRUMUL

Urmare din pag.1

lie. Apare deci, confruntător, o vigilenţă severă cu o contracţiune care trebue să asigure că totul rămâne ca şi mai înainte.

Şi aşa, până când va fi în stare să se ridice din starea în care l-a adus comunismul, poporul va vota, nevinovat, dar din prostie, cu cine ştie. Pentrucă, bătut la cap de propaganda resurselor demagogiei comuniste, pusă la bătaie pentru mistificarea adevărurilor, el e înrădăcinat cu obişnuinţa în comunismul celor 45 de ani. Iată deci, de ce cei mulţi, şi cu deosebire cei din mediul rural, au problema transpuneriii actualităţii în democraţie. Iată de ce, "talpa ţării" e "talpa Iliescu".

Şi totuşi, în partea obişnuinţei înrădăcinate de a se vota automatic cu Puterea, se vede o breşă. Căci la ultimile alegeri generale, 24% din electorat nu s'a prezentat la vot, iar 13% din voturi au fost anulate. Acest lucru înseamnă că o treime din populaţie nu şi-a spus cuvântul. Ea a luat poziţia indiferenţei care poate fi văzută ca primul pas de ieşire din orbirea totală. De unde ar urma pasul spre lumină.

În realitate, drumul e greu, nu numai din lipsa de simţ în democraţie a "talpii de jos", ci şi din deficienţa partidelor de opoziţie de a se impune în mediul acesteia. Din păcate, criza de elite inspiratoare şi conducătoare, cerute de timp, nu poate însemna nimic bun. Fiindcă această lipsă e umplută de comunismul care e un mare meşter în a "duce" poporul.

Vorbind de inducerea şi ţinerea poporului în capcane comuniste de alegeri şi de tot felul, ar mai fi de menţionat şi faptul că, dacă fiecare cetăţean a avut (formal) libertatea de a alege, nu fiecare a ştiut ce să aleagă.

Dar ori că e vorba de un aspect, ori că e vorba de altul, trebue avut în vedere că roşul nu se decolorează uşor. De aceea bătălia pentru democraţie va fi ceva mai grea, ceva mai lungă decât s'a sperat şi socotit. Căci numai zilele pot aduce o mai largă limpezire a cugetelor.

E în firea lucrurilor ca orice drum greu, orice amânare să decepţioneze. Se poate chiar ca adâncirea decepţiei să ducă la un sentiment de înfrângere. Ceea ce în cazul de astăzi al ţării, n'ar trebui să se întâmple. Căci atunci când se luptă pentru adevăr, orice mic pas înainte trebue văzut ca o victorie.

Să nu se uite că cine luptă pentru adevăr nu este niciodată un învins. Este bine cunoscut că ce este mare în oameni, este lupta lor pentru bine. O luptă centrată acum în ţelul: România trebue să-şi schimbe odată şi pentru totdeauna chipul la care au adus-o decenii în şir de presiuni şi constrângeri comuniste de tot felul.

România nu poate trăi în paradoxul politic al unui regim îmbrăcat în straiele democratice de sub care ţine viaţa statală pe un fir de legătură cu conceptele elaborate de biroul politic dejist ori ceauşist.

Deocamdată, contraponderea stă în simplul fapt că Dumnezeu vrea ca să putem spune lucrurilor pe nume.

Până la o ajungere la liman drumul izbăvirii e într'adevăr greu. Iar pe parcursul lui, Românii îşi duc viaţa între umor şi fatalitate, căci lupta de conştiinţă şi înţelepciune se plăteşte.

Noroc că din înţelepciune se naşte şi ideea călăuzitoare că aşa vei dormi, după cum îţi aşterni.

Eugen BÂRSAN

ULTIMA ARMĂ: UMORUL

Ne întoarcem la Epoca lui Bulă.

Românul a înţeles că Ion e copia lui Nicolae şi, pierzându-şi speranţa, şi-a luat arma dăruită de Dumnezeu: gluma.

Remanierea guvernului i-a adus aminte de ciorile din copac. Vii şi scuturi copacul, ciorile îşi iau zborul, ca apoi să se întoarcă pe altă creangă; ultima primeneală a regimului n'a făcut decât să schimbe scaunele pe care poposeau inteligenţele.

Dl. Văcăroiu ne-a amuzat cu cea mai bună farsă: în loc să schimbe miniştrii acuzaţi de jafuri, a făcut schimbări la sport, cultură etc., iar pentru eliminarea celor implicaţi în afacerile veroase dela Ministerul Transporturilor, va fi schimbat portarul dela Teatrul Naţional. Luând în serios puterea ridicolului, ziarul "România Liberă" a deschis un concurs de epigrame cu tema: "Pe Dunăre de-ar curge vin!"

O caricatură, o epigramă ori o fotografie spun mai mult decât o mie de cuvinte. Reproducem câteva epigrame:

Premiul I revine D-lui Virgil Popovici, cu rândurile dedicate "Conducătorilor noştri":

Pe Dunăre de-ar curge vin
De sărăcie nu se scapă
Cât timp în funcţii se menţin
Cei ce ne-au băgat la apă!

Premiul II, Dl. Vasile Tuzla:

Dacă a făcut plopul mere
După Congres (Ce semn divin!)
Este normal, omul să spere
Pe Dunăre va curge vin.

Dl. Mircea Manole îşi îndreaptă săgeţile neotrăvitoare:

Pe Dunăre de-ar curge vin
Numai de partea noastră dragă!
Pe partea cea despre Vidin,
Eu cred c'ar curge numai bragă!

Sub titlul "39-93 - Intenţie sau coincidenţă", Dl. Laurenţiu N. Gaiu loveşte în plin:

Pe Dunăre de-ar curge vin
Iată o temă dragă nouă:
În '93 curge venin,
Nostalgic, vreau ca'n '39...

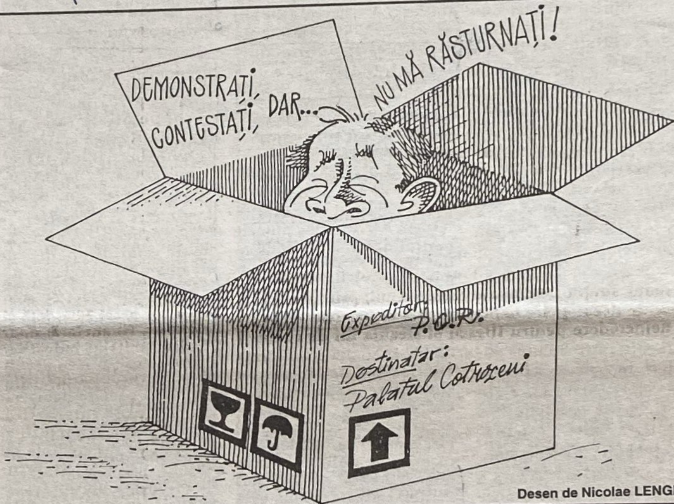
Un premiu special a fost acordat D-lui Romeo Vanica:

Pe Dunăre de-ar curge vin,
Păgân să fie! Nu creştin,
Fiindcă ne-am cam săturat
De vinul nostru "botezat".

Fără pretenţii, contribuim cu patru rânduri întârziate:

Nu-i nevoie ca pe Dunărea bătrână
Să mai curgă vin, rachiu şi bere:
Cei ce-au luat frânele în mână
Sunt beţi... de-atâta putere.

Stroe MOLDOVANU

Desen de Nicolae LENGHER

TRECUTE "MERITE" DE LITERAŢI (AZI) DEMOCRAŢI

Urmare din pag. 1

Reconstituind trecutul istoric în "lumina" indicaţiilor (mereu în schimbare) ale partidului, D. Almaş se consacrase biografiilor, evenimentelor romanţate, studiilor de popularizare literaturizate de orientare vădit marxistă, ce urmăreau fără înconjur educarea comunistă a tineretului. Dacă T. Buşecan, în nuvela "Mina din vale" (1950), zugrăveşte "artistic" activitatea industriei socialiste în plină dezvoltare, iar în "O sută de paşi" (1963), satul aflat în trecerea dela "mentalitatea individualistă la cea colectivistă", Augustin Buzura concede şi el, în "Feţele tăcerii" (1974) să înfăţişeze epoca de după 1950 a procesului de "cooperativizare" de pe aceleaşi poziţii materialist-istorice. Ce să mai spunem că însăşi Maria Luiza Cristescu, în romanul tezist "Capriciu la plecarea fratelui iubit" (1968), relatează evenimente ale epocii de consolidare a socialismului în cadrul... vieţii sufleteşti.

Ne întrebăm foarte serios: i-a silit careva, le-a pus poliţia politică revolverul la ceafă acestor autori respectabili şi talentaţi, ca să "comită" astfel de lucrări literare cu imună tendinţă bolşevică? Unii nu-şi cruţau pentru libertate şi demnitate, pe-atunci viaţa, alţii jucau tontoroiul puterii criminale!

Comic este că I. Băieşu, spre exemplu, debutează în 1951 cu poezia "Ileana tractorista", căreia îi urmează foiletoane asupra colhozurilor autohtone (oare-şi va reveni autorul la vechiul său nume - prohibit odinioară - de I. Mihalache, cum îşi manifestase candid dorinţa în presa anilor '60!?!) Întrecându-i pe alţii, Al. Simion (înrudit ideologiceşte şi moraliceşte cu poetul patriotismului socialist, N. Stoian) "crease" o panoplie de politruci şi securişti "pozitivi" în "Sângele unei vârste" (1973), "Grăuntele de grâu când cade pe pământ" (1974), "Blocul de marmoră" (1975) etc.

Am fi nedrepţi şi imparţiali dacă n'am menţiona, ilustrativ, şi "mostre" din literatura "umanist-socialistă" a reprezentanţilor minorităţilor naţionale: Domokos Géza, fost membru C.C., de pildă, publica în 1961 o "angajantă" carte despre Bicaz, "A patra amintire", Szász Jano intra în transă după o călătorie în U.R.S.S. ("Iubiţi porumbeii", 1958, "O noapte la Moscova", 1959); iar Kovács Adám era comunistul timişorean omniprezent şi omnipotent din romanul său, "Cei dintâi şi cei din urmă" (1972), unde evocă şi lupta uteciştilor pentru "dreptatea clasei muncitoare"...

Bine, bine, am putea fi la un moment dat întrerupţi, dar voi ieşenii? Ieşenii nu-şi au şi ei partea lor de contribuţie la antologia dezonoarei?

Cum să nu aibă, ar fi răspunsul onest. Şi încă nu una de "Marinică, zis codaşul!" Două impedimente se ridică însă: primul - aportul lor cantitativ şi valoric este minor în comparaţie cu "centrul" şi cu alte "centre"; al doilea - e greu de făcut o netă distincţie, întrucât în dulcele nostru târg excepţiile clare dela "regula plecăciunii" de curte nouă sunt totuşi prea puţine faţă de pretenţiile unei cetăţi a culturii adevărate cum este Iaşul...

În special tineretul are dreptul să ştie, îndeosebi că o serie de opere dintre cele pomenite încă se mai "studiază" în liceu şi facultăţile de profil. De aceea cercul tăcerii trebue rupt!

Valeriu NEŞTIAN

Fenomenul legionar şi presa românească

Ionel ZEANA

Relativa libertate câştigată cu preţul sângelui vărsat de tineretul nostru inocent, în timpul Revoluţiei din Decembrie '89, a pus pe tapet problema cunoaşterii şi reevaluării cât mai exacte şi mai cuprinzătoare a Mişcării Legionare, acest extraordinar fenomen politic şi spiritual românesc, dintre cele două războaie mondiale, unic în Europa şi, poate, şi în lume, ca profunzime şi trăire. Timp de o jumătate de veac, ea - cea mai curată mişcare naţionalistă şi creştină din Europa - a fost acuzată, calomniată, denigrată şi reprimată cu o implacabilă cruzime sângeroasă, sub toate regimurile politice.

Presa şi istoriografia pseudo-ştiinţifică comunistă a etichetat-o drept "mişcare fascistă" şi "agentură hitleristă", pentru a justifica măsurile draconice de exterminare fizică a membrilor ei, care au format cel mai numeros şi mai solid contingent al rezistenţei româneşti anti-comuniste şi pentru a camufla identitatea de veche, trădătoare şi sinistră agentură a Moscovei a aşa-zisului P.C.R., format şi condus în mare parte de străini.

Presa născută după Revoluţia din Decembrie '89, creată, infiltrată şi dirijată în mare parte de unelte ale nomenclaturii comuniste, a preluat clişeele vechi asupra Mişcării Legionare, pentru a menţine confuzia şi dezinformarea şi pentru a distrage atenţia opiniei publice şi, în special, a tineretului revoluţionar, dela sutele de mii de crime, dela ororile şi abuzurile nesfârşite şi, ceea ce este esenţial într'un stat de drept, dela răspunderea penală a tuturor nelegiuirilor comise în timpul abominabilului regim comunist.

Câteva periodice ca **Baricada** şi **Formula AS**, s'au arătat, între timp, dispuse, sub presiunea cititorilor dornici să cunoască adevărul, să facă loc în paginile lor, unor texte şi interviuri semnate de câţiva legionari bătrâni supravieţuitori. Multe din ele însă erau refuzate, trunchiate sau parţial deformate de redacţie, grijulie să nu fie acuzată de pro-legionarism şi, în ultimă instanţă, interesată mai mult de câştigul material obţinut prin săltarea bruscă şi spectaculoasă a tirajului, decât de restabilirea adevărului istoric. **Gazeta de Vest** din Timişoara şi, mai ales, **Puncte Cardinale** dela Sibiu, au adus o contribuţie la cunoaşterea adevărului asupra fenomenului legionar, dar tirajul lor redus, de reviste provinciale, pe lângă multe lacune de ordin spiritual şi doctrinar legionar, în care excelează cea dintâi, călăuzită de un deşucheat spirit sectar, nu au avut în opinia publică ecoul publicaţiilor din Capitală.

O atitudine onestă, energică şi curajoasă o are revista **Mişcarea**, oficiosul organizaţiei tineretului **Mişcarea pentru România**, a cărei redacţie nu se sfieşte să publice texte dense şi obiective semnate de legionari şi să difuzeze chiar cărţi de autentică doctrină legionară. O menţiune specială merită, în acţiunea de restabilire a adevărului istoric, articolele obiective, bine documentate ale D-lui Răzvan Garbur.

După articolul istoricului Neagu Djuvara, publicat anul trecut în **Formula AS**, ca preambul la serialul *Însemnările dela Jilava* ale Căpitanului, articol plin de clişee vechi şi de adevăr de ordin documentar, semnalăm recent o nouă încercare, aparent obiectivă, de prezentare a doctrinei şi practicii politice a Mişcării Legionare. Păcătuind de aceleaşi lipsuri documentare şi de aceleaşi interpretări eronate, dacă nu chiar tendenţioase ca şi Neagu Djuvara, noul articol apărut în presa din Capitală, ne va reţine atenţia, supunându-l unei analize minuţioase şi obiective în rândurile ce urmează, cu atât mai mult cu cât el este şi un glas amăgitor de sirenă, adresat tineretului român de azi. Articolul, intitulat *"Garda de Fier ieri şi astăzi"*, şi semnat de "istoricul şi publicistul" Florin Constantiniu, a apărut în **Adevărul** din 19 Iulie a.c. şi a fost reprodus de congenerul său, săptămânalul **Timpul** din 28 Iulie - 3 August 1993.

Autorul începe metodic, cu aere de istoric imparţial, prin a defini fascismul, termen derivat dela numele partidului creat de Mussolini în 1919, "Fasci di combatimente". Definiţiile fiind "numeroase şi, uneori, divergente", autorul o reproduce pe aceea a lui Jay M. Shafritz, din The Dorsay Dictionary of American Government and Politics", Chicago, 1988, care, după el, exprimă mai corect esenţa fascismului ca ideologie şi ca mişcare politică. Recunoscând că şi această definiţie, ca oricare alta, este limitată, surprinzând numai trăsăturile comune, dar nu şi pe cele specifice, autorul afirmă un prim adevăr: "Antisemitismul virulent al nazismului nu se întâlneşte la fascismul italian, iar misticismul legionarilor este străin atât nazismului cât şi fascismului. Spre deosebire de autorii români - continuă el - limitaţi "la blesteme sau închinăciuni", istoricii străini au încercat o evaluare obiectivă a fenomenului legionar. Amintind de prima încercare obiectivă meritorie aparţinând Evreului american, Nicholas Nagy-Talavera, "The Green Shirts and the Others. A history of Fascism in Hungary and Roumania", apărută la Stanford (S.U.A), în 1970, autorul declară că, după opinia sa "cea mai solidă cercetare străină asupra Mişcării Legionare este ampla monografie a istoricului german Armin Heinen, Die Legion "Erzengel Michael" in Rumänien, Soziale Bewegung und politische Organisation", tipărită la München în 1986 (558 pag.)". Autorul recunoaşte că Heinen, sprijinit pe o vastă documentaţie, a urmărit rădăcinile ideologice ale Mişcării Legionare "până în procesul de formare a societăţii române în secolul al XIX-lea" şi a "pus în lumină originile antisemitismului legionar, elementele împrumutate din curentul sămănătorist şi doctrinele naţionaliste, mai ales din aceea a Partidului Naţional-Democrat al lui N. Iorga şi A.C. Cuza". Autorul articolului preia definiţia autorului american despre fascism, ca "O filosofie politică, pledând pentru guvernarea unui dictator" şi "O politică de rase reacţionară", dar consideră că pentru legionarism, termenul cel mai potrivit ar fi de "conservator". Astfel, el conchide că "Mişcarea Legionară a fost o reacţie conservatoare faţă de procesul de modernizare a societăţii româneşti". Ceea ce este o eroare grosolană, dezminţită de toate sursele documentare legionare autentice, reprezentate, în primul rând, de doctrina teoretică fixată de însuşi şeful mişcării, în lucrările sale fundamentale: **Cărticica şefului de cuib**, **Pentru Legionari** şi **Circulări**, în care vorbeşte, cum nu se poate mai limpede, de crearea unei burghezii naţionale, în locul celei preponderent străine, greco-fanariote-slavo-evreieşti, cu care ne fericise ideologia burghezo-liberală "paşoptistă" şi corupţia politicianismului pseudo-democrat din perioada interbelică. Numai orbii, ignoranţii şi oamenii de rea credinţă nu vor să vadă şi să recunoască acest adevăr, recurgând la tot felul de chiţibuşerii, omisiuni şi subterfugii ieftine pentru a-l escamota. Căutând o explicaţie, ca şi Neagu Djuvara, a unui fenomen ciudat pentru dânsul, dar firesc pentru un observator corect şi lucid, anume: "Prezenţa în rândurile aceleiaşi mişcări a unor membri ai aristocraţiei princiare (Cantacuzino, Ghica, Sturdza), alături de fiii de ţărani şcoliţi sau de mic-burghezi", autorul articolului, o vede datorită daltonismului sau a stigmatismului incurabil de care suferă, în "ostilitatea - conştientă sau sublimală - faţă de progresele modernizării". Ce fel de "progrese ale modernizării" puteau fi, când ele se însoţeau vertiginos de nimicirea vechii aristocraţii şi boierii de ţară româneşti, de descompunerea clasei burgheze naţionale şi înlocuirea ei cu una alogenă, invadatoare, speculantă şi hrăpăreaţă, cum o caracterizează şi Eminescu, şi Iorga şi Cuza şi Goga, şi atâţia alţi cercetători români şi străini? Când aceste pretinse progrese erau însoţite de acapararea comerţului şi industriei româneşti de către reprezentanţii fără patrie şi fără scrupule ai capitalului internaţional, de înăbuşirea şi înlocuirea meseriaşilor români prin invazia celor străini, susţinuţi de coreligionarii lor, solidari ca nimeni alţii, printr'un atavic instinct de rasă, bine cultivat de Talmud, - de pauperizarea accentuată a ţărănimii şi de mizeria crescândă a muncitorimii române exploatate la sânge sub ochii indiferenţi şi cu complicitatea unui politician infect, corupt şi venal?

Autorul nu vrea să vadă toate aceste realităţi negative, toate aceste anomalii politice, economice, sociale şi morale ale societăţii româneşti interbelice şi susţine, împotriva evidenţei, teza absurdă, preconceputǎ, că legionarii "erau adversari ai dezvoltării capitaliste, văzută ca distrugătoare a valorilor tradiţionale" şi conchide, pe cât de apodictic, pe atât de fals, că "Mişcarea Legionară era expresia tentativei de a opri evoluţia burgheză a societăţii româneşti" (!) Logica lui strâmbă însă se frânge brusc mai jos, când, vorbind despre "violenţa legionară", care, precum se ştie, n'a fost decât o reacţie disperată, folosită in extremis ca ultimă armă de apărare legitimă împotriva unui nesfârşit lanţ de violenţe organizate de aparatul de stat, pseudo-democrat, autorul este nevoit să recunoască adevărul că "Mişcarea Legionară a apărut ca **manifestare a unei mari frustrări**" (subl. noastre).

Cu timiditate şi parţial, constrâns desigur de constatările şi concluziile imparţiale ale istoricilor străini pe care îi citează, autorul articolului enumeră o parte din plăgile de care suferea noul organism politic şi social al României Mari: incapacitatea politică a vechii clase conducătoare, inertă şi coruptă, necorespunzătoare noului moment istoric, chiverniseala personală, falsificarea alegerilor etc. Acest sentiment de revoltă şi de frustrare, recunoaşte autorul, a dus la apariţia legionarilor care "au vrut să ardă cu sabia de foc plăgile - aşa cum le vedeau ei - lumii româneşti". În sfârşit, tot cu sula în coaste din partea autorilor străini, el se vede silit să recunoască şi adevărul istoric că Regele Carol al II-lea, neizbutind să-i manevreze pe legionari împotriva partidelor istorice, pentru înscăunarea dictaturii sale personale, a trecut la exterminarea fizică a lui Corneliu Z. Codreanu şi a Mişcării Legionare. În ultimul paragraf intitulat: "Legionarismul astăzi", D-nul Constantiniu constată că: "Astăzi legionarismul are aderenţi în două sectoare restrânse ale opiniei publice româneşti: **foarte vârstnici, adepţi de odinioară, rămaşi credincioşi Căpitanului şi tineret universitar**, cu elanuri generoase de reînnoire, dar dezamăgit (iarăşi frustrare) de spectacolul oferit de "fragila noastră democraţie".

Se pare că istoria se repetă. Mai bine zis, "fragila democraţie" actuală seamănă leit cu pseudo-democraţia de după Primul Război Mondial, cu deosebirea că atunci România era mare, iar azi este ciopârţită şi, după o lungă letargie sub hidoasa tiranie comunistă, se zbate bolnavă şi neputincioasă în mrejele aceleiaşi democraţii "fragile" şi false.

Făcându-se a recunoaşte "puritatea intenţiilor" tineretului legionar - "arhanghelii de odinioară" - autorul foarte grijuliu, recomandă tinerilor de azi, "receptivi la ideologia legionară", să nu urmeze exemplul înaintaşilor, ci să sprijine instaurarea unei democraţii autentice, purificată de moştenirile oriental-fanariote". Suntem total de acord cu necesitatea instaurării unei democraţii autentice, pentru care a luptat şi Mişcarea Legionară, fals etichetată ca dictatorială, după cum tot falsă este şi eticheta de "fascistă", dar cum e posibilă instaurarea ei prin încadrarea tineretului nostru pur şi idealist - ca şi tineretul legionar de odinioară - în vreunul din ciupercăria naţională de partide, toate cu programe altruiste şi cu firme glamoros democrate, când toate, fără deosebire, sunt o infectă cloacă pestilenţială şi oficine suspecte de afaceri veroase şi de putreziciune morală? De aceea tineretul idealist se abţine - şi bine face! - să le treacă pragul, călăuzit de proverbul înţelept, după care e suficient un singur măr putred ca să strice o sută de mere sănătoase. Dar-mi-te când raportul este invers ilustrat de situaţia generală, unanim recunoscută, a crizei morale de care suferă toate partidele politice din ţară, în care excepţiile se numără pe degete, imensa majoritate a aşa-zişilor oameni politici sunt "mere putrede"! Intrarea tineretului în cloaca acestor partide înseamnă pur şi simplu sinuciderea lui politică şi morală.

Singura soluţie sănătoasă şi mântuitoare pentru neamul românesc este ca tineretul de azi, conştient de misiunea lui istorică, precum şi de răspunderea imensă pe care i-o impune glasul imperativului naţional şi al divinei morale creştine, să nu mai alimenteze cu forţele lui proaspete cloaca acestor partide, ci să-şi strângă rândurile într'un singur partid politic, călăuzit de o singură mişcare educativ-spirituală, aptă să salveze ţara dela ruina totală, prin instaurarea unei adevărate democraţii naţionale şi creştine. Altă soluţie, afară de aceasta, nu există.

Timp de o jumătate de veac, ea - cea mai curată mişcare naţionalistă şi creştină din Europa - a fost acuzată, calomniată, denigrată şi reprimată cu o implacabilă cruzime sângeroasă, sub toate regimurile politice.

GROAPA

Ştefan Theodor BASARAB

Asistăm astăzi, în ţară, la o adevărată explozie de "informare": ziare, reviste, cărţi, în afară de radio şi televiziune. Oricine poate scrie orice şi mai ales poate "ataca" pe oricine. Cum de este posibil? Să fie conducerea actuală pentru o libertate de expresie, ajungând să fie "mai catolică decât Papa"? Aşa cum decurg lucrurile, cu întârzierea adevăratelor reforme şi a unei adevărate libertăţi, supoziţia aceasta nu stă în picioare.

Ce contează dacă oamenii "răsufla" şi au impresia că sunt liberi? Zicala "câinii latră şi caravana trece" este aplicată cu multă măiestrie. Dacă spui ce ai pe suflet, te uşurezi şi suporţi mai uşor orice situaţie. Dar în acelaşi timp, consumi o energie care nu mai este utilizată în alte direcţii.

Ţara noastră se găseşte într'o groapă pregătită cu multă pricepere, trebue să o recunoaştem, de conducătorii actuali. Prin tot ce se scrie, cu foarte rare excepţii, nu facem decât să adâncim groapa şi să facem pereţii mai verticali.

Cum să ieşim din ea? În trecut se spunea şi se credea în "vin Americanii". Ei bine, Americanii nu au venit şi nici nu vor veni în viitor. Sunt şi ei slugi plecate. De ce nu au fost ajutaţi Lituanienii, după "căderea" comunismului? Cel mult, Americanii nu vor contribui la adâncirea gropii, aşa cum cei de care ascultă ei poate ar dori-o. "Europa"? Care Europă? Cea dela Maastricht, cea a "negustorilor apatrizi"? Cea care urmăreşte dispariţia naţiunilor şi transformarea oamenilor într'o turmă de sclavi? Nu am fost niciodată xenofobi sau antisemiţi, aşa cum unora le place să ne provoace şi să ne caracterizeze, dar avem în minte răspunsul dat de Mircea cel Bătrân lui Baiazid: "Eu îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul". Să nu uităm că la Judecata de Apoi vom fi judecaţi în cadrul neamului şi vom fi întrebaţi: ce am făcut noi pentru neamul nostru? Să devenim odată serioşi. Istoria noastră în acest al 20-lea secol ar fi trebuit să ne lămurească până acum multe aspecte politice, unele evidente, altele mai ascunse.

Din groapă nu putem ieşi decât singuri. Trebue să ne facem scări, să le proptim bine pe marginile gropii şi să urcăm pe ele. Mai întâi cei curaţi, ceilalţi, gloata, va urma. Am avut înaintaşi care au urcat, ieşind din groapă şi arătând direcţia în care Neamul Românesc trebue să înainteze. Ei au fost omorâţi, unii strangulaţi mişeleşte în timp ce erau transportaţi, alţii în timpul anchetelor, iar unii murind în închisori. Dar au fost omorâţi prea târziu, ei au apucat să ne arate direcţia. Ei ajunseseră în afara gropii, căci aveau aripi. Acolo ne aşteaptă şi ne doresc, ei ne sunt modele şi îndemn, pentru cei care trebue să urcăm pe scări ca să ieşim. Un neam merge spre destinul lui prin indivizi izolaţi. Exemplul personal este decisiv. Să lăsăm pe vadimii, păuneştii, funarii, everacii şi cei de teapa lor şi pe nomenclaturiştii economici. Doar nu s'au demascat singuri prin acţiunile lor? Până la urmă le va fi şi lor greaţă de atitudinea pe care o au. Energiile noastre să fie consumate pentru transformarea interioară, ca persoană responsabilă, liberă de ideologii şi de politică. Linia de dezvoltare a neamului nostru este clară: Dumnezeu, Neam, Familie. Istoria noastră ne este dovadă. Doar pe această linie a fost posibilă supravieţuirea noastră în împrejurările istorice date nouă.

Nu credeţi că toate urgiile abătute peste noi în acest secol, o adevărată cumpănă de despărţire a apelor pentru Neamul românesc şi care ne obligă la o alegere, au venit şi pentrucă această linie a fost părăsită? "Retragerea pedagogică" a lui Dumnezeu am provocat-o noi. Noi nu ne-am cinstit sfinţii şi ne-am omorât eroii. Fără o revenire pe linia firească de dezvoltare şi de rezistenţă a neamului nu vom putea supravieţui. Dar nu supravieţuire cu orice preţ, cu acel stupid şi iresponsabil, "mai bine roşu decât mort", lansat, culmea, de o faţă "bisericească". Trebue subliniat încă un fapt. Nici în trecut şi probabil nici în viitor, "mondialiştii" nu vor tolera o redresare spirituală a ţării. Direct sau indirect, prin guvernanţi, vor interveni. Au făcut-o în trecut, de ce să o evite în viitor? Aş aminti un fapt din istoria poporului evreu. Când fiinţa iudaismului era ameninţată în însăşi existenţa ei, un mare rabin a făcut un pogorământ la Legea Veche, lucru revoluţionar, neaşteptat şi de mare curaj: a permis ca Evreul să se roage singur, individual, fără să intre în sinagogă sau să se afişeze în public. Ei bine, în felul acesta iudaismul a fost salvat. Astăzi, noi nu avem altă soluţie.

Activitatea zisă ziaristică, aşa cum este dusă astăzi, cu rare excepţii, nu are sens şi este un adevărat opium. Această pălăvrăgeală şi dezbinare, inspirată de diavol ("diabolos" = cel care desparte), este încurajată de instrumentele lui care vor ca să nu ieşim din groapă. Lupta împotriva stăpânirii actuale trebue dusă pe plan spiritual şi nu politic. Noi nu avem o experienţă de mai multe ori milenară, nu suntem lipsiţi de scrupule, nu avem bani şi nu suntem unelte ale diavolului, aşa cum sunt conducătorii actuali ai lumii. O luptă pe plan material şi politic este pierdută dinainte. Pe plan spiritual şi moral, putem fi de neînvins. "Dacă Dumnezeu este cu noi, cine este împotriva noastră"?

Dacă suntem înjuraţi sau calomniaţi să nu facem la fel. Să nu facem jocul conducătorilor. Noi să făptuim. Faptele noastre se vor vedea iar energiile noastre vor fi îndreptate în direcţia cea bună, a transformării noastre interioare, ceea ce echivalează cu fabricarea de scări pentru ieşirea din groapă. Dacă în prezent nici un partid nu militează pentru această transformare lăuntrică, să înţelegem şi să nu ne descurajăm. În viitor, pe măsură ce transformarea noastră va fi efectivă, va apare şi partidul care să coordoneze energiile noastre şi să scoată ţara din groapa în care se găseşte astăzi. Pentru moment să nu ne pierdem într'o vorbărie goală şi ineficientă care este dorită de conducătorii actuali ai ţării. Să dovedim că nu suntem nici proşti şi nici de vânzare. Să avem încredere în Dumnezeu căci nu vom fi lăsaţi singuri dacă linia noastră de conduită tinde către El.

ACUZ

Acuz în faţa lumii întregi,
În faţa tribunalului suprem al umanităţii,
Pe acei intelectuali,
Pe acei filosofi şi oameni de ştiinţă
Care au mistificat adevărul,
Care au deformat realitatea
Şi au acoperit-o
Cu faldurile strălucitoare ale minciunii;
Care în numele unor aberaţii
Despre progres, libertate, egalitate
Au apărat şi i-au lăudat
Pe monştrii zilelor noastre
Şi au justificat
Toate sacrilegiile, toate hecatombele.
Acuz pe aceşti oameni
Care şi-au vândut sufletul, conştiinţa
Pentru un blid de linte,
Tovarăşii de drum, idioţii utili
Care cu autoritatea lor
Au minţit şi au dus în eroare
O întreagă lume.

Acuz pe acei scriitori
Care-şi vând talentul
Cum se vinde orice prostituată
Şi ridică osanale asupritorilor
Plăsmuind, făurind eroi
Şi mari binefăcători ai omenirii
Pe cei ce au mânjit filele vremii
Cu lacrimi şi sânge.

Acuz pe acei oameni de stat
Care pentru interese meschine
Au dat mâna, s'au îmbrăţişat,
Au lăudat şi i-au decorat
Pe satrapii secolului,
Pe cei ce ne-au jefuit şi robit,
Pe cei ce ne-au schingiuit şi ucis.
Acuz pe acei politicieni
Care au împărţit pământul, ţările,
Ca nişte negustori la tarabă
Şi ne-au dat în mâinile barbariei.

Acuz pe acei preşedinţi ai SUA
Care în locul libertăţii promise popoarelor
Au venit şi s'au prins de după gât
Cu mâinile celor ce ne-au sugrumat
Şi au jucat cazaciocul
Pe mormintele noastre
Pecetluindu-ne robia
Şi deznădejdea.

Acuz duplicitatea
Praful ce se aruncă în ochii lumii,
Acuz nepăsarea, iresponsabilitatea,
duplicitatea politică
Şi inconştienţa în faţa istoriei.

Dumitru ONIGA

Din volumul "Cântece triste" (1950-1980)

Nunţile cu T.V.A.
(Taxa pe valoare adăugată)

——Gh. Ionescu OLBOJAN——

Ca definiţie, nunta este ceremonialul şi petrecerea organizată cu prilejul unei căsătorii. Ca tipuri de nunţi, noi - Românii - am inventat următoarele categorii: nunta de acasă, nunta la local, nunta la ţară, nunta la ai lui, nunta la ai ei, nunta în cartier, nunta la cantină, nunta de bronz, de argint sau aur, nunta de platină, nunta cu cântec şi alte şi alte sortimente de nunţi. Cu voia domniilor dumneavoastră, vom zăbovi asupra unei nunţi în cartierele bucureştene.

Calendarul ortodox nu dă dezlegare pentru organizarea nunţilor oricând, el impunându-ne nouă restricţii, mai laic vorbind, nouă perioade în care preoţilor mireni le este interzisă oficierea religioasă a nunţilor. Protagoniştii nunţii de care ne ocupăm s'au cununat civil (în faţa ofiţerului stării civile - n.n.) în primăvara acestui an, în chiar postul Sfintelor Paşti (1 Martie - 17 Aprilie), iar nunta şi-au planificat-o şi realizat-o la mijlocul lunii Septembrie. Organizarea nunţii şi cununiei religioase în toamnă îşi are următoarele motivaţii, după opinia exprimată de socrul mare (tatăl mirelui): până la data nunţii, socrul mare a putut să crească un porc de circa 180 kg, pe care l-a sacrificat pentru masa nunţii, şi a reuşit să culeagă via şi să facă vreo 300 litri de vin, başca nişte ţuică din tescovină amestecată cu zahăr.

Cartierul în care s'a desfăşurat nunta se numea "23 August", iar astăzi el are firmă nouă: **FAUR**, ca şi marea întreprindere din apropiere care se fălea pe timpuri cu numele de **23 August** şi fabrica - pe lângă locomotive - armament pentru Arabi. Străzile cartierului sunt perpendiculare unele pe altele, ca la Americani, şi poartă cele mai prozaice denumiri: Veveriţei, Chezăşiei, Chilioarei, Pupitrului, Economiei, Voioşiei, Idealului, Eretelui, Depozitului, Robinetului, Gologanului, Ventilului, Confederaţiei, Deltei etc. După calamităţile din '70 şi '77, unele străzi au fost rebotezate cu numele ostaşilor căzuţi la datorie în acele momente.

Cartierul FAUR este născut din contopirea a două linii de conduită economică ceauşistă: colectivizarea agriculturii şi industrializarea megalomanică a Bucureştilor. Explicaţia este simplă: locuitorii de aici sunt foştii ţărani deposedaţi de pământ şi care, tineri fiind, au asaltat Capitala în căutare de lucru. Socrul mare spune că a venit în cartier prin 1959, după primele cooperativizări din Bărăgan, iar socrul mic, fiind mai mic, a venit cu vreo cinci ani mai târziu, după o migraţie temporară prin Ploieşti şi Galaţi, ca ucenic în diverse fabrici.

Organizarea unei nunţi în cartier presupune realizarea unor ambiţii personale ale unora sau altora dintre părinţii fericiţilor miri, fiindcă nunta copiilor este momentul propice în care îţi poţi afişa **puterea economică** a familiei pe care o reprezinţi, cartierul fiind atent la felul în care te comporţi în astfel de momente: ce local ai ales pentru masa nunţii, câte maşini mici ai închiriat pentru alaiul de nuntaşi, ce îmbrăcăminte au primit mirii, la ce biserică se oficiază căsătoria etc.

Momentul forte al nunţilor de cartier îl constituie înregistrarea pe casete video a principalelor etape din ceremonialurile cununiei. Chiar de-ar fi să plătească trei ani de aici înainte pentru datoriile nunţii, socrul mare şi consoarta sa şi-au angajat un "filmator" pentru nunta unicului lor fiu. Alţii, mai cu dare de mână, angajează câte trei cameramani: unul pentru procesiunile ce au loc la casa mirelui, altul pentru cele dela domiciliul miresei şi, ultimul, pentru casa naşilor.

Şi "filmatorii" înregistrează tot.

În cazul nunţii noastre, Sâmbătă dimineaţa, la casa socrului mare se derulează următoarele procesiuni: trecerea mirelui în rândul bărbaţilor; fierberea sarmalelor; pregătirea brazilor de nuntă; jocul soacrei mari şi perfectarea aranjamentelor financiare pentru masa de nuntă. Pe fondul sonor al cântecelor ţigăneşti emise de lăutarul trimis special la casa mirelui, cu un acordeon în braţe, şi pe fondul mirosului îmbietor al sarmalelor puse de cu noapte la fiert pe pirostria din curte se desfăşoară bărbieritul mirelui. Unul dintre tinerii cartierului, de acelaşi leat cu mirele, este desemnat de obştea nuntaşilor drept bărbierul de onoare al primului actor al nunţii.

Ţiganul, agăţat de acordeon, ţipă cât îl ţin bojocii: *"Pusei briciul să mă rad/ Toate fetele fac haz"*, iar bărbierul momentului manevrează un aparat de ras Gilette, fără lamă, pe faţa fără barbă a mirelui. Marcat de moment şi tributar unor tradiţii zonale, socrul mare ascunde discret sub pantoful fiului o bancnotă de cinci mii de lei, iar falsului Figaro îi strecoară în buzunar una de o mie, recompensă pentru strădaniile sale de maturizare a fiului supus supliciului. În final, obrajii proaspătului bărbat sunt spălaţi cu vin roşu, iar, din greşeală şi ameţit, cămaşa ginericăi este pătată cu o asemenea licoare. Soacra mare, mimând voioşie, îndeamnă asistenţa să servească ceva din preparatele casei şi să iasă la dansul soacrei mari.

Argint viu, soacra mare nu stă o clipă locului. După ce împodobeşte cei trei brazi de nuntă cu câte o batistă albă şi un măr în vârf (mărul lui Adam, îmi explică ea), agită spiritele pentru începerea "horei soacrei mari". Ţiganul cu claviatura răspunde imediat îndemnului, slobozind şi domnia-sa un *"Joacă, joacă soacră mare/ Că ţi-aduc scărpinătoare"*. Şi soacra mare joacă, la început singură, apoi cu un cumnat, un vecin şi alţi prieteni ai familiei, preţ de o jumătate de oră. Fericită de această performanţă coregrafică, îl blagosloveşte pe Ţiganul lăutar cu 500 lei, iar pe socrul mare cu un îndemn bahic: "mai pune şi tu nişte vin la oamenii ăştia, nu sta ca o momâie după c... meu!"

După lecţia de dans a soacrei şi degustarea vinului adus de socru, cei prezenţi sunt înghesuiţi în cinci maşini mici şi puşi să secondeze mirele în drumul lui către naşi şi mireasă. Nuntaşii sunt însoţiţi şi de cei trei brazi împodobiţi pentru nuntă. Unul dintre ei va fi plasat în poarta miresei, altul în cea a naşilor şi, ultimul, mai băftos, va însoţi alaiul nunţii până la capăt, rămânând de veghe la poarta noii familii.

La casa miresei, alte reguli ale jocului nunţii. O coafeză specializată în păruiala (pardon, coafarea) miresei este disputată de soacra mică şi câteva vecine şi rubedenii de sex feminin, astfel încât biata mireasă apare în curte cu părul vâlvoi, nepăruită până la venirea nuntaşilor dinspre mire. Totuşi, în această ţinută provizorie şi cu faţa plină de nervi, mireasa presare peste cei veniţi picuri de apă dintr'un smoc de busuioc bălăcit în prealabil într'o găletuşă de plastic, după care aruncă în ochii asistenţei boabe de orez, preţ de două mâini, semn al rodniciei pământului şi fertilităţii trupului ei. Soacra mică, deja coafată, iese cu un maldăr de prosoape dela Fondul Plastic, pe care le aruncă - unul câte unul - pe umerii rudelor mirelui şi ai naşului, nicicum vreunui străin de neamul celor doi. Urmează o mică gustare, pe mesele întinse în curtea miresei, cu sarmale, salam, brânză, ceapă de apă, măsline, cârnăciori olteneşti şi parizer, toate stropite cu vin din producţia proprie a socrului mic.

Vestimentaţia nuntaşilor mi-a readus pentru moment în faţa ochilor linia politică a Românilor de astăzi (bineînţeles, cei din ţară): legăturile comerciale cu osmalâii. Istambulul este centrul de atracţie al periferiei bucureştene: mai toate damele şi o parte dintre bărbaţi purtau vestimentaţie procurată din bazarele turceşti, strident colorată şi garnisită cu tot felul de sclipiciuri, care fac deliciul omului de rând, ajutat de Dumnezeu să vadă şi el Stambulul. Naşa şi mireasa - prin costumaţia semitransparentă care le învăluia sânii şi alte părţi ademenitoare ale corpului - arătau ca două cadâne ieşite pe faleză fără permisiunea sultanului.

Veşmintele turceşti îşi vor face de cap abia seara, la masa nunţii. Soacra mare dansează din buric, nora, nu se lasă, iese la atac şi primeşte cele mai multe aplauze. Naşul şi finul, dolofănei amândoi, stau la masă şi se distrează de distracţia celorlalţi la întrecerea dintre soacră şi noră. Pentru antrenul celor două protagoniste, formaţia de lăutari cântă ceva despre Mustafa, dar în limba greacă (probabil era vorba de un cipriot turc de naţionalitate greacă sau invers).

Masa de nuntă s'a consumat într'un cort amplasat în chiar faţa casei socrului mare. Pentru montarea acestui acoperământ provizoriu, în cartier a luat fiinţă o societate comercială privată care se ocupă, printre altele, cu asigurarea ambiantului pentru nunţi, ea dispunând de piese pentru corturi de dimensiuni mari, mese, scaune, tacâmuri şi veselă, precum şi instalaţii improvizate pentru iluminat. Ce a cuprins meniul mesei de nuntă? Ca aperitiv (sau ordevă, cum se spune prin partea locului): 250 ml ţuică, 2 feliuţe de brânză, 5 de salam, 3 de parizer, 10 măsline, 1/2 ceapă, 1/2 gogoşar, o roşie şi 2 chifteluţe. Felul I: friptură de porc cu pilaf şi castraveciori muraţi. Felul II: sărmăluţe cu mămăliguţă şi ardei iute. Desertul: fursecuri, cozonac şi alune prăjite. Ca udătură, vin şi apă minerală.

Festivităţile din cort se încheie cu strigarea darurilor primite de cei doi miri: sumele de bani pe care fiecare înţelege să le doneze în contul viitoarei familii. Naşii - 50 de mii, socrii - 30 de mii, rudele apropiate câte 10 mii, iar nuntaşii de rând câte 5-7 mii de familie. Gluma Ţiganului lăutar care strângea darul: X a dăruit masa cu... mii lei, iar nouă ne dă un TVA de ... lei (T.V.A. - invenţie a guvernului Văcăroiu de a stoarce un impozit cât mai mare şi cât mai operativ - taxa pe valoarea adăugată).

A doua zi a nunţii este dedicată ritualului "ciorbii de potroace", acea fiertură care este menită să împrăştie aburii băuturii din ziua precedentă. Pentru deschiderea apetitului se ciocneşte câte un păhărel de ţuică, după care se trece la atacarea farfuriei cu ciorba acră rezultată din fierberea oaselor de porc cu zarzavat şi dreasă cu zeamă de varză murată. După ce stomacul s'a repus în regulă, se trece la dans pe carosabilul din faţa casei. Soacra mare şi naşa sunt acum pe post de animatoare, una mai frenetică decât alta. Între timp, vreo trei nuntaşi, făcând rost de un cărucior din cele pentru cărat buteliile de aragaz, o prind pe mama soacră de mijloc şi o instalează frumos în micul vehicul cu două roţi, după care pleacă pe stradă cu durdulia povară din cărucior. Se chiuie şi se aplaudă isprava, soacra fiind foarte fericită de prestaţia celor trei. Numai socrul mare se uită cu disperare la cărucior, teamă fiindu-i că acesta se va rupe sub povara nevestei sale, iar de confecţionat un alt cărucior nu mai are cum o face, acum fiind la pensie şi nu mai poate să fure materiale din întreprinderea cartierului.

După amiaza celei de-a doua zi este marcată de spartul nunţii. Mirii îşi fac socoteli în privinţa cheltuielii banilor adunaţi la masă, socrii îşi calculează datoriile pe care le au faţă de unul sau de altul care i-au ajutat în ducerea nunţii, lăutarii se ţigănesc cu soacra mare, pretinzând un supliment de plată (TVA-ul, cum zic acum Ţiganii). După ce se liniştesc lucrurile, cei care au mai rămas prin curtea socrilor, se instalează în faţa televizorului color pentru a se distra vizionând caseta video pe care a fost înregistrată nunta. Socrul mare se înduplecă să pună pe masă vin bun, din rezerva sa secretă, iar mirele prezintă ca pe un trofeu o sticlă de whisky veritabil şi un pachet de ţigări super-lungi.

COMUNIŞTII "ADEVĂRAŢI" DIN ROMÂNIA RECUNOSC REPUBLICA TRANSNISTRIA

Ziarul "Evenimentul zilei" (Nr. 346 a.c.), preluând o ştire a Agenţiei B.A.S.A, informează că "tovarăşul" Ully Nicoletoi, reprezentant al Comitetului Central al Partidului Comunist Român (nici o legătură - oare? - cu P.S.M.-ul verdeţului), s'a întâlnit la Tiraspol cu conducerea Partidului Comunist al Oamenilor Muncii din autoproclamata republică nistreană. În cursul întrevederii "calde şi tovărăşeşti", ambele părţi şi-au confirmat fidelitatea la ideile marxism-leninismului, cauzei construirii socialismului şi comunismului şi au făcut schimb de păreri privind acţiunile practice în vederea renaşterii P.C.O.M. din Transnistria şi P.C. din România.

Observatorii locali, citaţi de Agenţia B.A.S.A., comentează că în felul acesta Partidul Comunist din România a recunoscut "de facto" autoproclamata republică nistreană.

• • •

CA LA NOI, LA NIMENI!

E drept, brambureala generalizată din România îi determină pe unii să acţioneze mai puţin obişnuit, să ia măsuri... originale. Simpatice, unele. Astfel: la abatorul din Podari-Dolj, fiecare angajat poate... fura, dar nu mai mult de 2.000 de lei pe zi. După cum se arată într'o circulară emisă de Consiliul Împuterniciţilor Mandataţi ai Statului (semnată de Dl. Dumitru Şerbănescu, directorul abatorului din Podari-Dolj), salariaţii care vor fi depistaţi că au sustras carne sau produse din carne a căror valoare depăşeşte 2.000 de lei, vor fi concediaţi.

Măsura este motivată de "frecvenţa mare a sustragerilor de bunuri de orice fel din cadrul societăţii", sperându-se astfel ca măcar pagubele să fie mai mici, dacă tot nu-i poţi convinge pe salariaţi că nu-i frumos să fure.

• • •

CATEDRALA "SF. NICOLAE" DIN CONSTANŢA

...este prima catedrală a navigatorilor din istoria României. Ea poartă hramul "Sf. Nicolae" deoarece, prin tradiţie, acesta este patronul celor ce străbat apele. Totodată, aceasta este şi prima catedrală din România începută şi terminată după 1989.

La festivitatea de sfinţire, pe lângă obişnuitul sobor de preoţi, au participat enoriaşii, sponsorii şi oficialităţile locale. N'AU FOST INVITAŢI Preşedintele Iliescu şi nici vreun membru al guvernului "întrucât nu au nici un Dumnezeu şi ar impieta slujba religioasă", a declarat Dl. Petrică Munteanu, preşedintele Sindicatului Liber al Navigatorilor, mai multor reporteri aflaţi la faţa locului, Duminică, 22 August a.c.

• • •

ÎN SPRIJINUL "TURNĂTORILOR"

În toate unităţile militare, din ordinul Generalului Decebal Ilina, au fost introduse aşa-zisele cutii de "sesizări". Unele cadre militare sunt de părere însă că această iniţiativă "maschează altceva", fiind de fapt o încurajare a delaţiunii. Se înlesneşte astfel "turnătoria" în cadrul unităţilor şi subunităţilor militare.

Generalul Decebal Ilina, şeful Direcţiei de Contraspionaj a Armatei, a fost până în 1989 un simplu maior DIA (Direcţia de Informaţii a Armatei), urcând apoi spectaculos în ierarhia militară.

• • •

CE FEL DE UNIRE?

Modul în care primarul Lugojului, Dl. Virgil Ţurcanu (membru al P.N.Ţ.C.D.) a înţeles să aniverseze împlinirea a 145 de ani dela Revoluţia din 1848 (Adunarea dela 15/27 Iunie 1848 de pe Câmpia Libertăţii) a atras protestul unei părţi a partidelor de opoziţie.

Ceea ce a surprins neplăcut a fost faptul că "aniversarea" s'a făcut la o dată nesemnificativă (19 Iunie a.c.) pentrucă... aşa a vrut Iosif Constantin Drăgan. "Aniversarea s'a ţinut la acea dată pentrucă atunci şi-a organizat şi "profesorul" sărbătorirea (publică!) zilei sale naştere.

D-nul Mircea Doru Checeanu, preşedintele filialei Timiş a P.N.Ţ.C.D., s'a deplasat la Lugoj pentru a discuta situaţia creată prin protestul P.N.L., U.D.M.R., P.A.C., Partidului Liberal 1993 şi al consilierilor municipali. "Nu e cazul ca forţele de opoziţie - a declarat Dl. Checeanu - să aibă disensiuni. Trebue să fim mai uniţi ca oricând."

Nu s'a înţeles: ce fel de unire? În jurul D-lui Corneliu Coposu sau, aşa cum vrea primarul Lugojului, în jurul lui I.C.Drăgan şi al Uniunii Securistoide "Vatra Românească"?

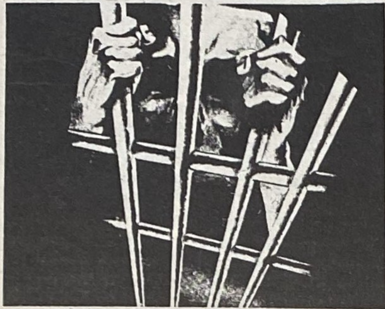
Dan Emilian ROŞCA

Din rezistența anticomunistă

ATENTAT LA CONŞTIINŢA NOASTRĂ

Tiberiu HENŢEA

Unul din marii călăi comunişti care a început reeducarea deţinuţilor politici din Aiud a fost colonelul Crăciun.

Ceea ce doresc a reda succint, din tragedia vieţii mele, este doar o scurtă trecere în revistă a ultimului an de detenţie din cei 15 ani pe care i-am parcurs din 1948 până în 1963. Lungul drum al acestor ani, desigur n'a fost uşor, muncile din mină şi regimul sever de celulă sunt în general cunoscute prin scrierile altor foşti deţinuţi. Ultimul an al detenţiei mele constă în nenumărate anchete şi presiuni de tot felul ca să îngenunchez şi să cobor sub demnitatea umană. Acesta este mobilul atâtor anchete pe care colonelul Crăciun a ţinut, cu insistenţă, să-l obţină dela mine.

Astfel, în prima anchetă, în urma unei plăcuţe de săpun ce mi s'a găsit la percheziţie, colonelul Crăciun, furios din cauza atitudinii mele dârze, m'a înjurat şi ameninţat, exprimându-se: **"Aici Dumnezeul vostru sunt eu, pot să fac ce vreau, am să fac din voi nişte viermi care o să vă mâncaţi între voi".**

După riposta mea, am fost trimis la neagra celularului, cu jumătate raţie de mâncare timp de 7 zile. Am dedus că o nouă mânie comunistă ne aşteaptă.

Întors în celulă, prin Morse, am aflat că au fost scoşi la grefă mulţi deţinuţi cu scopul de a recruta informatori, ca să se cunoască starea de spirit în vederea unor acţiuni de reeducare pe care le-am dedus. Zvonurile circulau cu diversiuni de tot felul şi s'a creat o atmosferă plină de confuzii, ca să slăbească unitatea noastră spirituală.

În 1962 am ajuns în fabrică, unde lucram la atelierul de arcuri ELASTA.

După două luni, am fost chemat la ofiţerul politic LORENTZ pentru a da o autobiografie, dar şi să dau o declaraţie de supunere, ceea ce însemna să intru în jocul lor murdar. N'am acceptat nici un compromis şi cu hotărâre m'am impus, prin atitudinea de REFUZ. Am ajuns să fiu chemat zilnic şi m'am convins că exista o dispoziţie specială a colonelului CRĂCIUN.

Văzând că sunt neînduplecat, a recurs la o mârşăvie, adică a impus unui deţinut să dea o declaraţie despre tot ce ştie despre mine. Acesta, neştiind nimic, a declarat că muncesc şi sunt un om liniştit. Enervat, Lorentz rupe declaraţia şi îi dictează: **"Henţea lucrează ca să-şi camufleze atitudinea legionară".** Ajuns din nou la Crăciun, am avut un duel de cuvinte, amintindu-i că nu renunţ la prestigiul meu de OM şi de DETINUT POLITIC. Pe cât ura lui creştea, pe atât mă îndârjeam, sfidând sistemul inuman de constrângere fizică şi morală.

Atitudinea multora dintre noi îl încurca, ceea ce nu l-a împiedicat să mă trimită la camera cu NEBUNII din secţie. Hărţuit, când de Crăciun, când de Lorentz, ştiam ce se urmărea şi mă obişnuiem cu bătaia de joc la care eram supus. Ochii camarazilor din fabrică erau pe mine, când, după 14 ani, am primit prima carte poştală cu trei morţi. MAMA, SOŢIA şi un FRATE.

Eram slăbit, dar munceam aşa cum îmi era felul, când într'o zi am căzut sub greutatea unui balot de sârmă ce-l aveam pe umeri.

Ajuns la spital, nu ştiu de ce am insistat pe lângă medicul deţinut Dl. Dr. POPOVICI să mă opereze de apendicită. Înţelegând situaţia mea, am fost operat dar şi salvat pentru un timp de teroarea atâtor anchete ce se ţineau lanţ.

Reeducarea era în toi, prin dormitoare se făceau demascări şi lepădări de trecut în triste spectacole ce îmi umpleau sufletul de revoltă şi amărăciune.

Era terfelit de unii mişei, laşi şi fricoşi, tot ce era sfânt şi nobil, şi pentru a salva prestigiul generaţiei mele, m'am ridicat şi am vorbit condamnând acele metode diabolice ce se exercită asupra noastră. Am arătat succint trecutul meu şi am elogiat Mişcarea Legionară în frumuseţea ei. Am fost întrerupt de turnătorul Drăgoiescu, dar şi aplaudat de cei ce s'au menţinut pe linia dreaptă a onoarei. O altă anchetă mi-a adus o pedeapsă de 10 zile de izolare, dar a trecut.

Spre sfârşitul lunii Aprilie 1963, colonelul Crăciun ne adună în curtea fabricii, aducând din celular şi din Zarcă personalităţile marcante care ar putea să influenţeze atitudinea noastră de rezistenţă. Am văzut cu acea ocazie oameni aduşi pe braţe, cu feţele scofâlcite de suferinţă, ca să asculte discursul unui călău ce se crede atotputernic dar încurcat de unii bandiţi încăpăţânaţi, ce au rămas în vechile lor concepţii.

Trebue să amintesc de cea mai înaltă ţinută morală, plină de demnitate a Prinţului Alexandru Ghica, care plimbat prin ţară, n'a acceptat nici un compromis. Comportarea sa demnă a dat Aiudului o nouă doză de optimism, de care aveam nevoie.

Pe un podium improvizat, aceştia se uitau la noi, unii aveau lacrimi pe obraji, alţii transpiraţii care trădau starea lor sufletească dar şi poziţia ingrată în care au fost siliţi să apară. I-am trecut în revistă pe toţi şi emoţionat cum eram, m'am oprit la Nicolae Pătraşcu, care cândva era un bărbat voinic, adevărat luptător. Acum era mumificat de suferinţele îndurate prin coloanele Ministerului de Interne, Jilava şi Zarcă.

Cu o mişcare de cap l-am salutat, apoi privind spre ceilalţi, i-am asemuit unor ostaşi asediaţi asupra cărora s'a dezlănţuit toată urgia ca să-i umilească. Vorbind, colonelul Crăciun a elogiat partidul cu toate binefacerile şi realizările clasei muncitoare. A scos în evidenţă înţelegerea unora dintre noi care, prin declaraţii, s'au reabilitat. Apoi cu o voce gravă a condamnat pe toţi aceia care au rămas BANDIŢI, înrăiţi şi refractari, care nu merită a se bucura de libertate.

Deodată îmi **aud numele strigat, ies în faţă,** privind suita de subalterni care mă studiau ironic.

Este strigat şi **PANĂ ZAHARIA (ZAHU),** un bun şi demn camarad macedonean, pentru care am multă stimă şi respect, urmează **URSE ŞTEFAN,** un tânăr inginer din Brăila. Suntem prezentaţi ca exemplu de **BANDIŢI duşmani ai poporului** care vom rămâne în afara clemenţei regimului.

Şedinţa s'a terminat şi m'am pomenit îmbrăţişat de toţi cei din jur, plutind într'o stare de succes, ca un erou fără voie, considerând că această atitudine este absolut normală unui om care ştie ce vrea în viaţă.

Dacă reeducarea din Piteşti a avut efecte dezastruoase, aici în Aiud reeducarea a fost un eşec, rezistenţa oamenilor a dat multă bătaie de cap acestui călău care a atentat la conştiinţa noastră, ca să rămânem integri.

După acest trist spectacol care încheie cei 15 ani de detenţie, mă văd din nou în faţa colonelului CĂLĂU CRĂCIUN, care după o discuţie contradictorie îmi comunică... **PLECAREA ÎN DOMICILIU OBLIGATOR ÎN BĂRĂGAN, LA RUBLA.**

Mitocanul

Alexandru NEMOIANU

Mitocanul s'a aşezat cam de mult între noi. O vreme a fost ignorat ca o insectă neplăcută şi parazitară. Dar mitocanul nu se lasă, împinge din coate, se aruncă în fruntea bucatelor, dă cu gura, se înmulţeşte şi te scoate din sărite.

Mitocanul este cam în toate locurile şi profitând de nenorociri de tot felul s'a instalat în toate domeniile, cultură, politică şi mai ales ingineriie. Mitocanul a ajuns să decidă şi aspiră la poziţii înalte şi pretinde onoruri.

Mitocanul a avut începuturi timide. Tot felul de Petre, Ion, Ilie şi Gheorghe au fost alungaţi sau au plecat singuri, ca elemente nevrednice ale satelor. Alungaţi cu ruşine s'au aciuit prin mahalalele oraşelor, prin şatre şi prin "oboare", devenind cu vremea Petrescu, Ionescu, Iliescu sau mai ştiu eu cum.

De regulă s'au băgat băieţi de prăvălie. Nu au făcut mare ispravă dar încet, încet, mai prefăcând vinul, mai înşelând la sorоc, mai ciupind din tejghea au prins ceva cheag. Ajunşi cu ceva parale la chimir au început să ridice nas spre domenii unde nu le e locul şi mai ales spre politică.

Mitocanul a prins aripi mai ales după ce rostul lumii s'a clătit din temelie şi s'a cam întors peste cap. Ce era lepădătură a trecut în frunte. Fără convingeri şi fără rădăcini, mitocănimea a stat mereu alături de câştigători. Mitocanul nu crede decât în burdihanul la vârf şi deci, căile necurate şi necinstite nu îl deranjează. El tutuieşte şi caută să se bată pe burtă cu cei ce nu au prudenţa de a-l lua cu parul la goană, în vorbele lui, "bă, băiete, asta nu se contează"!

Mitocanul este bucuros la alintul ţigănesc. Îşi numeşte copiii ba Lucică, ba Florică, ba Costel. Nu-l duce capul că ţâncul din fașă va fi moşul de mâine şi că a-i zice Costel nu prea vine la îndemnă. Mitocanul ştie că doar azi contează şi ce se va întâmpla cu odraslele lui nu-i pasă. Mitocanul este suflet de slugă necredincioasă. Se bagă la stăpân şi se ploconeşte dezgustător. Şira spinării îi este elastică şi gata la plecăciune către oricine este, sau crede el că este, în autoritate. Pe la spate îşi vorbeşte "jupânul" de rău, îl fură şi, dacă îi pică la îndemână, îl păleşte cu parul în cap. Dacă este în "politică" şi îi iese "mişcarea" se proclamă revoluţionar, se înduioşează sincer de propria lui josnicie şi se decretează "original". Mitocanul "şef", sau chiar numai crezându-se "şef", este un dezastru. Este rău, nemilos, ordinar. Dintre mitocanii Oborului s'au ales cei mai sadici majuri. Mitocanul are vocaţie pentru turnătorie şi pentru a fi gardian de puşcărie. În asemenea domenii mitocanul este voios, entuziast şi neobosit.

Mitocanul este nelimitat şi poate fi întâlnit în tot locul. După o viaţă de slugărnicie ca activist şi ajuns în pragul gropii tot nu se lasă. Nu se uită în oglindă şi deci nu vede că este o stârpitură cu varice, cu cataractă la amândoi ochii, cu mătreaţă şi că, mai ales, îi pute gura.

Mitocanul continuă să facă teorii, să rânjească în credinţa că zâmbeşte şi să behăie ca o capră în credinţa că râde. Pe mitocan nu-l iubeşte nimeni, nici propriii lui copii, iar câinele cel mai blajin îl latră. Mitocanul umblă vandra deranjând şi nelăsând lumea în pace. Ucide cu truisme şi "descoperă" ceea ce pruncul în faşă ştie, că vara-i cald şi iarna-i frig. Mitocanul nu dă bună ziua când îţi intră în casă şi nu spune bună ziua nici când îţi face bucuria de a ieşi pe uşă afară.

Mitocanul este o pacoste!

Mitocanul urăşte frumosul şi confundă laşitatea şi grosolănia cu demnitatea. Mitocanii promit marea cu sarea, dar de făcut nu pot face nimic. A cam venit vremea ca mitocănimea să fie împinsă în "oboarele" unde îi este locul. Să ne despărţim de mitocan cu scârbă şi zicând "La nevedere".

Sinuciderea democraţiei în România

Adrian GRIGOROPOL

Este numai un pronostic. L-am aflat la 4 Iunie 1993, din ziarul cu cele mai ascuţite... urechi, *"Evenimentul zilei"*, şi aparţine Rabinului şef al Evreilor din România, Moses Rosen. Cu zece ani mai înainte, J. F. Revel, în cartea "Cum pier democraţiile" a dat o alarmă dovedită acum falsă, când a conchis că aceasta va fi prin sinucidere, din dispoziţia liderilor comunişti dela Kremlin. Suntem confruntaţi cu un alt pronostic, privind de data aceasta exclusiv România, unde nici nu poate fi vorba încă de democraţie. Rabinul şef, aflat în vizită în Israel, s'a pronunţat sub rezerva că o ştire care i-a parvenit acolo să fie adevărată. Dar cine poate şti cu certitudine ce este adevărat, mai ales de trei ani de zile? În condiţiile unei monolitice puteri guvernante, unde cele trei puteri ale statului nu sunt separate, totul, toate sunt versatile ori flotante.

Rabinului şef i-a parvenit ştirea că procurorul general, după ce în prealabil cu fermitate interzisese tipărirea traducerii şi difuzarea cărţii "Mein Kampf" a lui Adolf Hitler şi chiar dispusese trimiterea în judecată a celui care încercase s'o difuzeze, a revenit cu 180 de grade, anulând toate dispoziţiile anterioare.

Rabinul şef, om bătrân, cum a subliniat, şi care a trăit cele ce au precedat fascismul în ţara noastră, stupefiat, s'a declarat ajuns la capătul puterilor de a mai suporta în conjunctura că sunt constatabile tentative de a reabilita pe Ion Antonescu, "călăul a sute de mii de Evrei şi a sute de mii de Români", ajungându-se până acolo de a se da numele lui unor străzi în Oradea, Craiova, Arad şi poate una cu numele lui Adolf Hitler, iar paralel se desfăşoară şi o campanie de şovinism, xenofobism şi antisemitism.

Înainte de a trece mai departe, facem o paranteză. Conceptele de naţionalism temperat şi internaţionalism democratic sunt fireşti şi nu se exclud decât atunci când sunt absorbite şi deformate de ideologiile utopice coercitive totalitare care, când ajung la putere, au fost şi rămân o plagă ucigătoare pentru omenire. Avem, din nenorocire, exemplele recente ale nazismului şi comunismului. Dar teama de o asemenea perspectivă funestă nu poate duce lumea la o apărare tot coercitivă şi această uriaşă dilemă impune omenirii găsirea unor alternative flexibile raţionale şi pragmatice totodată, pentru a nu cădea tocmai în ce urmăreşte să combată.

Rabinul şef, deşi are încredere, după cum a spus, în spiritul de conservare al poporului român, ne atenţionează că există o generaţie care nu ştie ce este acela fascism şi pentru aceasta protestează, avertizează şi dă semnalul de alarmă că tipărirea şi distribuirea susnumitei cărţi este un act de sinucidere a democraţiei în România.

Cum nu este prima oară că Rabinul şef se exprimă cu obsesie şi prea puţină obiectivitate, cu grijă de a nu o face din "o anumită poziţie", dar admiţând că nimic nu este perfect, încercăm să separăm oile albe de cele negre, temerile obsesive şi pătimaşe, de aspectele obiective. Înţelegem să procedăm la o analiză, indiferent dacă ştirea care l-a tulburat pe Rabinul şef este adevăr sau dezinformare.

Sunt reale temeri, în aceeaşi măsură, faţă de recrudescenţa fascismului ca şi de perpetuarea ori restaurarea comunismului. S'a trăit numai câţiva ani sub ceea ce a precedat şi a operat nazi-fascismul, însă jumătate de veac, sub ceea ce a însemnat comunismul şi în vreme ce cu primul se cam terminase odată cu înfrângerea Germaniei, cu comunismul încă nu s'a terminat. Sub aspectul performanţelor de criminalitate în masă, chiar dacă motivaţiile au fost diferite, nu este de găsit nimic în favoarea comunismului şi sistematizarea temerii focusată numai asupra fascismului şi culpabilizarea adiacentă de antisemitism a Românilor, dă semne de manie.

Cum se poate spune că la noi există o generaţie care nu ştie ce este fascismul, afară doar dacă se ia în considerare cea născută după Decembrie 1989. Începând din 1945, dela instaurarea dictaturii comuniste, propaganda cea mai asiduuă comunistă a avut ca obiectiv principal şi continuu fascismul, fără scrupule în circumscrierea adevărului. Cunoaştem cu toţii aceasta, inclusiv Rabinul şef. Acum a ieşit la iveală chiar prin recunoaşterea Moscovei că scopul a fost deturnarea atenţiei popoarelor subjugate de practicarea de către Sovietici a DEMOCIDULUI căruia i-au căzut victime peste 70 de milioane de oameni nevinovaţi, printre care se înscriu şi "câteva sute de mii de Români". Se cam ştia ceva, însă nu facem aici procesul Occidentului.

A protestat Rabinul şef, avertizat şi alarmat, opinia publică românească şi mondială despre crimele comunismului care se petreceau la noi? Înţelegem că fiecare îşi proteja propria persoană (ceea ce nu însemna că nu puteai deveni oricând victimă), că Rabinul şef îşi proteja şi propria-i comunitate, că avea de dus şi politica de facilizare a emigrării tuturor Evreilor în Israel, operaţie realizată 90% şi nici dânsului, nici poporului evreu nu le facem un proces de conştiinţă. Dar la vremea respectivă, am avut amărăciune la pelerinajele Rabinului şef la Washington pentru susţinerea obţinerii Clauzei de care poporul român nu profita cu nimic, ci întărea asuprirea zbirilor. Beneficiile în prejudiciul altora nu se împacă deloc cu morala.

Cu atât mai mult distonează acum, când fără motivaţiile din trecut, Rabinul şef nu se disociază de actuala guvernare neocomunistă şi deşi comunitatea Evreilor este redusă la mai puţin de 20 de mii de bătrâni care nu vor să emigreze, pe care nici nu-i ameninţă nimeni decât obsesia acestuia, reluarea pelerinajelor pentru Clauză nu poate fi privită decât în cel mai bun caz cu răceală.

Reabilitarea lui Ion Antonescu trebue privită într'un context mult mai complex decât o face Rabinul şef şi cred unii Evrei. Nu există conflicte majore armate fără crime de război şi contra umanităţii. Omenirea, odată cu instituirea O.N.U.-ului şi determinată de ororile celui de-al Doilea Război Mondial, se străduieşte la limitarea acestora şi ca un ideal la eradicarea lor. România, victimă dublă a fascismului şi a comunismului, este firesc să-şi privească istoria cu alţi ochi decât o fac Evreii. Zeci de mii de Evrei, la invazia din 1939 a Poloniei, s'au salvat tranzitând prin ţara noastră. În anul următor am ajuns sub dominaţia politică şi militară a Germaniei naziste. În anii războiului n'au existat în ţara noastră lagăre ale morţii de tip nazist sau de vreun alt gen. Chiar când Antonescu a procedat la deportări de Evrei şi acestea în număr redus în raport cu populaţia evreiască, acestea au fost locate în Transnistria, în afara teritoriului românesc şi de unde mulţi s'au întors, datorită faptului că acolo era administraţie românească şi nu germană.

Cei care vor reabilitarea lui Ion Antonescu o fac pentrucă, războiul pentru redobândirea teritoriilor răpite mişeleşte de Sovietici, a fost un război just, că el a răspuns aspiraţiilor legitime ale poporului care, din păcate au căzut sorţii războiului şi n'au fost realizate, sunt tot atât de actuale şi astăzi şi cu toate trâmbiţatele principii de autodeterminare, milioane de fraţi români nu pot reveni pe cale paşnică la patria mamă. Nu se poate în acelaşi timp să se vrea şi să se ceară acest lucru şi să-l negăm pe Antonescu.

Judecarea lui Antonescu s'a făcut de către un aşa-zis Tribunal al Poporului de ocupaţie a Armatei Roşii, fiind condamnat şi executat pentru un aşa-zis război de agresiune, conform hotărârii luate dinainte la Moscova, de către adevăraţii agresori - răpitori de milioane de Români şi importante teritorii. În balanţa dreptăţii nu este de văzut cum ar putea să prevaleze punctul de vedere al Rabinului şef, al unor Evrei ori a celor care au fost şi au rămas comunişti.

Cu atât mai şocantă este afirmaţia că Antonescu a fost "călăul" a sute de mii de Români! Chiar dacă Rabinul şef s'a referit la cei care au căzut în războiul contra Sovietelor, ceea ce ar însemna că îl priveşte ca un război injust, ceea ce este eronat în raport cu cele expuse mai sus. A vedea lucrurile în asemenea sens reprezintă o imixtiune inadmisibilă în conceptul existenţial al unui popor.

Noi am dori ca Rabinul şef, Moses Rosen, să reflecteze că nici poporul român nu poate suporta culpabilitatea de fascism, care şi aşa a fost episodic şi la timpul trecut îndepărtat şi că acea campanie de şovinism, xenofobism şi antisemitism este orchestrată tocmai de sprijinitorii preşedintelui şi ai guvernului său, fără sprijinul cărora n'ar guverna neocomuniştii care au dus ţara între un dezastru incomparabil cu cel cauzat de război, în timpul lui Antonescu, care a fost învinuit tocmai de acest lucru, care nu suferă comparaţie. Să înceteze a pune umărul la consolidarea comunismului făţuit drept "neo" aşa cum a făcut cu dictatura, de vreme ce motivaţiile de atunci nu mai operează. Iar în ce priveşte "Mein Kampf", această carte se găseşte în democraţiile occidentale în mai toate librăriile, în bibliotecile publice, ca şi "Capitalul" lui Karl Marx şi multe altele de un fel sau de altul şi acest lucru nu a însemnat "sinuciderea" acelor democraţii, în orice caz mai reale decât aceea presupusă din România.

Se vizează oare să ne întoarcem la liste negre de cărţi, la purificare prin foc şi eventuale pedepse? Ne paşte însămânţarea la interdicţii aducătoare de obscuritate mai vătămătoare decât lumina spiritului liber şi capacitatea inteligenţei şi a educaţiei de discernământ între ce este rău şi ce este bine?

Nu în dramatizarea unei cărţi, fie ea "Mein Kampf", stă primejdia de sinucidere a democraţiei (chiar în tranziţia din România), ci în ansamblul obstrucţiilor dirijate de sus pentru a nu avea loc reconstrucţia mentalităţii democrate a societăţii noastre.

Cred în revirimentul forţelor politice, culturale şi sociale care vor pune cât de curând capăt acestor obstrucţii şi pronosticul Rabinului şef este tot atât de greşit ca cel de acum zece ani al lui Revel.

BEJENIE

Rătăcesc prin ţări străine
nu umblând după mai bine,
ci mai greu la opintit
să pun umărul zdrobit.

Nu de pâine că e rea
am plecat din ţara mea,
nici nălucile ispite
spre meleaguri aurite
vânturate'n lung şi'n lat
să-mi iau câmpii m'au mânat
în neagra străinătate,
ci dorul de libertate.

De durere şi obidă
ţara-i arsă cărămidă,
lacrimile rău s'au strâns.
Eu n'am lacrimă nici plâns
când se zbate ca în foc
Neamul meu fără noroc.
În al vremilor tumult
ochii au secat de mult
după morţii ce s'au dus
încleştaţi cu neamul rus.

Pâinea-i neagră şi e rea
Pentru cei din ţara mea!

Agăţaţi de câte-un plaur
după setea lor de aur,
sunt şi alţi plecaţi de-acasă.
Prinşi în mreje de mătasă
din al ţării bocet lung
lacrimile nu-i ajung.

"Vreme trece, vreme vine"
rătăcesc prin ţări străine,
pâinea este şi mai rea
şi e rău în ţara mea.

Rătăcesc prin ţări străine
însă nici aici nu-i bine!

Nici acolo, nici aici
n'aud pocnituri de bici
să aducă noi treziri
din atâtea rătăciri;
zurgălăi de pluguşor
să vestească-un viitor
slobozit de silnicii
către anul două mii!

Zahu PANĂ

PRĂPASTIA!

Urmare din pag.1

Securitate, sume în valută cu valori incredibile!

După Decembrie 1989, mai toţi acei ofiţeri de Securitate, având la îndemână un capital imens, şi-au înfiinţat imediat afaceri de import-export, preluând şi clienţii, tranzacţionând tot, dar absolut tot, fără menajamente, fără scrupule, dela cel mai neînsemnat dar util lucru, până la patrimoniul naţional.

Niciodată ţara nu a fost jefuită cu atâta sălbăticie, în văzul lumii şi la lumina zilei. Corupţia, înşelăciunea, traficul de influenţă şi tâlhăria sunt argumentele cu care, în numele legii, operează aceşti negustori venali care l-au adus pe bietul Român în postura de cerşetor.

Oameni decenţi, îmbrăcaţi modest, dar curat, în fine, vizibil oameni oneşti, privesc cu jind la vitrinele magazinelor elegante şi bine asortate dar, cu preţuri exorbitante, care taie orice nădejde şi poftă.

Se resemnează aceşti oameni de bine, cern tristeţe în priviri şi cu sfială se dau la o parte din calea BMW-urilor, Mercedes-urilor şi a altor maşini elegante, din care coboară hoţii ordinari, "legiuitorii" cu imunitate parlamentară. Ei, "legiuitorii" de azi, jefuiesc fără milă naţiunea, pedepsesc, ori se arată clemenţi (!) faţă de neamul acesta din care n'a mai rămas decât umbra.

Aceste două bande formează un procent de circa 15% din populaţia ţării. Mai există un procent de cca. 5%, micii "întreprinzători", de regulă Ţigani, care în combinaţii mai mărunte dar, tot atât de dăunătoare naţiunii, prin aruncarea pe piaţă a tot felul de gunoaie orientale, se îmbogăţesc şi ei la nivelul lor, la urmă venind cele 80 de procente de populaţie masivă, aşezată în linie pe cele două maluri ale prăpastiei, aşteptându-şi deznodământul.

Nu există popor mai paşnic şi mai blând decât cel românesc. Nimeni, nici o altă naţiune nu ştie să moară atât de liniştit, de resemnat şi de tainic cum o face Românul, pentrucă numai el crede cu adevărat în învierea celor drepţi!

Este atâta tristeţe, atâta resemnare şi nici o speranţă în vieţuirea acestui neam, că privindu-l cu luciditate, rişti să-ţi pui întrebări care te-ar putea duce pe calea ereziei!

Seamănă ţara a casă de nebuni, a teatru absurd şi a tragedie antică, dar în fapt, nu-i decât vieţuirea noastră, în jungla modernă, în care am fost aruncaţi încă odată, la dulcele sfat dela Malta.

Seamănă ţara a pustiu călcat de beduini, a târg desfrânat şi deşertăciune, pe când în ochii norodului şi'n visul pădurilor joacă aşa cu licăr de nebunie, flacăra unui foc mistuitor, pe care nici Dumnezeu nu-l va mai stinge!

Unii se vor face cenuşă netrebuincioasă şi alţii porţelan ceresc; va fi din nou linişte şi pace; mai ales, dreptate se va face din nou!

Ovidiu VASILESCU

JURNALUL ÎNTÂLNIRII DELA GALLESE

Teodor Mardare GHERASIM

La 29 Iulie 1987, mă despărţeam de bunul meu prieten Camilian Demetrescu, exilat român stabilit la Gallese, unde artistul plastic transformase o casă cu etaj, într'un atelier de creaţie. Locuia aici cu soţia Mihaela şi cu cei doi fii: Pric şi Emanoil.

Ne descoperisem, la întrunirile de prietenie, dela Rimini, urmare a activităţii anti-comuniste din timpul campaniilor electorale, dela Milano şi Roma, de partea democraţiei-creştine.

Am fost invitat la Gallese Scalo, provincia Viterbo, Italia, de către familia artistului, în lunile: Mai, Iunie şi Iulie 1987; eu, venind din Milano, după o perioadă lungă şi grea, de spitalizare a fiului meu Gabriel, care a suferit un transplant de rinichi, ca urmare, a unui blocaj renal.

După acest popas minunat, dela Gallese, primind viza dela Ambasada SUA, ne-am continuat exilul în Statele Unite. Eu nu ştiu dacă voi reuşi să-l prezint pe Camilian Demetrescu, în toată complexitatea lui, dar nimeni nu mă opreşte, să încerc s'o fac, mai ales că, dela despărţirea noastră din Italia, au trecut mai bine de şase ani, iar lucrările văzute la Gallese, îmi sunt foarte vii şi astăzi, în memorie. În special, nu pot uita frumuseţea covoarelor de lână, bumbac, mătasă, cu fir de aur şi argint, intr'o tehnică mixtă arazzi ca: Zidul Berlinului, 270 x 220 cm, 1987; Agnus Vincit, 273 x 207 cm, 1984; Centaurul şi Libertatea, 238 x 187 cm, 1982; Utopia, Protectoarea Demagogiei, 236 x 184 cm, 1982 şi Pasărea de Foc (La Nova Fenice), 246 x 182 cm, 1982, pe care le-aş numi **aura profetică a artistului.** Alte multe lucrări, examinate îndelung acolo, citind studii şi comentariile din revistele de specialitate, diferite prezentări ale caselor de editură, toate fac din artistul român exilat, Camilian Demetrescu, unul din cei mai importanţi reprezentanţi ai adevărului" din mişcarea artistică, din a doua jumătate a secolului XX şi începutul secolului XXI.

"Şi acum, voi intelectualii din Est, ce veţi face după căderea comunismului?" l-a întrebat pe artist, un ziarist, la sfârşitul dictaturii lui Ceauşescu.

"După falimentul mitului unui comunism cu faţă umană, noi din Est şi voi din Vest, va trebui să construim o democraţie cu faţă umană!" fu răspunsul artistului.

Camilian Demetrescu va împlini 70 de ani în anul viitor, fiind născut la Bucureşti, la 18 Noembrie 1924. Camilian Demetrescu a petrecut 24 de ani de exil până acum, iar după 21 de ani de aşteptare a reuşit să viziteze ţara şi familia "de acasă"; bunicii şi-au văzut nepoţii numai în fotografii şi i-au îmbrăţişat pentru prima oară flăcăi. Camilian Demetrescu este botezat în legea ortodoxiei, tinereţea se dezvoltă în spiritul ateismului revoluţionar de clasă, iar studiile universitare le desăvârşeşte în plină teroare stalinistă. Este diplomat al Institutului de Artă "N. Grigorescu" din Bucureşti, în paralel urmând cursuri de medicină şi filosofie.

Debutul său artistic coincide cu instaurarea dictaturii proletariatului în România, şi cu sloganul "realismului socialist" în artă. De aici înainte, este constrâns să supravieţuiască 20 de ani la limita de jos, cu tinicheaua "de coadă" în dosarul Securităţii, ca element cosmopolit, reacţionar, neadaptabil la condiţiile noi etc. Supus ca şi alţi artişti, la o conversiune forţată în artă, la o estetică obligatorie optimistă, în condiţiile "ascuţirii continue a luptei de clasă", în fapt nişte ani pierduţi, tânărul artist participă, totuşi cu lucrări la diferite expoziţii din ţară şi străinătate. După dezgheţul anilor '60, participă la lucrări de dimensiuni mai mari, în mozaic, grafit, ceramică, şi tehnici mixte, pentru edificii publice, cămine culturale, din Bucovina (Suceava), şi litoralul Mării Negre (Constanţa, Mamaia, Costineşti).

În 1966, Camilian Demetrescu devine autorul unui volum de estetică sub titlul: ***Corpul şi Sufletul Culorii***, care a fost publicat în editura "Meridiane". După fuga în Occident, lucrarea a circulat, în fotocopii, clandestin, ca manual de studii printre studenţii dela Belle Arte.

Împiedicat de principiile estetice marxiste în artă, nu-şi poate continua munca, decât în calitate de comentator şi colaborator la radioteleviziunea română. După invazia sovietică la Praga, din 1968, orice speranţă de democratizare a ţării devine o inepţie, şi decide cu soţia să fugă în Occident. Fuga a fost minuţios pregătită, timp de un an, materializându-se în 1969. După multe peripeţii, artistul Camilian Demetrescu împreună cu soţia Mihaela, ajung în Italia, la Roma, cer azil politic, cu toate riscurile pentru ei şi familia din ţară.

Biserica Romanică - 1100 d.C.; Exterior La Gallese - Italia

Actualmente, Camilian Demetrescu şi familia compusă din: soţia Mihaela, şi doi băieţi: Pric, student la Facultate la Roma şi Emanoil, elev în clasa a III-a medie, trăiesc şi lucrează, bucurându-se de libertate, la Gallese. Dar până să ajungă aici n'a fost uşor! Între 1970 şi 1979 artistul lucrează intensiv, cuprins de o febră a creaţiei pentru a expune, atât în Italia, cât şi în alte ţări din Europa. Se desăvârşeşte în arta plastică. Creşte curajul, dorinţa de exprimare, credinţa că va recupera timpul pierdut în ţară. Este invitat de două ori, la Bienala din Veneţia din 1971; de asemenea, la Ministerul Culturii din Roma, la expoziţia "Calcografia Nazionale di Roma" din 1980 şi participă la expoziţia internaţională "Artiştii străini în Italia" din 1977.

Şirul afirmării artistice, continuă la "Festivalul dintre două Lumi" dela Spoleto, la Rimini, cu lucrări de simbolism ca: "Pentru înfrângerea Dragonului" în 1982; "Dragonul şi Utopia" în 1983; "Via Crucis Atomicae" în 1985; "Imposibile Paradiso" în 1985 şi în alte expoziţii personale de artă. Nu trebue uitate cele trei opere antologice la Universitatea din Parma, la Palazzo della Pillota din anul 1975, la Viterbo, în sala "Reggia del Palazzo Comunale" din 1977.

Camilian Demetrescu continuă seria succeselor sale după fuga din ţară cu: Pavilionul Păsărilor Migratoare (1974); Grupul Sculptural în Lemn (1979); Tracica (1976); Massca lui Zamolxis (1976); Dyonisos (1976); Pentru Uciderea Dragonului (1981); S. Francisc Predică Păsărilor (1982); Întruchiparea Verbului (1981); Steaua Polară (1981); S. Francisc alungă demonii din Asisi (1982); S. Francisc face minunea învierii (1982); S. Francisc apare pe un car de foc (1982); Icoana Madonei dela Lourdes-Vercelli din lemn (60 x 80 cm) din 1986; Oratorul în lemn (210 x 176 x 65 cm) din 1981; Omul îngenuncheat de o himeră (basorelief în lemn 228 x 68 cm) din 1980 şi Nativitatea din lemn (137 x 72 x 29 cm) din 1981. Eu cred că enumerarea operelor artistului mai poate fi completată, însă această inventariere ne poate da o imagine plină de o autentică mândrie a exilului românesc, pentru care artistul Camilian Demetrescu a fost laureat cu Premiul Internaţional de Cultură "Labirintul de Argint", la Roma, în 1990. Se ştie că în anii precedenţi au primit aceleaşi premii următoarele personalităţi de renume mondial: Jorge Luis Borges, Julien Ries, Augusto del Noce şi Reynald Secher.

Preţiosul eveniment pune pe artistul Camilian Demetrescu în relaţie directă, cu cele mai ilustre talente contemporane, din diferite domenii ale artei şi culturii, în special, cu rezonanţe în problemele religioase sau politice, unde artistul român a fost tot timpul foarte activ, exprimându-şi deschis opiniile, pentru cauza românească şi a celorlalte ţări de după cortina de fier.

După cum vom vedea, lucrările lui mici, mijlocii, mari sau cele monumentale, prezintă fiecare câte o faţă, de cele mai multe ori, câte o faţă umană, în care să se oglindească "matricea divină a omului", deoarece, în concepţia artistului "faţa omului de astăzi este degradată şi această degradare trădează o gravă factură interioară"[2].

De aceea lucrările lui exprimă o arzătoare dorinţă de a pune în valoare adevărul, în fapt, concepţia sa istorică, religioasă, socială şi politică, bazată pe întreaga istorie a evenimentelor trăite de poporul român, ca şi viaţa sa personală, de dinainte şi de după 23 August 1944. Cu alte cuvinte, opera artistului va putea fi examinată numai în raport cu viaţa sa personală, împletită cu succesiunea evenimentelor politice la scară mondială, special localizate în ţările Est-europene şi în România, evenimente ce au evoluat în creaţiile sale ca şi în modul de gândire, între două lumi diferite:

1) Perioada de 26 de ani petrecută sub comunism, în România;

2) Perioada de 24 de ani petrecută în libertate, în Italia.

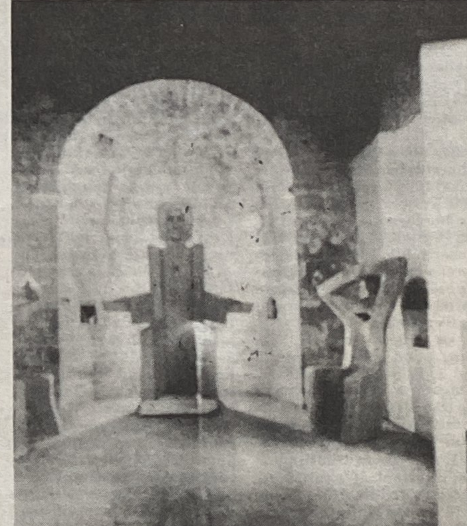
Faţă de prima etapă, artistul este un opozant politic, adică neagă prin lupta deschisă, întregul eşafod al sistemului comunist, respectiv toate formele de utopie; în cea de-a doua, el devine un disident, al sistemului liberal, adică critică, numai rădăcinile liberalismului, pe care crede că le poate corija.

În 1982 publică o colecţie de desene litografiate sub titlul: **"Pluralismo"**, înfăţişând fantasmele socialismului real, prezentat de Rosario Assunto, iar în 1983 este membru fondator activ în "Organizaţia Internaţională de Rezistenţă Antitotalitară" constituită la Paris de un grup de opozanţi din ţările Est-europene. În ultimii 24 de ani petrecuţi în exil, a fost continuu ameninţat cu moartea, cu distrugerea sa şi a familiei sale şi a celor dragi de acasă, de către Securitate, iar după 30 Decembrie 1989, a devenit cunoscută lista neagră, unde figura ca persoană ce urma să fie lichidată fizic.

Camilian Demetrescu continuă, seria succeselor în artă, participând în 1986 la expoziţia "Dante in Vaticano", împreună cu alţi 33 de artişti contemporani, care au ilustrat, în fel şi chip, infernul dantesc. Lucrările artiştilor au fost publicate în editura "Casa di Dante di Roma" în 1988 şi este apreciată de critica de artă, ca cea mai completă ediţie ilustrată a Divinei Comedii. Nu putem încheia prezentarea artistului, fără să amintesc de o acţiune ieşită din comun. În 1977 restaurează împreună cu soţia şi copiii, cu propriile mâini, o biserică romanică din secolul XI, în condiţiile de stil, sculptură şi simboluri, specifice acelor timpuri.

Biserica Romanică - 1100 d.C; Detaliu La Gallese - Italia

Biserica Romanică - 1100 d.C.; Interior La Gallese - Italia

Biserica era abandonată (ca multe alte monumente din Italia), plină de moloz şi complet acoperită de liane, arbuşti, şi alte plante de pădure.

Biserica este astăzi vizitată de istorici, artişti, şi constructori, fiind un punct de specială atracţie, printre puţinele construcţii de biserici şi mânăstiri romanice, din jurul anului 1000, existente în Italia şi Europa.

În sfârşit, artistul Camilian Demetrescu este din nou laureat al premiului internaţional pentru artă "La Pleyade" din Roma, în anul 1991; manifestaţia a fost organizată sub patronajul Comunităţii Economice Europene. Faptul a fost subliniat, cu deosebită atenţie, de presă şi revistele de artă din Italia şi din ţările occidentale, scoţând în evidenţă, meritele speciale ale artistului român exilat.

Tot în 1991-1993 artistul organizează în Italia, în 33 de oraşe, strângerea de fonduri, pentru tipărirea Bibliei (traducerea Galaction) destinată ţării. Prima ediţie (cuprinzând numele şi adresa donatorului italian) a fost distribuită prin muzeul de artă din Bucureşti (cu concursul Doamnei Cosoveanu), iar a doua ediţie, a fost tipărită în România în luna Iunie a.c.

Artistul nu vorbeşte niciodată de eforturile sale personale în această vastă acţiune, şi la vârsta lui, ci de nespusa lui bucurie, a unei realizări ce contribuie, în mod discret, la reconstrucţia culturală şi spirituală a poporului român.

Din ultima scrisoare a Mihaelei, soţia artistului, cel mai de nădejde aliat din exil şi din lumea artelor rezultă că: "Camilian e acelaşi pasionat în artă şi politică. A scris mult, a pictat, a cioplit, a iubit şi a fost iubit. Deci nu i-a lipsit nimic. De câteva zile a terminat ultima operă scrisă şi desenată sub titlul: "Paradoxurile Secolului Nostru", ce se afla deja sub tipar. E o răfuială cu absurdul în care trăim."[3]

[1] Dott. Prof. Stella Sguanci, **Camilian Demetrescu, questo ardente desiderio del vero**, Tema Editrice, Dicembre 1988, pag.1.

[2] Camilian Demetrescu, **Europa: Sfârşit sau început de istorie?**, Cuvântare rostită la decernarea premiului "Labirintul de Argint", "Cuvântul Românesc", Februarie 1991, pag.18.

[3] Mihaela Demetrescu, **Scrisori din Exil**, Vol.I, 12, Mai 1993.

MIRCEA ELIADE

9 Martie 1907 București - 22 Aprilie 1986 Chicago

"MEMORII"

VOLUMUL II

Gheorghe RĂDULESCU

Urmare din numărul trecut

Întrerupând din nou "Le Chamanisme", plecară la Roma, ca Eliade să susţină două conferinţe, una despre "Le Chamanisme", la universitate, fiind invitat de Raffaele Pettazzoni şi "Le tantrisme et le chamanisme", la Institutul de Studii Orientale (I.S.M.E.O.), invitat de Giuseppe Tucci.

Conferinţele au avut mare succes, în acele momente au reîntâlnit şi cunoscut o serie de personalităţi şi savanţi ca: A. Grenier, Angelo Brelich, Karl Kerényi, L. Vanicelli. După cum se observă, Eliade începe să se numere, încă din acel timp, printre importantele personalităţi ale lumii intelectuale. "Cu gândul la o nouă carte - "L'Homme comme symbole", o carte, care după el ar uma după "Le Mythe de l'éternel retour", o lucrare originală, datorită erudiţiei şi hermeneuticii istorico-religioase, o carte pe care însă nu putea să o înceapă până nu termina "Le Chamanisme". La 3 Septembrie, Eliade participă la Congresul Internaţional de "Istoria Religiilor" dela Amsterdam cu lucrarea "Mythes cosmogoniques et guérisons magiques", dezvoltată mai târziu în "Myth and Reality" (Aspects du mythe). "La nuit bengale" (Maitrey) apare în Septembrie, dar fără succes.

Gustave Payot dădea semne de plictiseală că, nu trecuseră nici doi ani dela apariţia "Traité d'histoire des religions" şi Eliade publică un roman. Dar iată ce spune Gustave Payot: "Numele dumitale, mi-a spus, evocă în mintea cititorilor un orientalist şi un istoric al religiilor. Nu trebue să-i dezorientezi! "

Din anumite puncte de vedere, Gustav Payot avea dreptate, dar nu întru totul, deoarece un mare specialist cum era Mircea Eliade putea să le satisfacă pe amândouă: în timpul de relaxare, crea literatură în "limba în care visa" (după spusele autorului) iar opera ştiinţifică era o creaţie teoretică, de cercetare, de bibliotecă, de cultură în general. Eliade însă făcea din creaţia ştiinţifică o exemplară operă universală, ridicând ştiinţa la nivelul creator al universalităţii.

La sfârşitul lunii Septembrie, a luat parte la "Congresul de Psihologie Religioasă" - organizat de R. P. Bruno şi de "Études carmélitaines".

Situaţia financiară a soţilor Eliade era destul de critică, dar iată că "Bollingen Foundation" îl anunţă pe Eliade că dela 1 Ianuarie 1951 i-a acordat o bursă de 200 de dolari lunar, timp de trei ani, iar "Centre National de la Recherche Scientifique" îi aduce la cunoştinţă că era numit attaché de recherches, având un salariu de 35.000 de franci pe lună; Eliade optează pentru ipoteza cea dintâi.

Tot în acea vreme, Eliade şi Christinel se împrietenesc cu Monica Lovinescu şi cu Virgil Ierunca, care au făcut tot ce le-a stat în putere, pe orice cale, pentru Români şi pentru România.

Surpriza familiei Eliade a fost atunci când Monica Lovinescu şi Virgil Ierunca i-au anunţat în primăvara următoare, căsătoria. În acelaşi timp, - uşurarea sufletească a lui Eliade este în momentul când a terminat "Le Chamanisme" şi a predat lucrarea lui Gustave Payot, spre publicare, care i-a şi înmânat o sumă importantă, bani cu care familia Eliade a plecat în Italia. După ce îl vizitează pe Pettazzoni şi pe alţi orientalişti şi prieteni, porniră spre Sicilia, călătorind cu vaporul de-a lungul coastei italiene, excursie care i-a umplut de farmec şi beatitudine, reamintindu-i lui Eliade călătoriile făcute pe Dunăre, dela Constanţa la Alexandria ori dela Port - Said la Colombo. Datorită lui Mircea Eliade, "Le Chamanisme" este reprezentat şi interpretat prin hermeneutica şi perspectiva istoriei religiilor prin toate speciile de şamanism, nu numai cele "clasice", caracteristice Siberiei şi Asiei Centrale.

Totodată el arată deosebirile între tehnicile şamanice şi practica Yoga şi diferenţa între "extaz şi enstasis, cartea fiind tradusă şi tipărită în mai multe limbi. "Images et Symboles", fiind terminată la 17 Decembrie, trimite manuscrisul spre publicare lui Brice Parain; cu o lună înainte, la 17 Noembrie, află dela sora sa, Corina, că la 30 Octombrie tatăl său murea după o grea suferinţă. După o trecere pe Coasta de Azur revenіră la Paris şi se pregătesc să plece la o conferinţă în Suedia, unde i-au încântat atât oamenii cât şi ţara cu priveliştile ei luminoase.

Revine să-şi susţină conferinţa promisă lui Giuseppe Tucci, "Langages secréts et techniques mystiques", reîntâlnindu-i aici pe R. Pettazzoni şi pe Horia Roman, fost redactor la "Cuvântul Liber". S'au deplasat apoi la Florenţa pentru a-l vizita pe Giovanni Papini, interviu publicat în "Les Nouvelles Littéraires" (la 6 Mai 1953). Papini, idolul lui din tinereţe, era aproape orb, ca în 1954 să-şi piardă uzul mâinilor şi al picioarelor, apoi vorbirea şi după scurt timp să moară. Reveni la Ascona să prezinte conferinţa, "Puissance et sacralité dans l'histoire des religions". S'au reîntors în Germania unde era un seminar de "Istoria Religiilor" şi tot în Germania l-a reîntâlnit pe Gh. Racoveanu. Editează "Images et Symboles" şi tot cam pe atunci, în toamna lui 1953, face ultimele corecturi la "Le Mythe de l'éternel retour" şi "Traité d'histoire de religions" în traducerile germană, engleză şi spaniolă. În Septembrie 1953, conferenţiază în cadrul "Rencontres Internationales de Genève", alături de François Mauriac, Robert Schumann şi Paul Ricoeur, amintindu-şi de perioada criminal-stalinistă a comunismului, când ţările din Estul Europei erau transformate în cele mai sălbatice închisori.

Într'o zi, întâmplarea face ca la Paris, un căpitan de marină, Român, care locuia într'un hotel împreună cu o familie de Indieni, o doamnă din această familie, auzind că este Român, l-a întrebat dacă îl cunoaşte pe Mircea Eliade şi dacă poate să-i înmâneze o scrisoare în care semna - Maitrey.

Deci după 23 de ani, Eliade află că Maitrey trăieşte şi că după atâţia ani nu l-a uitat. La Ascona, în "Casa Gabriella" din Italia, Eliade termină romanul "Nopţi de Sânziene" (Fôret interdite). Termină în 1955 şi "Forgerons et alchimistes", înrudită cu "Yoga". În intermezzo, între "Nopţi de Sânziene", congrese şi conferinţe, într'o noapte scrie nuvela "Fata căpitanului"; urmează romanul "Pe strada Mântuleasa", care a durat până la definitivare cam 12 ani, roman cu o tematică şi un motiv de inspiraţie pronunţat social-politic, prezentat într'o formă fantastico-realistă. În ziua de 10 Octombrie 1956, soţii Eliade se stabilesc la Chicago, unde vor rămâne tot restul vieţii. În prezenţa profesorului Joseph Kitagawa şi a soţiei acestuia, soţii Eliade sunt conduşi la "Divinity School", unde sunt prezentaţi tânărului decan Jerry Brauer, istoricului teologiilor creştine, Jaroslav Pelikan, specialistului în gnosticism şi patristică Robert Grant, personalului facultăţii şi conduşi mai departe în marea sală de conferinţe "Haskell Lectures", unde Mircea Eliade va ţine cursuri, vizitează apoi biblioteca. La începutul cursurilor pe care le-a prezentat studenţilor, pronunţia limbii lui era mai mult englezească decât americană, îngreunând astfel înţelegerea studenţilor, însă Eliade, cu voinţa şi talentul lui, şi-a remediat repede acest impediment. La seminarii, Eliade discuta problemele înscrise în "Traité d'histoire des religions", tratat care tradus în engleză suna astfel - "Patterns of Comparative Religions". În unele după-amieze, soţii Eliade se plimbau prin apropierea lacului Michigan, apoi pe Woodlawn Avenue, treceau pe lângă acea stranie (cum zicea Eliade) Rockefeller Chapel (o catedrală gotică zidită de Azteci), traversau celebrul Midway şi se plimbau până seara târziu. De fapt, "Rockefeller Chapel", ca şi templul "Bahai" din Willmette sunt cu adevărat stranii, vrând să găzduiască toate religiile, golesc în fond cerul de orice credinţă în Dumnezeu, construcţii executate nu fără o anumită semnificaţie, fără o anumită intenţie. După accepţiunea lui Eliade, faţă de decanul Jerry Brauer, ar fi numit întâi pe patru ani, aşa cum dorea Eliade, dar apoi acceptă postul de profesor titular şi şef al Departamentului de "Istoria Religiilor". Mai departe, iată ce spune Eliade despre învăţământul american: "Pe de o parte, cu rare excepţii, studenţii foarte tineri - cei din College şi din primul an de universitate - mi se păreau mai puţin bine pregătiţi decât colegii lor de vârstă din Franţa; le lipsea experinţa bacalaureatului şi, în primul rând, elementele de bază ale culturii umaniste. Pe de altă parte - deşi de multe ori în chip nesistematic - erau informaţi despre anumite creaţii culturale care ar fi surprins (atunci, prin 1955 - 1960) un European. Bunăoară, încă din High School li se vorbise, un întreg trimestru, despre Faulkner sau Camus (deşi nu citiseră pe Balzac, nici pe Stendhal sau pe Tolstoi); cunoşteau En attendant Godat sau Electra lui O'Neill (dar nici o piesă de Shakespeare).

În College urmaseră cursuri despre Freud şi Sartre (unul mai "ilustru" decât celălalt, nici nu se putea altfel pentru îndoctrinarea tineretului neştiutor din America), sau despre arta modernă. Mai târziu mi-am dat seama de semnificaţia şi utilitatea acestui program: majoritatea elevilor nu aveau să-şi continue studiile după High School sau după College (educaţia universitară este scumpă în S.U.A. şi nu toţi reuşesc să capete burse). Aşa că era preferabil ca elevul să fie iniţiat măcar în câteva probleme şi creaţii specifice culturii moderne, bunăoară psihanaliza, existenţialismul, romanul şi teatrul contemporan". (Suficient pentru ca studenţii să nu mai ştie nimic, sau a fi siguri pe ceva).

Totuşi, comuniunea studenţilor şi a profesorilor, arată Eliade, era destul de strânsă şi unitară, o comuniune ca o mare familie universitară.

După unele deplasări la New York, la conferinţe sau congrese - la Paris, Ascona sau München, pentru cursurile dela Chicago îşi pregătea subiecte ca "Structure du symbolisme religieux" şi "Aspecte du mythe" şi altele. Prin 1958, Eliade şi-a redactat textul pentru Eranos: "Méphistophélès et l'Androgyne, ou le mystére de la totalité". După întoarcerea dela Ascona la Paris, soţii Eliade au plecat spre Tokio, la "Congresul de orientalistică şi Istoria religiilor", congres care îl avea ca preşedinte de onoare pe fratele Împăratului Japoniei, iar printre invitaţi se numărau - H - Ch. Puech, Paul Demiéville, Jean Filliozat, F. Heiler, E. Goodenough, Evelyn şi Joe Kitagawa, Zwi Werblowski, Joseph Campbell, fiind prezenţi şi specialişti din India şi Australia.

Printre aceşti invitaţi se afla şi Raffaele Pettazzoni, Preşedinte al Asociaţiei Internaţionale pentru "Istoria Religiilor", dar spre regretul tuturor, se îmbolnăveşte grav, întorcându-se la Roma, fiind pentru el ultima călătorie şi ultimul congres la care a mai avut şansa să participe.

După terminarea congresului, participanţii au făcut câteva excursii, apoi soţii Eliade s'au întors spre Statele Unite, oprindu-se pentru puţine zile în Hawai, la San Francisco şi în sfârşit la Chicago. Întors la Universitate, îl aglomeraseră cursurile, seminariile, conferinţele, a pregătit "Le Chamanisme" pentru publicare, "Yoga" apare în acelaşi timp, în traducere de acelaşi autor, Willard Trask şi "Immortality and Freedom". Apoi s'a reîntors la "Zamolxis" şi la religiile Geto - Dacilor, redactând articolul "Les Daces et les loups", primul capitol din cartea "De Zamolxis à Ginges - Khan". Iar mai departe Eliade spune: "În anii următori am scris studiile despre miturile cosmogonice în România şi Europa răsăriteană, despre legenda lui "Dragoş Vodă", despre balada "Mioriţa" şi folclorul religios românesc şi cartea a fost publicată în Editura "Payot", în 1970".

Între timp, apare romanul "Pe strada Mântuleasa", şi pregăteşte romanul "La Ţigănci". In sfârşit, printre nenumărate cursuri, seminare, interviuri, conferinţe, publicaţii în domeniul "Istoriei religiilor", a orientalisticii şi creaţii literare, Eliade declară următoarele: "La mijlocul lui Iunie, am petrecut câteva zile la Elison Bay, conduşi de Harriet Platt. Revedeam acele sate şi vile pe malul lacului după doi ani, dar mi se părea că trecuse mult mai mult. Începeam să simt altfel America. Ştiam că legea imigraţiei îmi îngăduia să mai rămân până în vara următoare, 1961. După aceea trebuia să ne întoarcem pentru doi ani în Franţa şi să reintrăm în Statele Unite cu o nouă viză, de imigrant - permanent. Eram amândoi fericiţi. Am fi pus capăt peregrinărilor de fiecare vară şi aş fi putut lucra mai cu spor. Dar DESTINUL hotărâse altfel." "Memoriile" sfârşesc aici, urmând unele omagii aduse lui Mircea Eliade, personalităţii lui, după dispariţia în 1986, a MARELUI CĂRTURAR ŞI CREATOR ROMÂN.

Printre puţinele cuvinte, dar mărturisite sincer, cu profund regret, îi menţionam pe Alain Paruit, E. M. Cioran şi Eugen Ionescu, alături de aceştia se află şi un articol al lui Ioan Petru Culianu, publicat în numărul special (48-49 Noembrie 1986) în revista cultural - românească, "Limite" din Paris. Spicuim din acest articol al lui Ioan Petru Culianu câteva însemnări şi anume: "Dintru început" spune Culianu, "devotamentul tuturor prietenilor a fost mişcător; pentru a da un singur exemplu, într'una din zile, decanul Gamwell a stat nu mai puţin de şapte ore în picioare, nemişcat, în coridorul spitalului, fără a-şi manifesta în nici un fel prezenţa, de teama de a nu stingheri." Credeam că acest gest al tânărului decan, nu impresionează şi nu interesează pe nimeni. Sunt lucruri convenţionale impuse prin protocol în asemenea situaţii, mai cu seamă în cazul marilor personalităţi. Sau că spitalul universitar "Bernard Michel" este "unul dintre cele mai bune din lume" este o exagerare care frizează bunul simţ, calitatea acestui spital, fiind discutabilă. Că "Mircea Eliade", spune Culianu, "a lăsat dispoziţie ca "Profesorul Nathan Scott", "el să-i administreze extrema unctiune, ca semn de înfrăţire între rase şi religii". "Profesorul Nathan Scott, un venerabil pastor anglican de culoare, fost coleg al lui Mircea Eliade, ..."

Şi mai departe, că - "David Tracy şi Frank Gamwell rostesc o ultimă rugăciune. Parinirvana a luat sfârşit". Ne surprinde că printre aceşti pastori şi predicatori, anglicani, protestanţi sau neoprotestanţi nu se afla şi un preot creştin ortodox, doar aşa pentru "înfrăţire între rase şi religii". Mircea Eliade era creştin ortodox, iar paginile sale despre ortodoxism sunt memorabile. Din cât suntem informaţi, Mircea Eliade nu a fost convertit la anglicanism, nici la indianism, nici la iudaism, nici la baptism sau la unitarianism etc., ci a rămas consecvent religiei şi credinţei sale creştin ortodoxe, creaţia părinţilor şi a strămoşilor săi, a neamului său românesc. Că istoricul religiilor ar fi lăsat ca o ultimă dorinţă să fie incinerat, nu este credibil, deoarece până în prezent nu s'a dovedit în scris sub semnătura lui Eliade acest lucru.

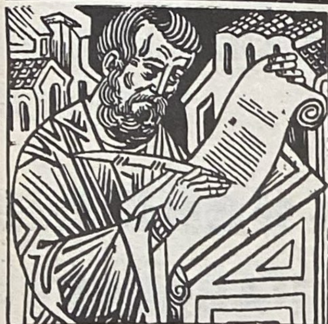
Adevărata credinţă creştin ortodoxă nu admite incinerarea, datorită canoanelor Cristice, deci aşa cum a fost înmormântat Iisus Cristos.

Astăzi, urna cu cenuşa lui Mircea Eliade se află într'un cimitir necunoscut din Chicago, printre multe altele din acest oraş, în loc să fie onorat şi preamărit creştineşte la Vatra Românească, unde se află centrul episcopal creştin ortodox român, din întreaga Americă şi Canada.

Toate acestea dovedesc un sacrilegiu din partea unor persoane, care au acţionat, nu ştim din ce îndemn sau impuls, împotriva oricărui imperativ canonic creştin ortodox. După moartea lui Mircea Eliade, a început o campanie de ponegrire, de defăimare a Marelui Istoric al Religiilor.

Detractorii, în marea lor majoritate membri ai partidului delaţiunii şi crimei comuniste, al căror nume murdăresc hârtia prin semnăturile lor, erau împrăştiaţi pentru informaţii de regimul ceauşist comunist, la Dubna, în Rusia sovietică, în Germania, la Londra, Paris, în Statele Unite - în satul Indiana, la Washington D.C., în statul Michigan, la New York, ori Orientul Apropiat (unii dintre ei părăsind România prin emigrare), scriind în ziare de ieftină calitate, aruncând cu noroi în Marele Creator Român, aducându-i învinuirea că a fost legionar, împreună cu Nae Ionescu. Şi ce-i cu asta? Bine că n'au fost comunişti, comunismul care a îngrozit lumea prin zecile de milioane de omoruri şi schingiuiri pe care le-a săvârşit. Dar despre acest masacru internaţional nu spun un cuvânt aceşti complici ai ticăloşiei şi ai crimei comuniste.

Nefăcând niciodată nici un fel de politică şi nefiind înscris în vreo organizaţie sau partid politic, am tot dreptul împreună cu marea majoritate a lumii, să condamn netrebnicia acelora care mânjesc numele de OM. Politica lui Mircea Eliade a fost CARTEA, CERCETAREA, SCRISUL, CREAŢIA, până la istovirea totală. CARTEA, i-a fost politica şi dragostea lui cea mare, ea i-a fost pasiunea şi obsesia aproape bolnavă, prin ea şi-a rostit cuvântul şi şi-a înălţat spiritul pentru veşnicie. Şi astăzi vin vânduţii de neam şi ţară să lovească în valorile naţionale şi universale. Le înţelegem zvârcolirile neputinţei, le înţelegem intenţia de distrugere a marilor valori şi a credinţei creştine, dar aceştia se vor sfărâma pe ei înşişi, în văzul şi ocara întregii lumi.

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil şi din ţară

Silvia Cinca

OCEANUL

Proză scurtă

Moonfall Press

În noi stă forţa schimbărilor în bine

În muzeul Stedelijk din Amsterdam se păstrează celebrul tablou "Lăutarul" al lui Marc Chagall. Privit cu atenţie şi de aproape, tabloul revelează influenţa picturii bizantine asupra creaţiei lui Chagall.

Hans L.C. Jaffé, care a editat faimosul album "20.000 years of world painting", nu avea de unde să ştie de această "curiozitate" şi îl clasează printre primii artişti moderni care au explorat domeniul dintre vis şi realitate. O afirmare pripită. Arta bizantină se caracterizează prin ousianitate, căutarea esenţialului ca miez axiologic. Accentul într'o icoană e pus pe theosis, lumina care îndumnezeieşte pe om. El nu este un cerc adăugat deasupra capului, ci iradiază din el, metafizic şi transistoric. Nu omul este o piesă de şah a naturii şi istoriei, ci natura şi istoria capătă sens prin om, ca fiinţă care nu se mulţumeşte cu limitări în spaţiu şi timp. Thanatos e doar o paranteză. De aceea măsurile lui sunt doar sugerate în arta bizantină. Doar pentru a arăta că "viaţa" oglindită în icoană s'a petrecut într'un spaţiu pământesc şi într'un timp istoric.

"Lăutarul" lui Chagall a devenit renumit pentrucă aducea lumii o viziune de taină, practicată de veacuri în arta bizantină, asupra cosmosului.

Pe prim plan, e omul. Omul creator care se jertfeşte pentru alţii. Lăutarul este umbrit de vioară. E un sat rusesc. Deci, ortodox. În dreapta lui e o biserică. În spate alta. Un picior îl ţine pe pământ şi altul deasupra unei case, deci arta ca un dans sacru dela pământ la cer. Că e aşa şi nu e loc de altă interpretare, în stânga, din noaptea satului plutesc mirele şi mireasa cu privirile aţintite spre puritatea paradisiacă a primilor oameni. Admirabil a prins Chagall ritualul cununiilor ortodoxe, care se pun pe capul mirelui şi al miresei. În viziunea lui artistică, ele nu se pun "pe cap", ci pe inimă, iar din interior, transfigurează pe cei doi uniţi în taina nunţii. Coroanei, Chagall oferă aureola.

Vorbind de metoda folosită de Chagall, am vorbit deja de stilul scriitoarei Silvia Cinca. Un stil imperial. Basileic. Cuvântul este sfânt pentrucă Dumnezeu s'a întrupat întru Cuvânt.

Silvia Cinca este una dintre scriitoarele care nu adorm în rugăciunea condeiului. În tot scrisul ei nu găsim scuza "descrierii". Este o ardere. O jertfă. Adusă Lumii. Sunt povestiri scurte. Junghieri de întuneric pe coasta diamantului.

Mircea Iorgulescu, din Germania, în prima prefaţă, observă la Silvia Cinca "o sfâşiere interioară ce se concretizează într'o desplestire narativă deseori şocantă. Se caută puncte de sprijin, dar predomină fuga, căutarea, evaziunea: în amintiri, în vis, în proiecţii fanteziste. O proză a smulgerii şi a obsesiei întemeierii."

A doua prezentare aparţine talentatului critic literar M.N. Rusu.

Mi-a plăcut că a pus în discuţie şi argumentele aduse pentru unitatea creaţiei literare româneşti, aducând serioase argumente în favoarea ei. Cu mulţi ani în urmă, Horia Stamatu semna în "Cuvântul Românesc", pe prima pagină, un articol cu un titlu ilogic: "Scriitor-exil". Ne-am dumirit apoi că nu titlul era ilogic, ci concepţia comunistă de "divide et impera", dusă la paroxism. Dacă vorbim de o literatură românească, creată de scriitorii din ţară şi de o literatură a exilului creată de scriitorii români din străinătate, în urma acestei împărţiri, rezultă că un scriitor de limbă românească e considerat scriitor-român dacă se afla în ţara cotropită de comunişti şi "scriitor-exil", dacă se afla în libertate. Cineva ar putea spune că e un joc de cuvinte şi exagerarea unei nuanţe. Şi nu are dreptate. E vorba de elementul politic şi nu de cel al valorii artistice. Cei care erau împotriva comunismului, fie că erau "exilaţi" în ţară sau în străinătate, li se lua dreptul de a fi numiţi scriitori români şi membri ai Uniunii Scriitorilor. Nefiind scriitori români, ce fel de scriitori erau? Spinoasa problemă, folosind logica, nu poate fi rezolvată decât în concluzia silogismului: "Scriitor-exil"! O ironie amară amintind de "delenda est Carthago" cu care Cato cel Bătrân îşi încheia cuvântările în senatul roman. Punica fides!

Silvia Cinca a fost şi este membră a Uniunii Scriitorilor Români. Pentru un timp, a fost şi ea printre condeiele româneşti din afara ţării, o "scriitoare-exil". Îi urmăream scrisul şi mă bucuram ori de câte ori aflam de încă un premiu literar pe care străinătatea i-l acorda.

În 1992, faimosul "Festival Internaţional Românesc - Romfest" a fost găzduit de Centrul Cultural Românesc "Nae Ionescu" din Hamilton. Acolo am putut să o felicit, pentru prima dată, în mod personal, pentru succesele literare şi pentru premiul acordat de "Romfest '92", pentru cartea "Radiografii pentru iubire", apărută în două ediţii în Statele Unite, în editura "Moonfall Press".

După apariţia volumului de proze scurte, "Oceanul", urmăresc presa de aici şi de acolo, deci presa românească, pentru viitorul premiu. Negreşit că va veni. În ele, fiecare Român se regăseşte în necazurile avute sub comunişti, în dezlogosizarea fiinţei omeneşti, dar în fiecare proză scurtă, direct sau indirect, Silvia Cinca injectează o doză de optimism, de credinţă, de speranţă în sufletul cititorului.

Lunga introducere cu Chagall era necesară. Precum în tablourile lui găsim metafora lacrimei, dar şi culmile de speranţă. Proza "Oceanul", după care întregul volum a fost intitulat, şi pe bună dreptate, este o poezie scrisă în proză. Între real, vis şi coşmar, valurile lor se răsfrâng pe ţărmul fiinţei umane, se învolbură în definirea fiindului, realizând o fantastică simfonie a tragediei omului în luptă cu oceanul. În poezia creştină a ierurgiilor găsim o "marea vieţii văzându-o înviforându-se de viforul ispitelor".

Simbolul admirabilei aluzii a Silviei Cinca îl găsim într'un poem liturgic despre "marea vieţii văzându-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul tău cel lin alergând, strig către Tine: scoate din stricăciune viaţa mea, mult Milostive."

Personajul principal al "Oceanului" înfruntă valurile vieţii înnotând spre "limanul cel lin" al libertăţii. În zare vede o barcă. Era a Necunoscutului. Necunoscutul îi promite ţărmul libertăţii, cu condiţia să-i împingă barca. Oboseala îl sfâşia, dar gândul că va fi liber îi dădea puteri. Împingând barca Necunoscutului, observă că acesta avea lopeţile de vâslit. Îi cere schimbarea rolului. Refuz. Victima Necunoscutului a "cunoscut" vâsla, Necunoscutul îl loveşte cu ea în cap. Personajul se "trezeşte", faţă în faţă, cu securistul la interogatoriu.

Poate cea mai concentrată caracterizare a scrisului Silviei Cinca este cea făcută de M.N. Rusu, din care citām: "Cartea de faţă, reprezintă reflectarea fidelă a dezastrului care a răvăşit şi schimonosit fizionomia mirabilului nostru suflet naţional, acela pe care generaţia noastră, a ei şi a mea, l-a mai prins cu pânzele albe întinse în zenitul universalităţii europene şi transoceanice." Şi încă o frază: "O proză de vibraţie intelectuală elevată, prin profunzimea ei estetică, programatică, pe care o deschide şi, în acelaşi timp, simpatetică prin precizia analizei şi hiperbolizarea detaliului semnificativ; prin reducerea la maximum a narativului în favoarea epicului abstractizat şi irigat de metafizică, intuiţie lirică şi categorii ale moralei eterne."

Cartea costă 14,95 de dolari şi se poate comanda la adresa: MOONFALL PRESS, 7845 Glenister Dr., Springfield, VA 22152, U.S.A.

Dumitru ICHIM

POEZII PENTRU COPII

de Florica BAŢU ICHIM

Talentul poetei Florica Baţu Ichim are rădăcini adânci, înfipte în pământul de acasă. Deşi de un amar de ani în pribegie, poezia ei - pentru cei mari şi pentru cei mici - este la fel de românească, de pură ca a oricărui poet ce a trăit doar în România.

Florica Baţu Ichim, mamă a şase copii, s'a dedicat în ultimii ani, copiilor ei, ca şi celorlalţi, mulţi.

Versurile ei ne duc în atmosfera veselă, senină a muzicii lui Mozart. Ele dansează în ritm de menuet; sunt jocuri pentru copii, pline de gingăşie şi blândeţe; sunt mari bucurii sau mici îngijorări, de copii; sunt sfaturi înţelepte; sunt îndemn spre rugă şi spre Dumnezeu; sunt aşteptări de Paşti, de Moş Nicolae sau Moş Crăciun.

Înşirate cu măiestrie, pe aţe subţiri şi transparente, în paginile cărţii, versurile Floricăi Baţu Ichim cad ca nişte perle cu sunet cristalin şi umplu camera fiecărui copil de străluciri miraculoase. Ai închis cartea, ca prin farmec, perlele şi-au reluat fiecare locul şi aşteaptă ca să se deşire în altă seară, altor copii.

Mihaela MOISIN

NE IUBEŞTE DUMNEZEU

Elu plânge şi şopteşte:
- Nimeni nu mă mai iubeşte!
- Nu plânge, copilul meu:
te iubeşte Dumnezeu.
E-o iubire cum nu-i altă
de curată şi înaltă.
El ţi-e Tată sus, în cer.

Mă închin la El,
şi-i cer -
tot ce cred că îmi lipseşte...

Şi Iisus te mai iubeşte,
El a pătimit, ştii bine,
pentru mine, pentru tine

Când necazurile dor,
tu,
să-L chemi în ajutor.
Puiu mamii, să iei seamă:
tot în cer mai ai şi-o mamă,
Maica Domnului, curată
în lumină îmbrăcată.
E-o maică-atât de bună!!!

Hai, Eluţu, împreună,
în genunchi să ne-aplecăm
să'nvăţăm să ne rugăm.

PENTRU SANDRA ŞI DĂNUŢ

O să cumpăr un căluţ
Pentru Sandra şi Dănuţ

(Sandra e fetiţă mare:
îi mai place ei călare?)

Dar Dănuţ
e mai micuţ.
O să urce pe căluţ
ş'o să fugă... e-he-hei!
după casa lui Grivei,
printre roşii
şi ardei,
după mei,
cu şoricei
printre lei
(u-u-uuu!!!)
ş'o să bată şapte zmei!
(Mor de frică!
Ce viteaz!!!)
Un balaur
de necaz
cu dulceaţă pe obraz
a fugit şi s'a tot dus...

Soarele
e la apus
şi Dănuţ a obosit...

Este vremea de dormit?

-Sandra, spune-mi o poveste...
- ... Un viteaz cum nu mai este
e Dănuţ cel mititel...
Nani,
nani,
băieţel,
frumuşel...

ASOCIAŢIA CULT
HAMILTON,

TABĂRA DE VARĂ DELA
1 August - 7 A

Aspect din sala de conferinţe

La intrare, ca semn indicator de drum, o stâncă pictată cu tricolorul. Înseamnă "Bine aţi venit!" la "Câmpul Românesc". Privind şi la indicatorul "Romanian Camp" îţi dai seama că substantivul "câmp" nu se referă la formele de relief, mergând ca sens paralel cu sintagma de "câmp vizual", care la fel, nu are nimic de-a face cu relieful. În amândouă cazurile e vorba de un "spaţiu". Traducând pe "Romanian Camp", am zice "popas într'un spaţiu românesc".

Şi într'adevăr, acesta este "Câmpul românesc" din Hamilton, o mică Românie, un "popas într'un spaţiu românesc", naşii şi ctitorii care i-au dat numele aceasta au avut în gând dintru început. Nu o câmpie oarecare posedată de Români, nu un "Romanian field", ci un "Câmp românesc", un "Romanian Camp". E interesantă această corelaţie între "câmp" şi "camp". Americanii au derivat verbul "to camp", iar de aici "camping", asociat cu multele lor sărbători sau perioada de concediu, când "merg afară" (going out) din metropolele lor şi se caută pe ei insişi în simplitatea şi frumuseţea naturii. Ai scăpat de telefon şi de cutia de scrisori, surse de stres şi enervare. Eşti cu familia undeva departe de fumul şi zgomotul oraşului. Pe malul unui râu, care se aude tainic susurând în catedrala pădurilor, îţi aşezi cortul de "camping" cu familia. Şi "camping"-ul e asociat cu sărbătoarea, cu spaţiul familiar, când timpul se lungeşte precum ceasurile de ceară ale lui Dali, care se topesc şi nu mai curg .

Aşa e la "Câmpul românesc". După ce te-ai bucurat de piatra regăsirii pe care dormea curcubeul tricolorului românesc mergi cu maşina printr'un tunel de copaci, de o parte şi alta a drumului şi după puţin timp privind spre stânga, pe o măgură înconjurată de brazi, te salută steagul românesc în fâlfâiri de pescăruş şi de zbor autohton atât de firesc între drapelul Canadei şi Statelor Unite. Sub candelele acestor steaguri în care soarele toarnă untdelemn solar, sus, pe vârful măgurei, e crucea dedicată tuturor martirilor, morţi în închisorile comuniste. Sub mireasma de tămâie a unui pin, o altă cruce, dedicată lui Platon Chirnoagă.

Privind spre stânga, printre brazi, se zăreşte o parte a "Câmpului Românesc", un întreg sat românesc cu parcuri şi grădini, iar pe deal, ca o lebădă albă, se zăreşte bisericuţa cu hramul "Adormirea Maicii Domnului". Aici, dimineaţa şi seara, preoţii săvârşesc tradiţionalele slujbe religioase. În liniştea de dincolo de râu, unde e situată bisericuţa, o Sf. Liturghie este un eveniment pe care nu poţi să-l uiţi niciodată. În afară de altar, care este închis, interiorul bisericuţei este format din nişte stâlpi care susţin acoperişul. În locul pereţilor - priveliştile de poiană. Întreaga natură participă în rugăciune la această liturghie cosmică. Toată frumuseţea poienii prin om participă la sacru. În faţa altarului se roagă omul, copacii din hora poienii, păsărelele în limba lor, vântul adiind şi florile sălbatice, iar corurile de greieri când preotul înalţă crucea zicând: "Sus să avem inimile" răspund, alături de credincioşii din biserică: "Avem către Domnul!"

Coborâm dela biserică pe un podeţ de lemn deasupra râului, trecem pe sub sălciile cu cântecul până la pământ şi urcăm într'un minunat parc cu admirabile troiţe sculptate cu multă artă, în mijlocul căruia, cu uşile deschise, ne întâmpină "Centrul Cultural Nae Ionescu". Clădirea a fost construită în 1987, cu dragoste şi omenie de un grup de Români dornici de a crea o vatră de spiritualitate românească, în sensul în care Heidegger vorbea în tâlcuirea fragmentelor lui Heraclit.

Conferenţiari: Pr. Dr. Dumitru Ichim şi Pr. Dr. Petre Popescu
Coordonator: Prof. Ion Halmaghi

Duminică, 1 August s'a deschis Tabăra de Vară. Cu zâmbetul pe buze, la intrare, George Bălaşu, Mihaela Moisin şi alţii întâmpinau pe oaspeţi pentru picnicul de deschidere al "Asociaţiei Culturale Române" din Hamilton. Bucuria reîntâlnirii prietenilor vechi, precum şi legări de noi prietenii, răsună pe întregul câmp.

Luni, 2 August, s'a trecut dela local la internaţional. Directorul Taberei de Vară, Dl. George Bălaşu ne prezintă oaspeţii veniţi din România, din Europa şi din Statele Unite.

Marţi, 3 August - excursie la Cascada Niagara. De data aceasta în locul autobuzului s'a preferat să se meargă în grupuri mai mici, cu maşinile. Idee formidabilă ! În nici un an nu ne-am simţit mai bine ca acum. Ne-am grupat în maşini după preferinţe de dialog. În felul acesta am făcut o paranteză turistică la Niagara şi urcaţi în maşini, am continuat dialogul. În intensitatea discuţiilor, a dispărut şi spaţiul şi timpul. Şi am ajuns acasă. La "Câmpul Românesc".

Mai bine zis, cum precizam în inceput, în "spaţiul românesc". Despre acesta am avut două conferinţe. Prima: Marilena Pintilie, dela "Romanian Orphanage Trust" din Bucureşti şi a doua conferinţă : poeta şi scriitoarea Florica Baţu-Ichim, mamă a şase copii, cu subiectul: *"Mama, continuă jertfă pentru salvarea familiei, a patriei, a omenirii."*

Conferinţa D-nei Marilena Pintilie din Bacău a fost urmărită cu mult interes mai ales pentrucă numai cu câteva zile înainte ziarul "Globe and Mail" avusese o prezentare a orfanilor din România. În prezent sunt 130 de mii de orfani în România. Orfelinatele, care după căderea lui Ceauşescu au îngrozit lumea prin mizeria înfiorătoare şi condiţiile inumane în care erau ţinuţi copiii, în zilele noastre încep să fie organizate după o nouă filosofie, nu cea a "maselor", ci a dragostei.

În 1990, Anglia a format o asociaţie pentru orfanii din România, numită "The Romanian Orphanage Trust". Directorul acestei asociaţii, Jeremy Condor afirmă intenţia filantropică în crearea ei: "Iubim şi respectăm România şi suntem determinaţi să înfăptuim soluţii româneşti pentru problemele româneşti". În primul rând este crearea de "leagăne", case cu un număr restrâns de copii, pentru a li se putea acorda grija necesară. În al doilea rând, se încearcă oprirea "exportului" de copii pentru adoptat în străinătate. Mulţi din aceşti copii nevinovaţi au fost cumpăraţi, indirect, de case de prostituţie şi folosiţi demonic la vârsta crudă de câţiva ani. De aceea această asociaţie pune accentul, în primul rând, cum spunea Jeremy Condor, pe "soluţii româneşti". O primă soluţie este adoptarea copiilor de către părinţi români; a doua este plasarea lor în familii româneşti, care vor să aibă grijă de ei; a treia este schimbarea organizării gigantice a orfelinatelor în unităţi mai mici, în "leagăne", cu un număr restrâns de copii.

Cauza pentru care a venit D-na Marilena Pintilie în America este o cauză creştinească. Fiind Români, să medităm ce soartă au copiii noştri aici şi să ne gândim la admirabila iniţiativă a Englezilor de a ajuta pe alţi copii români, pe nefericiţii de acasă. Dacă e cineva care are milă şi se consideră creştin şi Român poate trimite cea mai infimă donaţie, pe care o considerăm certificat de omenie. Donaţiile pot fi trimise pe adresa: "The Royal Bank of Scotland", 9 Pall Mall, London, SW1y, Great Britain, bank code: 160 123, account number: 140 21 000, iar menţionarea pe cec este pentru "The Romanian Orphanage Trust".

Cea de-a doua conferenţiară a fost poeta Florica Baţu. Celor din ţară le e cunoscută pentru premiul de literatură "Prima Verba" şi editarea plachetei de poezii premiate, cu prefaţa lui Ion Caraion. Pentru cei din străinătate este autoarea mai multor cărţi de poezii apărute în Kitchener. Colaborează la "Cuvântul Românesc" cu poezii, articole şi editează pagina "Cuvântul copiilor". Ultima ei carte "Poezii pentru copii" a apărut recent la Editura "Arta Grafică" din Bucureşti. Pentru detalii biografice, bibliografice se poate consulta volumul "Romanians in Western Culture and Science".

Mentorii spirituali a

Dela stânga la dreapta: Pr. Gh. Calciu, Pr. Dr. Petre Popescu, Prof

Titlul conferinţei, "Mama, continuă jertfă pentru salvarea familiei, patriei, omenirii" este de fapt sinteza întregii lucrări prezentate. Femeia, ca mamă, în numele "libertăţii" şi "egalităţii" cu bărbatul nu-şi mai poate permite luxul de a sta acasă şi e silită să ia un serviciu. Cum ziua are numai 24 de ore, femeia care trebue să facă mâncare, să îngrijească de casă, să spele etc., etc. şi în plus să fie mamă, trebue să renunţe la ceva. Cei care nu pot ţipa cum ar putea să facă "şeful" dela serviciu sau soţul de acasă, sunt copiii. Deci, direct sau indirect, renunţă la copii. O face prin avort, încercând să se mintă de păcatul crimei prin justificarea că e "trupul ei". O face prin abandonarea copiilor ei în orfelinate sau îi dă în îngrijirea cuiva pe jumătatea de zi cât se află la lucru şi apoi la cumpărături. În felul acesta copiii au pierdut mama.

Nici pentru mama care "stă" acasă situaţia nu e mai fericită. Ea nu "stă", ci luptă disperată să-şi salveze copiii de duşmanii care vor să-i fure.

Ca o paranteză, D-na Florica Baţu Ichim se referă la condiţia de mamă în lumea americană; în România sau în alte ţări s'ar putea să fie diferit. Unul din duşmanii copiilor este televizorul. Copilul, care în mod natural e înclinat spre acţiune, găseşte violenţa ca o şcoală sistematică a crimei. Şcolile publice, ca sistem de educaţie, sunt un dezastru. Degeaba aşteaptă mama ca şi dela şcoală copiii să înveţe să fie manieraţi, să-şi cinstească părinţii etc. Când în America ai văzut pe un şcolar că se ridică într'un tramvai să cedeze locul unui infirm sau bătrân, să ştii că e un emigrant, nou venit. În schimb, îi învaţă că masturbarea e O.K. şi că homosexualii sunt "normali", chestiune de preferinţă personală.

Cutremurător a fost mesajul conferinţei de a păstra copiii departe de primejdiile drogurilor, satanismului şi muzica rock, care într'o formă directă sau voalată, îi educă în autodistrugere. Un întreg panou, ca documentaţie, a exemplificat conferinţa celor care nu le-ar fi venit să creadă.

Miercuri, 4 August, a fost organizată, pe linia obiceiului Taberei de Vară, o excursie la vinăria "Andrés".

Seara, la programul cultural au avut loc două conferinţe: Pr. Dr. Petre Po-

Conferenţiari: Pr. Greco-Catolic V. Cris
Coordonator: Nic

…URALĂ ROMÂNĂ
…, ONTARIO

…A CÂMPUL ROMÂNESC
…August 1993

…i al taberei de vară
…Protopop Nicolae Zelea, Pr. Sterie Mihădaş, Pr. Dr. Dumitru Ichim

…pescu dela Montréal, care a vorbit despre "Ortodoxie şi Diasporă". Teza părintelui Petre Popescu este că ortodoxia, are deschis în diasporă, unde există multe focare religioase, întocmite în duhul tradiţiilor ortodoxe româneşti, un câmp larg de activitate misionară pentru a transmite valorile răsăritene de cult şi credinţă religioasă. În America de Nord, unde se găseşte o mare parte a diasporei, există o varietate imensă de culturi şi confesiuni religioase; nu se poate vorbi de un bloc sau de o unitate nici canonică, nici dogmatică şi nici pastorală, şi i-ar reveni ortodoxiei româneşti şi o legitimitate şi o şansă prin care poate pătrunde în lumea americană. Conferenţiarul nu a intrat în detalii privind viitoarele activităţi, ci a schiţat perspectivele care se întrevăd între societăţile din diaspora, pentru o largă activitate misionară a ortodoxiei.

…Crişan şi Dr. Al. Popescu-Prahovara
…r: Nicolae Pora

A doua conferinţă a fost susţinută de către Pr. Dr. Dumitru Ichim, din Kitchener. Conferinţa părintelui Ichim a fost deosebită, ca subiect, de cea amintită. A făcut o descriere şi o prezentare documentară a aşezământului religios dela Sf. Munte Athos. A descris cu multe detalii, din cele esenţiale, componentele cele mai semnificative ale acestui "loc sacru" al bisericii ortodoxe răsăritene. Şi aşa a urmărit un traseu intelectual şi descriptiv al mânăstirilor integrate în Muntele Athos, cu specificul activităţilor şi rostului lor în cuprinsul cetăţii creştine pe care o reprezintă această regiune, de pe teritoriul Greciei.

Fiecare mânăstire s'a întemeiat, printr'o dedicaţie totală unei vocaţii speciale de trăire religioasă creştină, în cadrul ortodoxiei răsăritene.

Deci, fiecare mânăstire care făcea parte din "locul sacru" al Muntelui Athos, se ruga şi se străduia să intre în graţiile divinităţii creştine pe o altă dimensiune de trăire mistică. Şi, părintele Ichim a desciuat cheile de înţelegere a tot ceea ce s'a petrecut şi se petrece şi astăzi la Muntele Athos, un focar de religiozitate creştină, unic în lume.

Joi, 5 August, seara, au avut loc două conferinţe ţinute de vechi cunoscuţi ai Câmpului Românesc: Pr. Gh. Calciu, din Washington, şi Prof. Ion Halmaghi, din Alliance, Ohio.

Pr. Calciu a vorbit despre "Poporul român şi ortodoxie". Pentru a înţelege mai bine ortodoxia, în principiile, dogmele şi învăţăturile ei fundamentale, precum şi în caracterul de revelaţie a dogmaticei ortodoxe, părintele Calciu a prezentat la început, într'o formă destul de amănunţită a diverselor confesiuni şi secte care există şi îşi revendică adevărurile învăţăturii creştine. Tabloul acestor secte a fost impresionant prin varietatea şi mulţimea lor deşi îşi au, după pretenţia lor, sursa de inspiraţie în Biblie, mai ales în Vechiul Testament. Şi pentru definirea ortodoxiei, Pr. Calciu a procedat la stabilirea unei modalităţi de comparaţie între aceste secte şi învăţătura creştinităţii ortodoxe. Un prim şi esenţial, radical punct îl constituie faptul că ortodoxia poporului român este o concepţie religioasă revelată de Dumnezeu, prin Fiul Său, Iisus Hristos, deci cartea de căpătâi a ortodoxiei româneşti o constituie Noul Testament, care cuprinde învăţăturile cristice, pe baza cărora s'au formulat dogmele fundamentale creştine.

Al doilea punct diferenţial, îl reprezintă conceptul de tradiţie, prin care s'au stabilit formele de viaţă şi viziune creştină a ortodoxiei româneşti. Concepţia ortodoxiei româneşti poate fi înţeleasă prin interpretarea revelaţiei cristice, aşa cum au făcut-o Sfinţii Părinţi ai Bisericii şi prin Tradiţia, care a fost transmisă poporului român, încă dela bun început prin etnogeneză, în procesul în care a intrat şi concepţia creştină de viaţă.

Prof. Ion Halmaghi a prezentat câteva impresii din călătoria recentă pe care a făcut-o în România. Aceste impresii au fost înregistrate cu ochiul sociologului, pe care nu l-au interesat în mod preponderent aspectele vieţii politice, pe care le cunoaşte lumea din alte surse. Sociologic, conferenţiarul a făcut observaţii asupra categoriilor sociale ca: ţărănimea, muncitorimea, intelectualii şi studenţii. În toate aceste structuri sociale, există dezbateri, dispute şi poziţii contradictorii. Dar aceste dezbateri sunt vii şi dinamice, ceea ce face ca viaţa să fie plină de efervescenţă şi asta înseamnă o ieşire din apatie şi indiferenţă. Toţi au preocupări de viitor şi nu atât despre trecut, şi aceasta, din nou, este un semn de vivacitate şi consolidare a conştiinţei naţionale, pentrucă grijile lor nu se referă numai la interesul individual, ci şi la comunitatea mai largă, care este comunitatea de neam.

Pe aceeaşi linie se situează şi categoria bişniţarilor, care sunt premergătorii viitoarei burghezii naţionale, deşi la ora actuală sunt priviţi cu antipatie. Dar, din vigoarea cu care se desfăşoară viaţa economică de acum, oarecum ca într'o junglă sălbatică, se va delimita şi profila structura burgheziei româneşti.

Societatea românească de azi este instabilă şi deci nu va putea progresa decât atunci când se vor potoli dezbaterile, contradicţiile şi se va ajunge la chiagul unor ideologii bine structurate, în special, pe ideea de neam, tradiţii şi concepţie creştină.

Vineri, 6 August, a avut loc o seară de concert de muzică populară, oferit de Ionela Prodan, care a venit special pentru acest eveniment, din România. A fost o adevărată revelaţie de melodii şi lirică populară românească cu o varietate impresionantă de cântece din toate zonele ţării. Vocea Ionelei Prodan a reamintit şi în bună parte a depăşit pe cele mai strălucite cântăreţe ale genului, de altă dată, din România. Vocea ei are capacitate de nuanţare a celor mai fine şi delicate tonuri şi contrapuncte din muzica populară, reuşind să evidenţieze diferenţierile şi originalităţile vocale şi să aducă impreunările melodiilor la suprafaţă, din subconştientul tulburător, încântător şi plin de farmec, care cuceresc inimile şi sufletele celor ce se regăsesc în profunzimile din bogata împărăţie a tot ce este creaţie românească de vis, de dor şi de omenie. Ionela Prodan este o strălucită cântăreaţă, interpretă a valorilor de muzică populară şi neîntrecută în măiestria ei de a sublinia tonalităţile melodiilor şi ale lirismului care se încrustează pe sonorităţile cu accente de originalitate ale cântecului românesc.

Sâmbătă, 7 August, Pr. Victor Crişan, din Hamilton, a conferenţiat despre "Aportul Bisericii Române Unite în istoria neamului românesc", cu date istorice, documetare, despre rolul şi realizările majore ale Bisericii Blajului, care au privit dezvoltarea învăţământului naţional dela Blaj, mişcarea culturală a Şcolii Ardelene, pentru dezvoltarea şi fortificarea conştiinţei naţionale şi a spiritualităţii creştine de ordine latină, adică din substanţa etnică a începutului de fiinţare românească.

Structura spiritualităţii şi orientării culturale, i-a ajutat Bisericii Blajului să-şi păstreze identitatea sa în vârtejul tiraniei comuniste şi din această cauză, astăzi încă este prigonită de nomenclatura comunistă şi de adversarii ei, ignoranţi şi de rea credinţă, care nu trăiesc pe coordonatele dimensiunii naţionale. În orice caz, realizările frumoase ale Bisericii Blajului vor râmâne încrustate pe răbojul istoriei, cu pecetea Romei eterne şi vor duce amintirea începuturilor de viaţă naţională, până departe în veacul veacurilor.

Aspect din sala de conferinţe

A doua conferinţă a serii a fost aceea a Doctorului Alexandru Popescu - Prahovara, vorbind despre marea personalitate a culturii româneşti care a fost Petre Ţuţea, filosof şi economist, a cărui viziune a fost de natură excepţională, formulată pe valorile esenţiale, permanente şi eterne, în planul istoriei tradiţiilor româneşti.

Conferenţiari: Prof. Ion Halmaghi şi Pr. Gh. Calciu
Coordonator: George Donison

Dr. Popescu a dat citate variate şi semnificative din cugetările lui Ţuţea şi a făcut o conexiune a lor într'o ţesătură unitară care a impresionat publicul auditor. Conferenţiarul l-a cunoscut bine pe Ţuţea în faza ultimă a vieţii sale, deci de înţelepciune şi cugetare profundă. Consemnările sale au fost ilustrative pentru gândirea sprintenă, şi atât de cuprinzătoare a filosofului.

În cadrul conferinţei sale, autorul a prezentat şi o casetă video cu interviuri ale lui Ţuţea. Unul dintre ele privea Statele Unite ale Americii, despre care Ţuţea avea impresii şi gânduri bine închegate, cu tonalităţi laudative, în mod excepţional de interesante şi oportune în validitatea lor. Un omagiu frumos, real şi bine închegat făcut Americii, de către un legionar pe patul morţii.

Banchetul de închidere a Săptămânii Câmpului, a avut loc în seara zilei acesteia de Sâmbătă, în hala Centrului Cultural "Nae Ionescu". Despre acesta, nu putem să spunem decât cuvinte de apreciere, căci sala a fost plină cu voie bună, mâncăruri româneşti şi cântecele de vrajă ale Ionelei Prodan.

Nicolae Pora, preşedintele de onoare al Asociaţiei Culturale Române din Hamilton a cerut participanţilor să păstreze un moment de reculegere pentru membrii asociaţiei, care în decursul anilor au trecut în lumea celor drepţi. După momentul de reculegere, a rostit câteva cuvinte de remarcă, apreciere şi mulţumire tuturor celor care au participat la Săptămâna Câmpului de anul acesta, care au contribuit la realizarea programului şi şi-au dat obolul pentru buna dezvoltare a acestui aşezământ. În mod deosebit, Dl. Pora a dorit să mulţumească familiei Cornel şi Betty Corsatea, care au participat la Săptămâna Câmpului de 23 de ani, fără întrerupere.

A vorbit apoi D-na Marilena Pintilie, amintind din nou celor prezenţi despre orfelinatele de copii din România, care sunt îngrijite şi ajutate de un trust englez, şi făcând un nou apel de sprijin din partea tuturor Românilor cu suflete caritabile, de a ajuta la această acţiune nobilă.

Muzica Ionelei Prodan a încălzit inimile tuturor participanţilor până târziu în noapte, când toată lumea s'a încântat cu vrăjile lunare şi stelare ale cerului de sus, în amintirea Săptămânii Câmpului, care s'a sfârşit la 7 August 1993.

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO

TABĂRA DE VARĂ DELA CÂMPUL ROMÂNESC
1 August - 7 August 1993

Aspect din sala de conferinţe

La intrare, ca semn indicator de drum, o stâncă pictată cu tricolorul. Înseamnă "Bine aţi venit!" la "Câmpul Românesc". Privind şi la indicatorul "Romanian Camp" îţi dai seama că substantivul "câmp" nu se referă la formele de relief, mergând ca sens paralel cu sintagma de "câmp vizual", care la fel, nu are nimic de-a face cu relieful. În amândouă cazurile e vorba de un "spaţiu". Traducând pe "Romanian Camp", am zice "popas intr'un spaţiu românesc".

Şi intr'adevăr, acesta este "Câmpul românesc" din Hamilton, o mică Românie, un "popas intr'un spaţiu românesc", naşii şi ctitorii care i-au dat numele aceasta au avut în gând dintru început. Nu o câmpie oarecare posedată de Români, nu un "Romanian field", ci un "Câmp românesc", un "Romanian Camp". E interesantă această corelaţie între "câmp" şi "camp". Americanii au derivat verbul "to camp", iar de aici "camping", asociat cu multele lor sărbători sau perioada de concediu, când "merg afară" (going out) din metropolele lor şi se caută pe ei insişi în simplitatea şi frumuseţea naturii. Ai scăpat de telefon şi de cutia de scrisori, surse de stres şi enervare. Eşti cu familia undeva departe de fumul şi zgomotul oraşului. Pe malul unui râu, care se aude tainic susurând în catedrala pădurilor, îţi aşezi cortul de "camping" cu familia. Şi "camping"-ul e asociat cu sărbătoarea, cu spaţiul familiar, când timpul se lungeşte precum ceasurile de ceară ale lui Dali, care se topesc şi nu mai curg.

Aşa e la "Câmpul românesc". După ce te-ai bucurat de piatra regăsirii pe care dormea curcubeul tricolorului românesc mergi cu maşina printr'un tunel de copaci, de o parte şi alta a drumului şi după puţin timp privind spre stânga, pe o măgură înconjurată de brazi, te salută steagul românesc în fâlfâiri de pescăruş şi de zbor autohton atât de firesc între drapelul Canadei şi Statelor Unite. Sub candelele acestor steaguri în care soarele toarnă untdelemn solar, sus, pe vârful măgurei, e crucea dedicată tuturor martirilor, morţi în închisorile comuniste. Sub mireasma de tămâie a unui pin, o altă cruce, dedicată lui Platon Chirnoagă.

Privind spre stânga, printre brazi, se zăreşte o parte a "Câmpului Românesc", un întreg sat românesc cu parcuri şi grădini, iar pe deal, ca o lebădă albă, se zăreşte bisericuţa cu hramul "Adormirea Maicii Domnului". Aici, dimineaţa şi seara, preoţii săvârşesc tradiţionalele slujbe religioase. În liniştea de dincolo de râu, unde e situată bisericuţa, o Sf. Liturghie este un eveniment pe care nu poţi să-l uiţi niciodată. În afară de altar, care este închis, interiorul bisericuţei este format din nişte stâlpi care susţin acoperişul. În locul pereţilor - priveliştile de poiană. Întreaga natură participă în rugăciune la această liturghie cosmică. Toată frumuseţea poienii prin om participă la sacru. În faţa altarului se roagă omul, copacii din hora poienii, păsărelele în limba lor, vântul adiind şi florile sălbatice, iar corurile de greieri când preotul înalţă crucea zicând: "Sus să avem inimile" răspund, alături de credincioşii din biserică: "Avem către Domnul!"

Coborâm dela biserică pe un podeţ de lemn deasupra râului, trecem pe sub sălciile cu cântecul până la pământ şi urcăm într'un minunat parc cu admirabile troiţe sculptate cu multă artă, în mijlocul căruia, cu uşile deschise, ne întâmpină "Centrul Cultural Nae Ionescu". Clădirea a fost construită în 1987, cu dragoste şi omenie de un grup de Români dornici de a crea o vatră de spiritualitate românească, în sensul în care Heidegger vorbea în tălcuirea fragmentelor lui Heraclit.

Conferenţiari: Pr. Dr. Dumitru Ichim şi Pr. Dr. Petre Popescu
Coordonator: Prof. Ion Halmaghi

Duminică, 1 August s'a deschis Tabăra de Vară. Cu zâmbetul pe buze, la intrare, George Bălaşu, Mihaela Moisin şi alţii intâmpinau pe oaspeţi pentru picnicul de deschidere al "Asociaţiei Culturale Române" din Hamilton. Bucuria reîntâlnirii prietenilor vechi, precum şi legări de noi prietenii, răsună pe întregul câmp.

Luni, 2 August, s'a trecut dela local la internaţional. Directorul Taberei de Vară, Dl. George Bălaşu ne prezintă oaspeţii veniţi din România, din Europa şi din Statele Unite.

Marţi, 3 August - excursie la Cascada Niagara. De data aceasta în locul autobuzului s'a preferat să se meargă în grupuri mai mici, cu maşinile. Idee formidabilă ! În nici un an nu ne-am simţit mai bine ca acum. Ne-am grupat în maşini după preferinţe de dialog. În felul acesta am făcut o paranteză turistică la Niagara şi urcaţi în maşini, am continuat dialogul. În intensitatea discuţiilor, a dispărut şi spaţiul şi timpul. Şi am ajuns acasă. La "Câmpul Românesc".

Mai bine zis, cum precizam în inceput, în "spaţiul românesc". Despre acesta am avut două conferinţe. Prima: Marilena Pintilie, dela "Romanian Orphanage Trust" din Bucureşti şi a doua conferinţă : poeta şi scriitoarea Florica Baţu-Ichim, mamă a şase copii, cu subiectul: *"Mama, continuă jertfă pentru salvarea familiei, a patriei, a omenirii."*

Conferinţa D-nei Marilena Pintilie din Bacău a fost urmărită cu mult interes mai ales pentrucă numai cu câteva zile înainte ziarul "Globe and Mail" avusese o prezentare a orfanilor din România. În prezent sunt 130 de mii de orfani în România. Orfelinatele, care după căderea lui Ceauşescu au îngrozit lumea prin mizeria înfiorătoare şi condiţiile inumane în care erau ţinuţi copiii, în zilele noastre încep să fie organizate după o nouă filosofie, nu cea a "maselor", ci a dragostei.

În 1990, Anglia a format o asociaţie pentru orfanii din România, numită "The Romanian Orphanage Trust". Directorul acestei asociaţii, Jeremy Condor afirmă intenţia filantropică în crearea ei: "Iubim şi respectăm România şi suntem determinaţi să înfăptuim soluţii româneşti pentru problemele româneşti". În primul rând este crearea de "leagăne", case cu un număr restrâns de copii, pentru a li se putea acorda grija necesară. În al doilea rând, se încearcă oprirea "exportului" de copii pentru adoptat în străinătate. Mulţi din aceşti copii nevinovaţi au fost cumpăraţi, indirect, de case de prostituţie şi folosiţi demonic la vârsta crudă de câţiva ani. De aceea această asociaţie pune accentul, în primul rând, cum spunea Jeremy Condor, pe "soluţii româneşti". O primă soluţie este adoptarea copiilor de către părinţi români; a doua este plasarea lor în familii româneşti, care vor să aibă grijă de ei; a treia este schimbarea organizării gigantice a orfelinatelor în unităţi mai mici, în "leagăne", cu un număr restrâns de copii.

Cauza pentru care a venit D-na Marilena Pintilie în America este o cauză creştinească. Fiind Români, să meditâm ce soartă au copiii noştri aici şi să ne gândim la admirabila iniţiativă a Englezilor de a ajuta pe alţi copii români, pe nefericiţii de acasă. Dacă e cineva care are milă şi se consideră creştin şi Român poate trimite cea mai infimă donaţie, pe care o considerăm certificat de omenie. Donaţiile pot fi trimise pe adresa: "The Royal Bank of Scotland", 9 Pall Mall, London, SW1y, Great Britain, bank code: 160 123, account number: 140 21 000, iar menţionarea pe cec este pentru "The Romanian Orphanage Trust".

Cea de-a doua conferenţiară a fost poeta Florica Baţu. Celor din ţară le e cunoscută pentru premiul de literatură "Prima Verba" şi editarea plachetei de poezii premiate, cu prefaţa lui Ion Caraion. Pentru cei din străinătate este autoarea mai multor cărţi de poezii apărute în Kitchener. Colaborează la "Cuvântul Românesc" cu poezii, articole şi editează pagina "Cuvântul copiilor". Ultima ei carte "Poezii pentru copii" a apărut recent la Editura "Arta Grafică" din Bucureşti. Pentru detalii biografice, bibliografice se poate consulta volumul "Romanians in Western Culture and Science".

Mentorii spirituali ai taberei de vară
Dela stânga la dreapta: Pr. Gh. Calciu, Pr. Dr. Petre Popescu, Protopop Nicolae Zelea, Pr. Sterie Mihădaş, Pr. Dr. Dumitru Ichim

Titlul conferinţei, "Mama, continuă jertfă pentru salvarea familiei, patriei, omenirii" este de fapt sinteza întregii lucrări prezentate. Femeia, ca mamă, în numele "libertăţii" şi "egalităţii" cu bărbatul nu-şi mai poate permite luxul de a sta acasă şi e silită să ia un serviciu. Cum ziua are numai 24 de ore, femeia care trebue să facă mâncare, să îngrijească de casă, să spele etc., etc. şi în plus să fie mamă, trebue să renunţe la ceva. Cei care nu pot ţipa cum ar putea să facă "şeful" dela serviciu sau soţul de acasă, sunt copiii. Deci, direct sau indirect, renunţă la copii. O face prin avort, încercând să se mintă de păcatul crimei prin justificarea că e "trupul ei". O face prin abandonarea copiilor ei în orfelinate sau îi dă în îngrijirea cuiva pe jumătatea de zi cât se află la lucru şi apoi la cumpărături. În felul acesta copiii au pierdut mama.

Nici pentru mama care "stă" acasă situaţia nu e mai fericită. Ea nu "stă", ci luptă disperată să-şi salveze copiii de duşmanii care vor să-i fure.

Ca o paranteză, D-na Florica Baţu Ichim se referă la condiţia de mamă în lumea americană; în România sau în alte ţări s'ar putea să fie diferit. Unul din duşmanii copiilor este televizorul. Copilul, care în mod natural e înclinat spre acţiune, găseşte violenţa ca o şcoală sistematică a crimei. Şcolile publice, ca sistem de educaţie, sunt un dezastru. Degeaba aşteaptă mama ca şi dela şcoală copiii să înveţe să fie manieraţi, să-şi cinstească părinţii etc. Când în America ai văzut pe un şcolar că se ridică într'un tramvai să cedeze locul unui infirm sau bătrân, să ştii că e un emigrant, nou venit. În schimb, îi învaţă că masturbarea e O.K. şi că homosexualii sunt "normali", chestiune de preferinţă personală.

Cutremurător a fost mesajul conferinţei de a păstra copiii departe de primejdiile drogurilor, satanismului şi muzica rock, care într'o formă directă sau voalată, îi educă în autodistrugere. Un întreg panou, ca documentaţie, a exemplificat conferinţa celor care nu le-ar fi venit să creadă.

Miercuri, 4 August, a fost organizată, pe linia obiceiului Taberei de Vară, o excursie la vinăria "Andrés".

Seara, la programul cultural au avut loc două conferinţe: Pr. Dr. Petre Popescu dela Montréal, care a vorbit despre "Ortodoxie şi Diasporă". Teza părintelui Petre Popescu este că ortodoxia, are deschis în diasporă, unde există multe focare religioase, întocmite în duhul tradiţiilor ortodoxe româneşti, un câmp larg de activitate misionară pentru a transmite valorile răsăritene de cult şi credinţă religioasă. În America de Nord, unde se găseşte o mare parte a diasporei, există o varietate imensă de culturi şi confesiuni religioase; nu se poate vorbi de un bloc sau de o unitate nici canonică, nici dogmatică şi nici pastorală, şi i-ar reveni ortodoxiei româneşti şi o legitimitate şi o şansă prin care poate pătrunde în lumea americană. Conferenţiarul nu a intrat în detalii privind viitoarele activităţi, ci a schiţat perspectivele care se întrevăd între societăţile din diasporă, pentru o largă activitate misionară a ortodoxiei.

A doua conferinţă a fost susţinută de către Pr. Dr. Dumitru Ichim, din Kitchener. Conferinţa părintelui Ichim a fost deosebită, ca subiect, de cea amintită. A făcut o descriere şi o prezentare documentară a aşezământului religios dela Sf. Munte Athos. A descris cu multe detalii, din cele esenţiale, componentele cele mai semnificative ale acestui "loc sacru" al bisericii ortodoxe răsăritene. Şi aşa a urmărit un traseu intelectual şi descriptiv al mânăstirilor integrate în Muntele Athos, cu specificul activităţilor şi rostului lor în cuprinsul cetăţii creştine pe care o reprezintă această regiune, de pe teritoriul Greciei.

Fiecare mânăstire s'a întemeiat, printr'o dedicaţie totală unei vocaţii speciale de trăire religioasă creştină, în cadrul ortodoxiei răsăritene.

Deci, fiecare mânăstire care făcea parte din "locul sacru" al Muntelui Athos, se ruga şi se străduia să intre în graţiile divinităţii creştine pe o altă dimensiune de trăire mistică. Şi, părintele Ichim a descuiat cheile de înţelegere a tot ceea ce s'a petrecut şi se petrece şi astăzi la Muntele Athos, un focar de religiozitate creştină, unic în lume.

Conferenţiari: Pr. Greco-Catolic V. Crişan şi Dr. Al. Popescu-Prahovara
Coordonator: Nicolae Pora

Joi, 5 August, seara, au avut loc două conferinţe ţinute de vechi cunoscuţi ai Câmpului Românesc: Pr. Gh. Calciu, din Washington, şi Prof. Ion Halmaghi, din Alliance, Ohio.

Pr. Calciu a vorbit despre "Poporul român şi ortodoxie". Pentru a înţelege mai bine ortodoxia, în principiile, dogmele şi învăţăturile ei fundamentale, precum şi în caracterul de revelaţie a dogmaticei ortodoxe, părintele Calciu a prezentat la început, într'o formă destul de amănunţită a diverselor confesiuni şi secte care există şi îşi revendică adevărurile învăţăturii creştine. Tabloul acestor secte a fost impresionant prin varietatea şi mulţimea lor deşi îşi au, după pretenţia lor, sursa de inspiraţie în Biblie, mai ales în Vechiul Testament. Şi pentru definirea ortodoxiei, Pr. Calciu a procedat la stabilirea unei modalităţi de comparaţie între aceste secte şi învăţătura creştinităţii ortodoxe. Un prim şi esenţial, radical punct îl constituie faptul că ortodoxia poporului român este o concepţie religioasă revelată de Dumnezeu, prin Fiul Său, Iisus Hristos, deci cartea de căpătâi a ortodoxiei româneşti o constituie Noul Testament, care cuprinde învăţăturile cristice, pe baza cărora s'au formulat dogmele fundamentale creştine.

Al doilea punct diferenţial, îl reprezintă conceptul de tradiţie, prin care s'au stabilit formele de viaţă şi viziune creştină a ortodoxiei româneşti. Concepţia ortodoxiei româneşti poate fi înţeleasă prin interpretarea revelaţiei cristice, aşa cum au făcut-o Sfinţii Părinţi ai Bisericii şi prin Tradiţia, care a fost transmisă poporului român, încă dela bun început prin etnogeneză, în procesul în care a intrat şi concepţia creştină de viaţă.

Prof. Ion Halmaghi a prezentat câteva impresii din călătoria recentă pe care a făcut-o în România. Aceste impresii au fost înregistrate cu ochiul sociologului, pe care nu l-au interesat în mod preponderent aspectele vieţii politice, pe care le cunoaşte lumea din alte surse. Sociologic, conferenţiarul a făcut observaţii asupra categoriilor sociale ca: ţărănimea, muncitorimea, intelectualii şi studenţii. În toate aceste structuri sociale, există dezbateri, dispute şi poziţii contradictorii. Dar aceste dezbateri sunt vii şi dinamice, ceea ce face ca viaţa să fie plină de efervescenţă şi asta înseamnă o ieşire din apatie şi indiferenţă. Toţi au preocupări de viitor şi nu atât despre trecut, şi aceasta, din nou, este un semn de vivacitate şi consolidare a conştiinţei naţionale, pentrucă grijile lor nu se referă numai la interesul individual, ci şi la comunitatea mai largă, care este comunitatea de neam.

Pe aceeaşi linie se situează şi categoria bişniţarilor, care sunt premergătorii viitoarei burghezii naţionale, deşi la ora actuală sunt priviţi cu antipatie. Dar, din vigoarea cu care se desfăşoară viaţa economică de acum, oarecum ca într'o junglă sălbatică, se va delimita şi profila structura burgheziei româneşti.

Societatea românească de azi este instabilă şi deci nu va putea progresa decât atunci când se vor potoli dezbaterile, contradicţiile şi se va ajunge la chiagul unor ideologii bine structurate, în special, pe ideea de neam, tradiţii şi concepţie creştină.

Aspect din sala de conferinţe

Vineri, 6 August, a avut loc o seară de concert de muzică populară, oferit de Ionela Prodan, care a venit special pentru acest eveniment, din România. A fost o adevărată revelaţie de melodii şi lirică populară românească cu o varietate impresionantă de cântece din toate zonele ţării. Vocea Ionelei Prodan a reamintit şi în bună parte a depăşit pe cele mai strălucite cântăreţe ale genului, de altă dată, din România. Vocea ei are capacitate de nuanţare a celor mai fine şi delicate tonuri şi contrapuncte din muzica populară, reuşind să evidenţieze diferenţierile şi originalităţile vocale şi să aducă impreunările melodiilor la suprafaţă, din subconştientul tulburător, încântător şi plin de farmec, care cuceresc inimile şi sufletele celor ce se regăsesc în profunzimile din bogata împărăţie a tot ce este creaţie românească de vis, de dor şi de omenie. Ionela Prodan este o strălucită cântăreaţă, interpretă a valorilor de muzică populară şi neîntrecută în măiestria ei de a sublinia tonalităţile melodiilor şi ale lirismului care se încrustează pe sonorităţile cu accente de originalitate ale cântecului românesc.

Sâmbătă, 7 August, Pr. Victor Crişan, din Hamilton, a conferenţiat despre "Aportul Bisericii Române Unite în istoria neamului românesc", cu date istorice, documetare, despre rolul şi realizările majore ale Bisericii Blajului, care au privit dezvoltarea învăţământului naţional dela Blaj, mişcarea culturală a Şcolii Ardelene, pentru dezvoltarea şi fortificarea conştiinţei naţionale şi a spiritualităţii creştine de ordine latină, adică din substanţa etnică a inceputului de fiinţare românească.

Structura spiritualităţii şi orientării culturale, i-a ajutat Bisericii Blajului să-şi păstreze identitatea sa în vârtejul tiraniei comuniste şi din această cauză, astăzi încă este prigonită de nomenclatura comunistă şi de adversarii ei, ignoranţi şi de rea credinţă, care nu trăiesc pe coordonatele dimensiunii naţionale. În orice caz, realizările frumoase ale Bisericii Blajului vor rămâne încrustate pe răbojul istoriei, cu pecetea Romei eterne şi vor duce amintirea începuturilor de viaţă naţională, până departe în veacul veacurilor.

A doua conferinţă a serii a fost aceea a Doctorului Alexandru Popescu - Prahovara, vorbind despre marea personalitate a culturii româneşti care a fost Petre Ţuţea, filosof şi economist, a cărui viziune a fost de natură excepţională, formulată pe valorile esenţiale, permanente şi eterne, în planul istoriei tradiţiilor româneşti.

Conferenţiari: Prof. Ion Halmaghi şi Pr. Gh. Calciu
Coordonator: George Donison

Dr. Popescu a dat citate variate şi semnificative din cugetările lui Ţuţea şi a făcut o conexiune a lor într'o ţesătură unitară care a impresionat publicul auditor. Conferenţiarul l-a cunoscut bine pe Ţuţea în faza ultimă a vieţii sale, deci de înţelepciune şi cugetare profundă. Consemnările sale au fost ilustrative pentru gândirea sprintenă, şi atât de cuprinzătoare a filosofului.

În cadrul conferinţei sale, autorul a prezentat şi o casetă video cu interviuri ale lui Ţuţea. Unul dintre ele privea Statele Unite ale Americii, despre care Ţuţea avea impresii şi gânduri bine închegate, cu tonalităţi laudative, în mod excepţional de interesante şi oportune în validitatea lor. Un omagiu frumos, real şi bine închegat făcut Americii, de către un legionar pe patul morţii.

Banchetul de închidere a Săptămânii Câmpului, a avut loc în seara zilei acesteia de Sâmbătă, în hala Centrului Cultural "Nae Ionescu". Despre acesta, nu putem să spunem decât cuvinte de apreciere, căci sala a fost plină cu voie bună, mâncăruri româneşti şi cântecele de vrajă ale Ionelei Prodan.

Nicolae Pora, preşedintele de onoare al Asociaţiei Culturale Române din Hamilton a cerut participanţilor să păstreze un moment de reculegere pentru membrii asociaţiei, care în decursul anilor au trecut în lumea celor drepţi. După momentul de reculegere, a rostit câteva cuvinte de remarcă, apreciere şi mulţumire tuturor celor care au participat la Săptămâna Câmpului de anul acesta, care au contribuit la realizarea programului şi şi-au dat obolul pentru buna dezvoltare a acestui aşezământ. În mod deosebit, Dl. Pora a dorit să mulţumească familiei Cornel şi Betty Corsalea, care au participat la Săptămâna Câmpului de 23 de ani, fără întrerupere.

A vorbit apoi D-na Marilena Pintilie, amintind din nou celor prezenţi despre orfelinatele de copii din România, care sunt îngrijite şi ajutate de un trust englez, şi făcând un nou apel de sprijin din partea tuturor Românilor cu suflete caritabile, de a ajuta la această acţiune nobilă.

Muzica Ionelei Prodan a încălzit inimile tuturor participanţilor până târziu în noapte, când toată lumea s'a încântat cu vrăjile lunare şi stelare ale cerului de sus, în amintirea Săptămânii Câmpului, care s'a sfârşit la 7 August 1993.

BISERICA CREŞTINĂ

TEOLOGI ORTODOCŞI ROMÂNI, PERSECUTAŢI ŞI DUPĂ MOARTEA LOR

Pr. Dr. Gheorghe I. DRĂGULIN

Cu ţelurile ei distructive şi cu motivarea antiumană prea cunoscută, ciuma comunistă, abătută asupra ţării noastre atâtea blestemate decenii, trebuia dela început să vină în conflict cu adevărata istorie şi plămadă a poporului român. Unul dintre stâlpii lui, simţiţi alături din veac în veac, a fost Biserica Ortodoxă.

Cu origini apostolice şi sub pavăza Marii Biserici a lui Hristos dela Constantinopol, creştinismul românesc a purtat cu sine faldurile credinţei celei adevărate, dar şi împăcarea omului cu vicisitudinile istoriei sub semnul ocrotitor al crucii Mântuitorului.

Tocmai aceste caracteristici originare şi esenţiale ale Bisericii Ortodoxe au sângerat de moarte fiara apocaliptică a defunctei orânduiri dela noi. Constatăm această situaţie din tratarea marilor ei teologi, care opunându-se ateismului şi totalitarismului prin opere creştine nepieritoare, au suportat rigorile persecuţiei şi după moartea lor fizică.

În fruntea ideologiei tancurilor staliniste, şirul acestor mărturisitori ai adevărului trebue început cu **Mitropolitul Irineu Mihălcescu** (m. 1948). Format în ţară şi în Germania, acesta a agonisit o profundă cultură teologică mijlocită prin cunoaşterea limbilor clasice şi moderne. A dat importanţă mai întâi studiilor de simbolică a confesiunilor creştine. Îşi păstrează valoarea până astăzi volumul său *"La théologie symbolique"*. Treptat, cercetările şi interesul cultural dela începutul veacului nostru l-au îndreptat către domeniul Dogmaticii ortodoxe şi către acela al Apologeticii. În cuprinsul celor peste 11.000 de pagini ştiinţifice tipărite, se cuprinde şi o *"Istorie a religiilor"*, 1946. Ea a precedat cu cinste şi folos cunoscutele sinteze în domeniu ale lui Mircea Eliade.

Opera sa, care l-a expus persecuţiilor comuniste şi mai mult, se intitulează semnificativ *"Teologia luptătoare"*, Bucureşti, 1941. Printre curentele dizolvante împotriva cărora trebuia ridicată praştia adevărului se analizează aici ateismul, teosofia, spiritismul.

Supranumit "Ioan-inimă de aur" pentru loialitatea şi căldura sa în relaţie cu oamenii, el a fost subestimat de către începuturile propagandei comuniste dela noi. Dar consecvenţa patriotică şi inflexibilă i-au adus curând nu numai obstrucţionismul puterii, ci i-au grăbit şi moartea.

Pe **Arhim. Iuliu Scriban** (m. 1949), Românii din întreaga ţară îl cunoşteau încă din 1931 ca "stup al scrisului bisericesc" (T. Păcescu). Este păcat că nici până astăzi nu a apărut o bibliografie a scrierilor sale, răspândite în atâtea reviste româneşti.

Ca formaţie teologică, a fost la început exeget, apoi cercetător al moralei creştine pentru ca să ancoreze cu multă autoritate şi productivitate în preocupările de Omiletică şi de Pastorală. Cu un temperament vulcanic, el avea în sânge pasiunea polemicii. Drept care a şi exersat-o toată viaţa, fie că a fost cazul cu subtile aspecte de morală creştină, fie că a combătut direct cotidiene scăderi omeneşti.

Ne-a reprezentat cu demnitate şi cu autoritate teologică Biserica la parohiile şi la întâlnirile internaţionale de peste hotare, ca şi la catedrele universitare dela Chişinău şi dela Bucureşti.

Toată această zbatere şi prestanţă culturală nu a putut împiedica acţiunea de ignorare a lui pentru un scaun episcopal şi apoi, după moarte, o totală tăcere asupra unui nume devenit de mult timp ilustru.

Banala situaţie de şef al Misiunii bisericeşti româneşti în Transnistria, din timpul războiului antisovietic, a determinat - cum se ştie - persecuţia acestuia din timpul comunismului dela noi.

În cazul **Prof. univ. dr. Teodor M. Popescu** (m. 1973), vom aminti doar cele două mari aspecte ale culturii sale teologice deosebite: cel grecesc şi cel german. Pentru aceasta este socotit creatorul "Istoriei bisericeşti universale erudite în Biserica Ortodoxă Română" (I. Rămureanu). O sensibilitate tradiţională încălzită de lumina evlaviei atonite a impus figura acestui învăţat necleric în imaginea posterităţii ca "arhiereu" al ştiinţei teologice româneşti.

Dar i-a fost dat savantului să fie confruntat cu nişte realităţi mai puţin înalte decât preocupările sale cotidiene. Vina acestora provenea dela studii în care conexiunile făcute demascau şi arătau realităţile Sovieticilor. Dintre acestea, amintim doar articolul său ***"De la Nero la Stalin"***.

De asemenea, în timpul ultimului război, probitatea intelectualului şi cinstea sufletească a istoricului creştin nu au putut ascunde adevărul că masacrarea ofiţerilor polonezi la Katyn au făcut-o Ruşii, iar nu Germanii.

Din comisia internaţională care constată aceste crime împotriva umanităţii a mai făcut parte şi Prof. univ. ortodox Nicolae Arseniev.

Asupra cauzelor de persecuţie comunistă a lui **Nichifor Crainic** (m. 1972) nu trebue să insistăm. Personalitatea acestui profesor de teologie ortodoxă, poet creştin cu har deosebit şi mare patriot, însemna însăşi tradiţia şi conştiinţa de sine a neamului românesc în faţa ideologiei atee, a tancurilor internaţionaliste, a cuceririi ruseşti.

Demnitatea lui de ministru al propagandei din timpul guvernării Mareşalului Antonescu a mărit colosal mai târziu "vina" animatorului revistei "Gândirea" din cultura noastră.

Aproximativ asemănătoare a fost diagrama reprimării "populare" şi în cazul fostului Profesor universitar dela Bucureşti, **Ioan G. Savin**. O dată cu repetatele meditaţii pe tema "creştinism şi comunism" pe care le-a publicat, a contat şi pentru nedreapta condamnare a lui în calitate de demnitar de stat, deţinută sub ministeriatul lui Ion Petrovici.

Sintagma **"Fraţii Iordăcheşti"** este astăzi un nume abstract al Pr. Cicerone Iordăchescu, profesor de Patrologie şi Pr. Valeriu Iordăchescu, profesor de Morală, ambii la facultatea de Teologie din Chişinău. Generalitatea de mai sus înseamnă mai întâi o conturată prestanţă culturală în rândurile intelectualităţii ieşene. În al doilea rând, ea se traduce ca autoritate a dârzeniei în faţa comunismului care se infiltrase chiar şi în amintitul centru teologic. Personajul, de tristă faimă, Acad. P. Constantinescu-Iaşi, şi-a luat apoi revanşa cu urmări care se pot lesne bănui.

Am amintit aici doar câteva nume de teologi ortodocşi care s'au opus tăvălugului apocaliptic străin şi înrobitor cu armele ideilor şi ale tradiţiilor creştine.

Drept urmare, operele lor au fost interzise în deceniile încheiate şi zăvorâte în camerele "fondului special" al Academiei.

Cine pomenea sau cita numele lor - chiar la mulţi ani după trecerea în eternitate - era dezavuat, riscând să primească, la miezul nopţii, plăcuta vizită a Securităţii.

Neamul românesc şi Biserica străbună însă se mândresc în veci cu pilda lor, care uneori i-a costat tinereţea sau chiar viaţa.

APELUL NOII MIŞCĂRI MEMORANDISTE

Astăzi, la marea sărbătoare catolică numită Trupul şi Sângele Domnului nostru Iisus Cristos (Joia Verde), protestăm împotriva indiferenţei autorităţilor statului faţă de situaţia Românilor Uniţi (Greco-Catolici), care sunt în continuare prigoniţi. De două ori am trimis apeluri la autorităţile superioare (Preşedinte, Guvern, Senat, Camera Deputaţilor), dar nu am primit decât un răspuns dela o comisie a Camerei Deputaţilor, răspuns neconcludent.

Nepăsarea autorităţilor, dela Bucureşti este similară aceleia manifestate faţă de cererile Românilor memorandişti, din 1892, de către autorităţile din Viena, care stăpâneau pe atunci Transilvania. Pe de altă parte, calomniile, ameninţările şi abuzurile pe care o parte dintre clericii ortodocşi şi credincioşii ortodocşi le practică la scară de masă pe tot cuprinsul Transilvaniei faţă de Românii uniţi, sunt similare şi uneori depăşesc în gravitate pe acelea cărora le erau supuşi Românii transilvăneni sub dominaţia maghiară. Oare pentru ce au luptat Românii uniţi două veacuri împotriva persecuţiei străine şi peste patru decenii împotriva terorii comuniste? Doar pentru ca să sufere, acum o altfel de prigoană, mai dureroasă prin răutatea ei perversă decât aceea venită din partea străinilor de neam sau de spirit, prigoană la care se pretează cei ce se proclamă "fraţii" uniţilor? De trei ani şi jumătate, de când a fost Revoluţia, strigăm la urechi surde cererea noastră de dreptate. Sute de mii de Români uniţi trebue să stea sub cerul liber sau în locuri improvizate pentru a asculta Sfânta Liturghie, în vreme ce "fraţii" ortodocşi ţin într'o puzderie de sate câte două biserici la câte un preot ortodox. După care logică a "frăţietăţii" uniţii sunt zvârliţi în praful şi noroiul drumului, fără drept de a intra in biserica lor din aproape fiecare sat, furată în 1948 de regimul comunist şi dată abuziv ortodoxiei? Am expus aceasta în scris unor ambasade şi partide.

Astăzi, 10 Iunie 1993, Noua Mişcare Memorandistă protestează solemn împotriva situaţiei de toleraţi fără drepturi reale a Românilor uniţi în propria lor ţară şi împotriva celor ce se fac vinovaţi de această nesocotire a drepturilor omului: acei responsabili ai actualului regim şi ai ierarhiei ortodoxe care au puterea şi datoria morală de a face dreptate, dar refuză să o facă. Cerem restituirea tuturor bunurilor care au aparţinut Bisericii Române Unite până în anul 1948. Cerem, în deplină unitate cu comunicatul Congregaţiei Episcopatului Catolic, restituirea tuturor bunurilor care au aparţinut Bisericii Romano-Catolice din România, precum şi despăgubiri pentru clericii şi mirenii români uniţi şi romano-catolici care au suferit pentru credinţa lor sub prigoana comunistă. Sprijinim acest protest cu 15.000 de semnături memorandiste (pe care le trimitem la cerere).

Alte mii de adeziuni sunt pregătite pentru faza următoare. Noua Mişcare Memorandistă va continua până la satisfacerea deplină a cererilor de mai sus. Adresăm prezentul Protest: Preşedinţiei, Guvernului şi Parlamentului României. Bunul Dumnezeu să ne ajute!

În numele Noii Mişcări Memorandiste,
Prof. Dr. Anton MOISIN,
Coordonator

Notă: Cele 15.000 de semnături care sprijină **PROTESTUL** de mai sus aparţin unor memorandişti din Iaşi, Alba-Iulia, Bocsig (AR), Mediaş, Dumbrăveni, Braşov, Pelişor (SB), Reghin, Telciu (BN), Borleasa (BN), Sighişoara, Aiud, Moişa (MS), Victoria (BV), Oradea, Băile Felix (BH), Dârlos (SB), Haieu (BH), Berivoi (BV), Cihei (BH), Ocna Mureş (AB), Diosig (BH), Lunca Târnavei (AB), Sântandrei (BH), Minişul de Sus (AR), Nojorid (BH), Telcişor (BN), Sânmartin (BH), Pătringeni; cu satul Valea Mică (AB), Pănade (com. Sâncel - AB), Cluj, Satu Mare, Moşna (SB), Tăşnad (SM), Valea Viilor (SB), Chereluş (Com. Şicula - AR), Şeica Mare (SB), Baia Sprie (MM), Dupus (SB), Terebeşti (SM), Copşa Mică (SB), Arad, Şeitin (AR), Biertan (SB), Nădlac (AR), Hoghilag (SB), Deva, Micăsasa (SB), Bistriţa, Axente Sever (SB), Matei (BN), Târnăveni (MS), Morut (BN), Fântânele (BN), Bucureşti, Târgu Mureş, Sâncrai (MR), Chirileu (MS), Decea-Mirăslău (AB), Viile Satu Mare (SM), Cisnădie (SB), Apa (SM), Roma (Italia), New York (SUA).

ROMÂNI DE ORICE RELIGIE, CARE IUBIŢI DREPTATEA, TRIMITEŢI ADEZIUNEA VOASTRĂ SCRISĂ LA NOUL MEMORANDUM!

Adresa de trimitere: Anton Moisin, Str. Stadionului, 10/4, 2342 - Victoria, Jud. Braşov.

ÎNCREDINŢĂM NOUA MIŞCARE MEMORANDISTĂ OCROTIRII PREACURATEI FECIOARE MARIA

Istorie de ştiut

DESPRE ACTUALITATEA ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ

-IX-

Mihail Fotin ENESCU

De altfel însuşi Titulescu a recunoscut implicit că a greşit în politica sa externă. In faimosul său articol de justificare "Eu şi Garda de Fier", publicat în "Universul" din 14 Decembrie 1937, ultima sa manifestare în faţa opiniei publice româneşti, Titulescu formulează câteva adevăruri, enunţate încă de mult de adversarii politicii sale la Ministerul de Externe. "După părerea mea, scrie Titulescu nu este bine să împărţim Europa în două şi să declarăm că suntem prieteni cu unii şi adversari cu alţii. Da, este adevărat, sunt prietenul Franţei. Dar aceasta nu mă implică să fac o politică de apropiere cât mai strânsă şi cu Germania şi cu Italia". Da, e adevărat, nimic nu impiedica pe Titulescu şi pe nimeni să fie prieten al Franţei şi în acelaşi timp să facă o politică de amiciţie cu Germania şi Italia: Titulescu însuşi recunoaşte deci compatibilitatea acestor două prietenii şi insanitatea antagonismului artificial intre două fracţiuni ale Europei. Dar în practică, după cum se ştie, şi am arătat şi în această expunere, Titulescu a făcut tocmai politica opusă cât timp a avut putinţa să joace un rol în politica internaţională. De pildă, Titulescu neagă evidenţa conduitei sale faţă de Italia. Dacă această negare nu poate şterge realitatea actelor câştigă însă o valoare prin recunoaşterea implicită că o astfel de conduită ar fi fost o eroare.

Iar în politica faţă de Germania, Titulescu se justifică prin oferta, în două rânduri, a unui pact de asistenţă mutuală. Să analizăm puţin această ofertă, după datele enunţate de însuşi Titulescu, în articolul său din "Universul".

Prima ofertă este condiţionată de alianţa Germaniei cu celelalte state aliate ale României: adică în primul rând cu Franţa. Ce temei se putea pune pe o astfel de propunere, când intr'un caz precedent, când Franţa şi Germania încheiaseră virtual un vincul contractual în cadrul pactului celor 4 mari puteri occidentale, Titulescu fusese unul dintre cei mai stăruitori militanţi impotriva acestui sistem.

Cât despre a doua ofertă, din 1936, era lipsită tocmai de singura condiţie pusă de Germania, cum s'a văzut mai sus, pentru o înţelegere cu România: nesemnarea a nici unui fel de pact cu Sovietele. Dar tocmai atunci Titulescu trata un pact de asistenţă cu Rusia Sovietică. Incompatibilitatea intre aceste două pacte, reală de data aceasta, fiindcă numai era vorba de împărţirea Europei în două blocuri, ci de Europa şi Anti-Europa, lipsea iarăşi oferta lui Titulescu de o bază reală.

Concluzia justificărilor lui Titulescu este edificatoare pentru posteritate: "În consecinţă, se vede o politică de juxtapunere de prietenii, iar nu de împărţire a Europei în blocuri. Nu cer altora să accepte punctul meu de vedere. Cer însă să se recunoască, că am avut faţă de ţările cu care ei (adversarii politicii lui Titulescu, n.n.) cred că noi trebue să fim amici, sentimente de prietenie reală, dat fiind că le-am considerat pe acelaşi picior cu Franţa, cu Anglia şi cu celelalte ţări aliate nouă". Dar tocmai această cerere n'o poate accepta posteritatea, mai ales azi, în perspectiva anilor mulţi care au trecut.

Torpilarea pactului celor 4 mari puteri occidentale conducea tocmai la împărţirea Europei în blocuri. Iar stăruinţa pentru înţelegerea unuia dintre blocuri cu Rusia Sovietică ducea direct la alianţa unei părţi a Europei cu Anti-Europa, contra Europei. Interesul concluziei lui Titulescu stă în recunoaşterea politicii bune, juxtapunere de prietenii pe care n'a făcut'o şi stigmatizarea politicii rele, discriminarea între Puterile Occidentale, care duce la divizarea Europei; pe care cu ştiinţă sau fără ştiinţă, cu voie sau fără voie, a făcut'o din plin până la urmă.

Şi mai rezultă din însuşi afirmaţia lui Titulescu, cum s'a văzut apoi din conjuncturile consemnate în documente, România putea foarte bine să concilieze amiciţia cu toate Puterile Occidentale, cu Franţa şi cu Anglia, ca şi cu Germania şi Italia: că Vestul nu ameninţa cu nimic România.

Dacă România a câştigat în trecut din conflictul dintre marile Puteri, n'a câştigat din conflictul marilor Puteri Occidentale, ci din antagonismul Puterilor Occidentale cu cele Orientale: cu Austria, cât timp a fost o mare putere orientală şi mai ales cu Rusia.

Interesele României sunt complementare cu ale Vestului şi chiar un imperialism vestic în marş spre Est, ocoleşte România.

În schimb, cât timp Rusia comunistă sau orice fel de Rusie va nutri tendinţe imperialiste în Europa, România este pe pragul unei primejdii de moarte.

Desigur, nici consideraţiunile sentimentale, nici demonstraţiile de cuminţenie amicală, nici ridicolul pretextului de ameninţare din partea României a colosului rusesc n'ar putea opri Rusia dela executarea unui program de atât de vaste proporţii. Cine concepe dominaţia lumii şi a oceanelor şi porneşte la acţiune, nu se mai împiedică de scâncetul micilor popoare din cale. *Experienţa a dovedit că nu este posibilă o înţelegere cu o Rusie pornită sau pe punctul să pornească în marş spre Occident.* Dl. Gafencu, într'una din cărţile sale, relevă pe bună dreptate că ori de câte ori Puterile Occidentale au căutat cu o Rusie în ascensiune un acord asupra delimitării zonelor de influenţă, de atâtea ori a urmat o ameninţare a echilibrului european. Dacă nu este deci posibilă o înţelegere a unei Românii pacifice cu o Rusie imperialistă, nu-i mai rămâne României decât să se resemneze la apărare, pentru a supravieţui. Pentru aceste consideraţiuni deci, România trebue să se alieze cu acele forţe care o apără de primejdia primordială dela Răsărit.

Prin urmare, dacă aşa cum scrie Dl. Coste, tot Titulescu a înţeles printre primii, încă din primăvara anului 1936, că "războiul a devenit aproape inevitabil", atunci misiunea diplomaţiei româneşti era precis definită pe linia condiţiilor de existenţă a României; dacă războiul nu se mai putea evita, măcar să se încerce să fie îndreptat în direcţia cea mai puţin dăunătoare intereselor româneşti; aşadar, să se aplice principiul de politică externă românească de clasarea primejdiilor în ordine de importanţă şi urgenţă, adică să se facă toate sforţările pentru a întoarce războiul dinspre Vest şi a fi drenat cu toate mijloacele spre Est, pentruca măcar această catastrofă considerată inevitabilă de Titulescu să se soldeze şi cu ceva pozitiv: distrugerea imperialismului cel mai virulent, rusismul revoluţionar universalist.

Dintre toate relele aduse de un război inevitabil, canalizarea spre Est era cel mai mic şi Europa putea salva cele mai multe din interesele sale fundamentale.

Odată cu distrugerea focarului de expansiune comunisto-pan-rusistă, şi energia potenţialului german încordat într'o atât de vastă acţiune ar fi pierdut din virulenţă.

Imperialismul ruso-comunist înăbuşit şi energia ofensivă pan-germană atenuată atunci, în adevăr se creau condiţiile unui nou echilibru european şi mondial. Naţional-socialismul uzat de o astfel de gigantică sforţare la Est, s'ar fi găsit în faţa unui bloc de popoare cu forţele şi cu mijloacele intacte. Acest bloc dotat de un potenţial considerabil ar fi obligat naţional-socialismul să-şi revină din beţia de putere ce cuprinde din nefericire poporul german după o victorie, i-ar fi impus o metamorfoză pe linia libertăţilor europene, iar dacă n'ar fi izbutit prin persuasiune ar fi avut destule mijloace, dispărut imperialismul, estic, să-l elimine în mult mai potrivite condiţii decât capitularea totală din Mai 1945. Dar însăşi existenţa acestui bloc al statelor libere în frunte cu celelalte mari Puteri Occidentale la care s'ar fi alăturat probabil până la urmă şi Italia, ar fi convins Germania, satisfăcută în limitele posibilului, să renunţe la revendicări exagerate, să recunoască foloasele unei conduite moderate şi să devină un factor de echilibru pentru multă vreme. Germania ar fi câştigat desigur hegemonia în Europa Orientala, dar nu prin violenţă şi teroare ci pacific, ca un custode al Occidentului, cu asentimentul şi sub supravegherea celorlalte mari Puteri Occidentale şi în colaborare cu micile popoare cu o suveranitate garantată în cadrul unei organizaţii colective. Atunci blocul micilor popoare ale Europei Orientale ar fi avut iarăşi un rost real: să menţină echilibrul între marile Puteri şi, susţinându-se reciproc, să atenueze eventualele presiuni ale unora sau altora.

Continuare în numărul viitor

MOLDOVA DE DINCOLO DE NISTRU

Sergiu GROSSU

Sub acest titlu vom publica, din când în când, o serie de articole, reportaje şi poezii ale colaboratorului nostru din Franţa, basarabeanul Sergiu Grossu, scriitor şi ziarist, fondator al binecunoscutei reviste ***"Catacombes"****, care a apărut la Paris, între anii 1971-1992, ca "mesager al Bisericii Tăcerii".*

Scrise în perioada celui de-al Doilea Război Mondial (1941-1943), întru cinstirea pământului şi sufletului moldovenesc din stânga Nistrului, aceste rânduri, reflectând zvâcnirea înflăcărată a confratelui nostru băjenar pe malurile Senei, au fost publicate în săptămânalul ***"Transnistria"****, de apariţia căruia se ocupa îndeaproape, în calitatea sa de redactor în Serviciul Gazetelor din Ministerul Propagandei (paralel cu colaborarea la ziarul* ***"Basarabia"****).*

Editorialul "Pământ sfinţit", publicat pe prima pagină a ***"Transnistriei"****, ca şi multe alte editoriale, nu purta semnătura autorului.*

Redacţia

INIMĂ RĂBDĂTOARE

Pe moş Vasile Bogatu din Sucleia - sat mare şi pitoresc, cu gospodari harnici, aşezat la o depărtare de 3 - 4 kilometri de Tiraspol - am avut fericirea să-l cunosc într'o după-amiază luminoasă şi calmă de sfârşit de August, când peste plaiurile transnistriene, netămăduite încă pe deplin, se lăsase liniştea şi iubirea.

Un bătrânel nespus de blând, cu chip de mucenic desprins de pe iconostas înstrăinat, cu barba albă şi plete cărunte, m'a poftit să iau loc în odăiţa-i fumurie - aidoma unei chilioare călugăreşti - pe care i-o puse la îndemână bădia Istratie Sandu şi unde îşi păstra cu sfinţenie pe masă, lângă icoană, clitul de cărţi bisericeşti de 150-200 de ani, cumpărate dela Chişinău, sau păstrate din bătrâni, ca o comoară de preţ.

Mult timp am tăifăsuit împreună, de parcă am fi fost prieteni sau rude apropiate, întrebându-l şi căutând să desprind din dulceaţa cuvintelor tremurătoare, conturul viforoşilor ani de opres bolşevic, ororile şi nelegiuirile comuniste.

- Eh, tare greu am mai duso, domnule, tare greu! Numai Tatăl ceresc poate să ne înţeleagă. Pe noi de două ori ne-au scos din casă. Se legau până şi de bolnavi. Îi închideau prin bordeie, iar pe gospodarii mai buni îi şi băteau sau veneau noaptea maşina şi-i luau, şi înapoi nu se mai întorceau. Lumea trebuia să-şi dea toată agoniseala, toată gospodăria, la colhoz. Pe potrivnici îi duceau tocmai în Siberia...

Moş Vasile Bogatu a tăcut apoi, parcă obosit, abia stăpânindu-şi oftatul şi din cale-afară de emoţionat. L-am privit lung şi cu amănunţime, ca să-mi pot de seama de unde, din care miraculoase străfunduri cu apă vie şi-a putut îngrămădi atâta supraomenească rezistenţă, atâta nobilă putere de a răbda şi de a trece senin peste toate, cu fruntea spre soare şi culmi. În ogradă foiau câteva păsări, iar din biserica transformată de bolşevici în club, se auzeau lucrând de zor meşterii satului la punerea podelelor şi a iconostasului.

Am rupt tăcerea care-şi înfipsese păienjenişul între noi şi l-am rugat să-mi povestească tot ce simte că-l doare, că-l face să-şi piardă privirile în goluri.

- Mai greu a fost, să-ţi spun drept, de credinţă. Adică de pe urma ei. Că noi ne-am lepădat bătrâneştile legi. N'am vrut să le lepădăm, nici să ştim de sfaturile lor mârşave, păgâne. Eu, unul, arătam oamenilor sărbătorile care vin, că uitaseră sărmanii de atâtea necazuri şi tot pe mine mă chemau la citit, când murea cineva. Şi mă duceam bucuros. Dar nu chiar întotdeauna, pentrucă Ruşii aflaseră că ţin la Dumnezeu şi mă pândeau. Odată am fost nevoit să fug şi să mă ascund prin păpuşoaie. Să fi văzut, domnule, ce jelanie mai era în sat când nemernicii au dat crucea jos de pe turla bisericii! Doamne, Doamne! Întreaga Sucleie plângea cu hohote şi ei râdeau, râdeau pe înfundate. Iar peste Nistru, la Mânăstirea Chiţcani, taman trăgeau clopotele de vecernie, că era postul mare. Biserica au batjocorit-o. Icoanele le-au azvârlit pe foc. Sfântul patrafir l-o dat unei femei să spele pe jos cu el. Din veşmintele preoţeşti n'a rămas nimic. Da, domnule, nimic. Că jivinele roşii asta vroiau: **să ne distrugă legea; să scoată din noi credinţa...**

- Şi acum, moş Vasile, nu-ţi mai este teamă? Nu te îngrijorează? (Era întrebarea cu care aveam de gând să închei discuţia înflăcărată cu ţăranul de-o statornică temeritate, a cărui vorbă molcomă şi frăţească te îndulcea, te îmbuna).

- Cum să-ţi fie teamă? îşi slobozi mirarea, chicotind de fericire, bătrânelul. Oare nu suntem, după atâta amar de ani, liberi? Destul ne-au chinuit. Presimţeam c'or să vină Românii! Numai vremea n'o ştiam. Slavă Domnului, însă, că s'o împlinit sorocul! Fiindcă, domnule, cu nădejdea scuturării jugului am trăit toată viaţa. Şi ne-a ajutat Dumnezeul Cel prea Înalt şi am ajuns, cu bine, ziua biruinţei...

Însera. Ca să nu întârzii la Tiraspol, unde mai aveam de aranjat anumite treburi, am plecat. Căsuţa în care moş Vasile Bogatu îşi hodinea bătrâneţele înţelepte rămăsese în urmă, pitită între pomi şi miresme: o bijuterie anonimă. Şi tot drumul m'am gândit la vajnicul moldovean din Sucleia, păstrător de limbă şi credinţă, care întruchipa, parcă, inima răbdătoare şi dârză a pământului dintre Nistru şi Bug..."

"Transnistria", Nr. 47
(2 Iulie 1942)

O SFÂNTĂ DUMINICĂ ROMÂNEASCĂ PE PĂMÂNTUL TRANSNISTRIEI

Regimul bolşevic, pentru a putea subjuga mai uşor conglomeratul de naţiuni care formau U.R.S.S.-ul, a căutat să şteargă cu desăvârşire orice urmă de creştinism înalt, orice manifestare religioasă. Prigoanele, deportările, omorurile pe capete, erau mijloacele lor bestiale de pervertire, de îmbrăţişare "sinceră" a ideilor lui Karl Marx, potrivnice civilizaţiei şi omenirii, potrivnice lui Dumnezeu.

Bisericile au fost distruse, aproape toate, din temelii; cele rămase fură transformate în cluburi şi cinematografe, în cazărmi, în localuri de petrecere şi depravare josnică. Preoţii, puţini scăpaţi cu viaţă, trebuiau să apuce drumul înzăpezitelor ocne siberiene. Trebuiau să urce golgote de suferinţă, aidoma apostolilor şi primilor creştini. Rânjetul lui Iuda trona obraznic peste apa tristeţilor, peste apa lacrimilor nemăsurate...

Sergiu Grossu stând de vorbă cu moş Vasile Bogatu, din satul transnistrian Sucleia, nu departe de Tiraspol. (Septembrie 1941)

"Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos"

De dimineaţă încă, lumea din satele de prin împrejurimi şi de mai departe: Sucleia, Târnăuca, Mălăieşti, Slobozia, Speia, Butur, Ciuburciu, Taslâc, s'a strâns la Tiraspol -Tirişpolea, cum îi spun localnicii - ca să asiste la marea slujbă religioasă, ce se va ţine în grădina Teatrului de Vară, pe locul fostei catedrale.

Soarele luminează ca o binecuvântare. Natura e veselă. Vesele sunt şi sufletele ţăranilor, păstrători de grai moldovenesc şi de credinţă uriaşă, credinţă pe care Ruşii n'au putut-o dezrădăcina cu nici un chip din adâncul fiinţei lor statornice.

Liturghia începe la ora 10. Oficiază Episcopul Armatei, Dr. Partenie Ciopron, împreună cu un sobor de preoţi, între care distingem pe Protopopul colonel Dăncilă şi pe părintele băştinaş Ioan Chiriţă din Slobozia, o figură blândă, înaltă, de 82 de ani, rămas stâlp neclintit, oază de lumină, în calea furtunilor şi a răului.

Momentul e impresionant. Bătrâni şi tineri, femei şi copii, sărăcăcios îmbrăcaţi, ascultă cu evlavie molcomele cântări duhovniceşti, sorbindu-le ca pe o apă dătătoare de sănătate şi de tihnă: "Veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos!"

Sunt prezenţi şi ostaşii care, învingând piedici şi neajunsuri, cu preţul vieţii, ne-au reîntregit ţara. Fumul de tămâie pluteşte în aerul proaspăt, peste întinderile de curând dezrobite. Întorci fără voie capul. Te îneacă plânsul. Nu-ţi vine să crezi. Se poate? Corul de Transnistrieni dă răspunsurile într'o limbă frumoasă şi blândă, de parcă ar susura undele Bugului.

Doamne, Doamne, ce mari sunt puterile Tale! Tovarăşii lui Stalin au dărâmat Biserica. E drept. Dar, în locul ei se ridică mai impunătoare biserica inimilor curate, fără patimi, biserica nădejdiilor şi a bucuriei!

Bucură-te, popor transnistrian!

Oamenii n'au uitat să-şi facă sfânta cruce, deşi icoanele le-au ţinut ascunse în cotloane întunecoase şi numai pe furiş se rugau Tatălui Ceresc. Până şi copiii cunosc închinăciunea. Pe cei micuţi îi învaţă mamele - femei necăjite, trăite în mizerie - celule vii de rezistenţă românească.

Din care străfunduri lăuntrice apare, oare, acest val de credinţă şi smerenie? Credinţa întăreşte sufletele, luminează minţile. Este scara pe care suim spre Dumnezeu. Este singura posibilitate de comunicare cu Dumnezeirea, cu puterile cele nevăzute.

"Luaţi mâncaţi, acesta este trupul meu"

Poporul îngenunchează, tăcut. Se aflau de faţă Dl. Gh. Alexianu, guvernatorul Transnistriei, autorităţile militare în frunte cu Generalul N. Ghineraru, grupul de intelectuali transnistrieni care şi-au revăzut părinţii şi vetrele de după mai bine de 20 de ani de pribegie, în frunte cu Dl. N. P. Smochină, preşedintele Asociaţiei Românilor Transnistrieni.

Slujba se desfăşoară domol, ca o adiere primăvăratică, în timp ce avioanele noastre, încununate de victorie, se întorc din misiuni grele. Odăjdiile preoţilor, aurite, sclipesc în bătaia soarelui. Femeile, îmbrobodite în basmale albe, au ochii înlăcrimaţi.

Bucură-te, popor transnistrian! Eşti liber! Din trupurile celor căzuţi pe câmpurile de luptă, din pământul plămădit cu sângele eroilor anonimi, va izbucni spre ceruri dragostea creştinească, pe care porţile Iadului nu o vor putea înfrânge niciodată.

Răsadul jertfei

La sfârşitul slujbei religioase, Episcopul Armatei, P.S.S. Partenie Ciopron a ţinut o predică, spunând între altele:

"Fără jertfă, dragii mei, nu se poate face nimic pe pământ. Se înţelege dela sine că şi Neamul românesc a avut nevoie de jertfe însemnate. Altfel nu ne-am fi putut întregi hotarele. Războiul de astăzi, dacă ne uităm bine, are o foarte mare însemnătate, fiindcă nu căutăm să ne luăm numai pământul furat. Aici, la voi, fraţi creştini, a stăpânit un popor păgân. Creştinismul luptă să îndepărteze pericolul comunist, care v'a ţinut în starea pe care o vedeţi. Dumnezeu, până acum, ne-a ajutat şi ne va mai ajuta. Pentrucă mai presus de orice este muritor, se află dreptatea şi bunătatea dumnezeiască!

După cum odinioară, în vremuri crâncene, nu ne-am pierdut cumpătul, tot aşa şi astăzi, când izbânda vine dela noi, să nu ne temem. Să fim tari. Să urmăm, cu toată demnitatea, pilda şi fapta conducătorilor noştri, care ne-au dus la biruinţă. Cu oştirea, fraţi moldoveni, care ne asigură liniştea şi bunăstarea, să ne purtăm bine. Să muncim cu toţii, deoarece munca ridică Neamul.

Iubiţi ostaşi, voi aţi făcut dovada vitejiei noastre. Nu uitaţi că aveţi o moştenire sacră dela înaintaşii noştri pe care trebue s'o apăraţi. Fiţi vrednici de jertfa lor. Decât să trăim sub jug străin, mai bine murim cu demnitate..."

...

Episcopul Armatei a împărţit, apoi, poporului însetat de lumină, cruciuliţe şi iconiţe, pe care ţăranii şi ţărăncile moldovene le strângeau, cu înfrigurare, în mâinile aspre şi crăpate de vânt şi ploi, ducându-le pe la vetrele lor, ca pe nişte fărâme de moaşte, semn al păcii viitoare şi al bunei orânduiri româneşti.

"Transnitria", Nr.6
(1 Sept. 1941)

ÎMI BATE INIMA LA BUG

Îmi bate inima la Bug. Potcoavă
Hălăduieşte stepele de veacuri.
Bocesc amar Domniţele'n iatacuri,
Iar cerul e rotund ca o carboavă.

Pe-aici îşi plimbă mânzii, nostalgia.
Se zvârcolesc plăieşii în izvoade.
Nu auziţi, moldoveneşti noroade,
Cum creşte, tot mai mare, România?

Sergiu GROSSU
"Transnistria" Nr. 1 (29 Iulie, 1941)

FARA ARMÂNEASCĂ

VLAHII SUD-DUNĂRENI ÎN EPOCA MODERNĂ ÎN CONTEXT SUD-EST EUROPEAN

- II -

Prof. Dr. Nicolae CIACHIR

Peninsula balcanică - arăta pe bună dreptate Victor Papacostea - prezenta o compoziţie etnică şi o varietate fără precedent în Europa sau chiar în lume. Poziţia geografică explică acest lucru. Separată de Italia printr'o mare îngustă şi de Asia Mică numai prin vestitele Strâmtori - Bosfor şi Dardanele - larg deschisă spre Nord şi partea centrală, constituia un corp intermediar între Europa şi Asia. Grecii, Armenii, Evreii şi **mai ales Aromânii,** adică naţiile care erau angrenate în comerţul balcanic, au contribuit la această compoziţie etnică deosebit de variată şi relaţii strânse cu lumea din afara Balcanilor, Europa Centrală, Italia, Polonia, Rusia, întregul Orient Apropiat, Egiptul, Magrebul. Păstori, călăuze cărăuşi, deţinători de hanuri pe arterele principale ale Peninsulei Balcanice, negustori ambulanţi, cămătari, unii ajunşi mari zarafi în Imperiul Otoman şi mari bancheri la Buda, Viena, Leipzig, Veneţia, Triest etc., aceştia erau **Aromânii**, pe care-i găsim masiv în Epir, Tesalia (Marea Vlahie), Etolia (Vlahia Mică), Dalmaţia, Muntenegru, Epir, Albania, regiunea Prizren, în Munţii Balcani şi chiar în Peloponez (**N. Chiachir,** *Istoria popoarelor din Sud-Estul Europei în epoca modernă* (1789-1923), Buc. 1987, p.60).

Miron Costin, pe la 1680, face referiri la neamul "coţovhav" şi la aptitudinile sale deosebite, provenind din "colonia Râmului" (M. Costin, *De neamul Moldovenilor,* 1914, p.34), iar **Constantin Stolnicul Cantacuzino** i-a putut cunoaşte după timpul petrecut la Veneţia. "Aceşti Coţovlahi şi limba lor rumânească, ca a acestora, numai mai stricată şi mai amestecată cu această proastă grecească şi cu turcească. Pentrucă foarte puţini, cum s'au zis, au rămas, la nişte munţi trăgându-se ce lăcuiesc, care se întind în lung de lângă Ianina Ipirului până spre Arbănaşi (Albanezi), lângă Elbasan unde-i zic, în sate numai lăcuind... De-i întrebi şi pe ei: 'Creştine, ce eşti?' el zice: 'Vlahos', adică Rumân; şi locurile lor, unde lăcuiesc, le zic Vlahia, iar ţării aceştia îi zic **Vlahia cea Mare**".

Nicolae Iorga a scos în evidenţă aptitudinile deosebite ale Aromânilor pentru comerţ (*Istoria românilor din Peninsula Balcanică,* p.38), iar Sârbul Duşan Popovoci făcea remarca, că dela Smederevo (capitala Serbiei înainte de 1459, când a fost încorporată la Imperiul Otoman) până la Istambul nu era han să nu fie ţinut de un Macedo-român (aromân) (**Duşan Popovici,** *O cincarima,* Belgrad, 1937, p.49). În scopul înţelegerii Aromânilor cu ceilalţi balcanici, mai ales pentru tranzacţii comerciale, apare la Veneţia, în 1770, *Dicţionarul* (*Vocabularul*) lui Teodor Anastasie **Cavalioti,** în trei limbi: aromâno-greco-alban. Greaca era limba cultă a protipendadei balcanice, iar albaneza era folosită de feudalii şi negustorii albanezi care, convertiţi majoritatea la mahomedanism, aveau o situaţie specială în Imperiul Otoman. După cum se ştie, *Vocabularul* lui Cavalioti a fost reprodus de savantul german Johann Thunmann în 1774, intrând astfel în circuitul ştiinţific al Occidentului limba aromână. Studiile începute de Thunmann au fost continuate de mari personalităţi: Kopitar, Miklositch, Jirecek, Gustav Meyer, Weigand.

În 1813, **Mihail Boiagi** scria un *Manual de conversaţie* în zece limbi, la loc de frunte găsindu-se cele două dialecte, dacoromân şi aromân, pentru a demonstra şi originea comună latină, iar în 1821 trece prin cenzura habsburgică ***Pentaglosarul*** lui Nicolae Ianovici (elina, greaca, româna, germana, maghiara), marcând un moment de mare ascensiune a burgheziei aromâne din Imperiul Habsburgic.

În secolul al XVIII-lea, **Moscopolea,** era un puternic centru cultural, comercial şi industrial aromânesc. Pomenit în documente la începutul secolului XV, numit şi Voshopole (târgul păstorilor, după ocupaţia de bază a celor care l-au întemeiat), avea 60.000 de locuitori şi se mândrea cu veritabile instituţii comerciale şi bancare de nivel european. De aici au plecat şi s'au ridicat familiile de bancheri şi oameni de cultură: Sina, Dumba, Şaguna, Mocioni, Gojdu etc. Localitatea din 1730 poseda o mare tipografie, iar din 1744 s'a înfiinţat Noua Academie ce fusese înainte colegiu. Hristu Cândroveanu (în almanahul *Luceafărul* din anul 1986) aruncă o idee care merită adâncită: o paralelă între **Şcoala Ardeleană,** care a fost o reacţie de suflet, o universitate a spiritului românesc, pornită să-şi scoată în evidenţă originea latină, continuitatea şi unitatea Românilor, cu activitatea desfăşurată de **Şcoala Moscopoleană.** Din păcate în 1788, oraşul a fost distrus din temelii de către satrapul de origine albaneză Ali Paşa Tepelina, dar Aromânii împrăştiaţi în toate părţile, n'au stat cu mâinile încrucişate şi prin muncă şi tenacitate s'au repliat şi şi-au câştigat în altă parte poziţiile pierdute.

Se cuvine să adăugăm că la curtea lui Ali Paşa Tepelina, dela Ianina, se vorbea curent şi aromâna alături de greacă şi albaneză, iar Pazvantoglu din Vidin s'a înţeles în aromâneşte cu ofiţerul superior din armata austriacă Henig, venit să-l viziteze (**Nicolae Stoica de Haţeg,** *Cronica Banatului,* Buc. 1969, p.294).

Într'o comunicare la Academia Română (23 Ianuarie 1915), Iorga scotea în evidenţă comerţul deosebit de activ pe care-l făceau Vlahii balcanici cu Veneţia, prin Moscopole, Durazzo şi Valona (toate trei aşezările astăzi fac parte din Albania). Ei trimiteau "afară de unele produse orientale, meşini, săftian, piei zise schiavine, dar mai ales cergi, numite chiar aşa în greceşte, acele cergi de păr de capră, foarte miţoase, văpsite în culori tari, care şi acum sunt o specialitate a acestor ţinuturi. Îşi trimiteau mărfurile, dar şi copiii, să înveţe să socotească şi "frânceşte". Când era vreun chesat (câştig), ei se întovărăşeau".

Colonelul englez W.M. Leake Travels, aflându-se în 1805 în misiune în Imperiul Otoman şi stând mai mult timp prin Balcani, scoate de asemenea în evidenţă capacitatea Aromânilor de meseriaşi şi mai ales de negustori. "Ei au început transportul în Italia a mantalelor de lână, numite cape, care se fabrică în munţii lor şi se întrebuinţează tot atât de mult în Italia şi în Spania, pe cât le întrebuinţează Grecii înşişi. Aceasta a deschis drumul spre comerţ mai intens, ei împărtăşesc cu Grecii comerţul aducător de profit cu produse coloniale, între Spania sau Malta şi Turcia şi mulţi dintre ei sunt proprietari atât ai navelor cât şi ai încărcăturii. Locuitorii bogaţi sunt negustori care au stat mulţi ani în străinătate, în Italia, în Spania sau în provinciile Austriei sau ale Rusiei şi care după o lungă absenţă se întorc în comunele lor natale cu profitul industriei lor, cu care se îmbogăţesc şi până la un anumit punct, le civilizează".

Imperiul Otoman fiind un stat islamic, biserica sa se extindea numai asupra mahomedanilor. Astfel, sultanii turci nu puteau da legi bisericilor nemusulmane, ei emiteau capilor bisericii, berate, aceştia având deplina autonomie în relaţiile cu enoriaşii lor. Patriarhia dela Constantinopol (Vaseljenska), considerată matca tuturor bisericilor ortodoxe, în secolele XVII-XIX, şi-a pus toate armele în slujba intereselor greceşti, în slujba expansiunii asupra întregii Peninsule Balcanice, reuşind să lichideze Patriarhia sârbă dela Pec în 1766 şi s'o subordoneze celei greceşti dela Instanbul. Concomitent, propaganda era îndreptată şi împotriva Vlahilor balcanici, iar dicţionarele şi cărţile lui Cavalioti, Daniil Moscopoleanul, Constantin Ucuta, Gheorghe Constantin Roja, Mihail Boiagi şi ale altora, erau distruse. Grecii nu aveau interesul ca Vlahii balcanici să-şi afle originea romană, latină, ci să ştie că au fost Greci romanizaţi, iar acuma se întorc la matcă.

Un rol activ în renaşterea Eladei şi a convertirii unor ortodocşi balcanici, să se simtă spiritual greci, l-a avut şi Mitropolia greacă din Veneţia înfiinţată în 1577. Aici au venit Grecii din Cipru (fusese ocupat de Otomani în 1571), din Creta (după războiul din 1645-1669) şi din Peloponez când s'a pus capăt administraţiei veneţiene (1715). Republica serenisimă a Veneţiei, împreună cu Grecii, căutau să-i ţină în frâu pe Slavii dalmaţieni şi pe Vlahi, care aveau preponderenţă numerică. Morlacii, cicii, uscocii - sub aceste denumiri erau cunoscuţi în special Vlahii - se aflau încă în număr mare în secolele XVI-XVIII, în Istria, în Karst şi pe coasta Dalmaţiei. În 1986, ziaristul R.P. Despotovici consemna că în Istria (cea mai mare peninsulă din litoralul Mării Adriatice) există şi acum un grup etnic de Români, numiţi **"românieşci"**. "Recent, scrie ziaristul, în satul Kubed din apropierea oraşului istrian Kopar, s'a găsit un zapis în care se menţionează prezenţa lor acolo din anul 1460". Un grup de sate la poalele Munţilor Ciceария, înţeleg şi acum limba strămoşească. Ei sunt din satele Jeiane, Bârdo, Şuşneviţa, Draga, Târkovţi, Şkabici, vorbesc toţi croata, dar se înţeleg între ei şi în limba strămoşească. "Românieşcii" vorbesc mulţi şi italiana şi slovena. Ei s'au ocupat timp de secole cu agricultura, tăierea şi prelucrarea lemnului şi prepararea produselor lactate. Îşi duceau produsele la pieţele din Kopar, Rjeka (Fiume) şi Triest. Pe vreme proastă, cu multă ceaţă, pe furtună, conducătorul caravanei de căruţe striga la ceilalţi să ţină bine căruţele pentru a nu le răsturna vântul. De aici li se trage şi porecla de "ţine-bini", cum îi numeau locuitorii de celelalte naţionalităţi din satele vecine. Ulterior, scrie ziaristul, mulţi din ei s'au aşezat în oraşele Rjeka, Opatija, Podgrad, Ilirska Bistriţa etc.

Silviu Dragomir (1888-1962), membru titular al Academiei Române (1928), titular al catedrei de istoria popoarelor sud-est europene la Universitatea din Cluj (1919-1947), a lăsat studii prestigioase dedicate romanităţii sud-dunărene (*Vlahii din Nordul peninsulei Balcanice în evul mediu,* Buc., 1959; *Vlahii şi Morlacii. Studiu din istoria românismului balcanic,* Cluj, 1924 etc).

Merită să adaug că **Constantin Irecek** (1854-1918), profesor la universităţile din Viena şi Praga, care prin studiile sale este recunoscut ca părintele Balcanologiei, se trage după tată dintr'o familie de Vlahi balcanici. Am depistat acest document scris de dânsul în arhivele iugoslave (**N. Chiachir,** *Un document inedit...* în *Manuscriptum,* nr.3 (1981).

Continuare în numărul viitor

AROMÂNII DIN BALCANI, VĂZUŢI PRIN MĂRTURIILE CRONICARILOR BIZANTINI DIN SECOLUL VII PÂNĂ ÎN SECOLUL XIV

Texte extrase din teza Dr. N. Caranica :

Les Aroumains, Recherches sur l'identité d'une Ethnie

(Aromânii, cercetări asupra identităţii unei Etnii)

Traduse din limba franceză de D. Bacu

Din toate denumirile care caracterizează pe reprezentanţii continuumului latin sau romanizat, situat din Nordul României actuale până în Creta, Marea Neagră şi Marea Adriatică, s'a rezervat etnonimul de "Vlah" (sau Aromân) pentru populaţia suddunăreană romanizată şi etnonimul "Valah" (Român) pentru populaţia nord-dunăreană.

În ceea ce priveşte pe cei dintâi, care constituie obiectul acestor cercetări, este stabilit astăzi că ei reprezintă civilizaţia agro-ciobănească cea mai veche în spaţiul menţionat. Cercetările acestea caută să contureze identitatea acestei etnii din punct de vedere istoric, antropologic şi etnologic. Istoria poporului vlah, sau, într'o altă denumire, aromân (singura de altfel sub care se recunosc ei înşişi) arată o prezenţă continuă în spaţiul formării sale: ansamblul Peninsulei Balcanice.

Urmele scrise relativ la această prezenţă apar, după cum se va vedea, în sec. al VIII-lea, la începuturile Imperiului Bizantin, pentru a continua de-a lungul întregii sale dăinuiri şi până în sec. al XV-lea, la căderea Constantinopolului.

Istoricii şi cronicarii contemporani, dar mai ales cei bizantini, dau importante indicaţii despre locul de naştere al poporului aromân (vlah) şi menţionează, de-a lungul întregii perioade bizantine (Evul Mediu al istoriei Balcanilor) existenţa şi prezenţa lor în aceste locuri. În plus, toate aceste izvoare contribuie şi la cunoaşterea aspectelor de ordin social, economic şi etnologic ale vieţii Vlahilor din Balcani.

Cea mai mare parte a mărturiilor istorice au fost semnalate de curând mai ales de T. J. Winnifrith, P. Năsturel, M. Cazacu, C. Poghirc, M. Bacou, N. Beldiceanu, C. Asdracha, A. Armbruster etc. Referinţele la Aromâni în această perioadă sunt puţin numeroase şi mai ales risipite. De aceea, înainte de a încerca orice analiză, este necesar să se opereze sinteza surselor cercetate. În cele ce urmează, se va încerca o sistematizare a informaţiilor pentru o mai concisă viziune a ansamblului istoric. Selecţia operată printre izvoarele existente va insista mai ales asupra unora dintre ele, cele menite să completeze informaţia istorică cu date referitoare la starea socială, economică şi etnografică a acestei populaţii.

La început interesul va fi îndreptat, mai ales, asupra regiunilor care comportă cel mai mare număr de Vlahi (Aromâni): Macedonia, Tessalia şi Bulgaria actuală.

În al doilea rând, studiul se va ocupa de ceilalţi Aromâni răspândiţi pe întinsul întregii peninsule sau în alte părţi.

Continuare în numărul viitor

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

MĂREAŢA MANIFESTARE ROMÂNEASCĂ DIN ORAŞUL KITCHENER, CANADA

În zilele de 4 şi 5 Septembrie a.c., ca în fiecare an, la sfârşitul primei săptămâni ale acestei luni, a avut loc în oraşul Kitchener, cel de-al XXV-lea **Festival Român Bănăţean**, organizat, ca întotdeauna, de Parohia Ortodoxă Română "Sfântul Ioan Botezătorul" şi Societatea Culturală Română "Banatul", din localitate.

Cu vreo treizeci de ani în urmă, au început să sosească în acest oraş primii Români bănăţeni, originari din Banatul Iugoslav.

În anul 1966, un grup destul de numeros de Români din Kitchener, toţi săraci "lipiţi pământului", cu familii şi multe necazuri, au luat hotărârea să înfiinţeze o organizaţie culturală, căreia i-au dat numele de "Banatul". Un an mai târziu, în 1967, îndemnaţi fiind de dorinţa de a-şi continua viaţa creştinească şi românească pe care au avut-o în Banatul lor drag, a luat fiinţă şi parohia.

Anul acesta, cel de-al XXV-lea festival a avut un succes deosebit faţă de cele anterioare, atât din punct de vedere moral, cât şi material, remarcându-se acea continuitate de generaţii. Părinţi, copii, nepoţi, toţi împreună au demonstrat un lucru pe care îl spunea cineva cândva, şi anume că "Satul românesc din Banat, în Canada s'a mutat".

Între străini au trăit şi acolo, între străini se găsesc şi aici, dar dârzenia lor de a-şi menţine etnitatea, merită să fie apreciată şi luată ca exemplu.

Sâmbătă, 4 Septembrie, pe terenul sportiv dela Câmpul Românesc Bănăţean au avut loc întreceri sportive de fotbal la care au participat echipe din Hollywood, Florida, New York, o echipă din Chicago şi una din Kitchener. Câştigătoarea a fost una din echipele din New York.

Seara, în pavilionul dela Câmpul Bănăţean, a avut loc un măreţ banchet cu dans şi cântece româneşti, la care au luat parte circa şapte sute de persoane. Alături de orchestra "Stele Albastre" din New York care a delectat lumea, au evoluat trei talente muzicale: cântăreţul de muzică populară românească, venit special dela Timişoara, Petrică Moise, solista Nicoleta Voica, dela New York şi Pavel Jurca din Kitchener, care ştie să inveselească lumea, atât cu vocea aleasă pe care o are, cât şi cu saxofonul pe care îl mânuieşte cu mult talent.

Duminică, 5 Septembrie, după amiaza, a avut loc într'o sală foarte încăpătoare, dela Parcul Bingeman, partea cea mai importantă a festivalului: un program de dansuri populare româneşti, prezentat de grupuri de dansatori, banchetul festiv, concursul de muzică vocală şi, în final, alegerea Miss Banatul, pentru anul 1993-1994.

D-ra Mary ZIVOIN
Miss Banatul 1993-1994

În faţa unui număr impresionant de opt sute de persoane, venite din toate părţile Canadei şi Americii, preşedintele parohiei, Domnul Ionică Popescu, un tânăr plin de viaţă şi ambiţie românească, împreună cu Domnul Teodor Mohan, preşedintele Societăţii "Banatul", alt tânăr de aceeaşi factură, au rostit mesajul de bun venit oaspeţilor prezenţi şi au anunţat deschiderea ultimei părţi a festivalului. Apoi, orchestra şi cei trei cântăreţi, amintiţi mai sus, au început o frumoasă melodie bănăţeană. În sală au început să-şi facă apariţia, în ritm de dans, primele perechi. Majoritatea fiind dansatori care, în urmă cu 30 de ani, au pus bazele primelor activităţi de dansuri naţionale. Aceştia erau urmaţi de dansatori din ce în ce mai tineri, şirul lor încheindu-se cu copilaşi, fetiţe şi băieţei, în vârstă de 5-6 ani. Pe tot spaţiul rezervat dansului s'a întins o horă superbă de 98 de persoane îmbrăcate în minunate costume naţionale, simbolizând perpetuarea tradiţiilor româneşti de-a lungul anilor şi legătura strânsă între generaţii.

După acest minunat dans de deschidere, Domnul George Miloie, preşedintele comitetului de organizare a festivalului, a salutat audienţa şi a mulţumit tuturor pentru prezenţă. Fiind unul dintre pionierii vieţii româneşti din Kitchener, el a explicat faptul că "pentru a ne păstra cultura, folclorul şi tradiţiile noastre româneşti, s'a născut cu douăzeci şi cinci de ani în urmă Festivalul Român Bănăţean şi acest eveniment îl sărbătorim astăzi".

Ca semn de apreciere pentru munca depusă încă dela începutul vieţii româneşti din Kitchener, s'au acordat plăci comemorative gravate Domnilor Achim Ţârnea, primul instructor de dansuri naţionale, Andrei Carnician, acordeonist, mereu prezent cu muzica şi un om de mare ajutor, Profesorului Cornel Vuia, care întotdeauna a căutat să încurajeze şi să ţină tineretul unit, precum şi altor "pionieri" de un preţios ajutor în menţinerea activităţilor culturale româneşti de-a lungul timpului.

A urmat competiţia de dansuri folclorice la care au participat 250 de dansatori, veniţi dela următoarele comunităţi româneşti: Parohia Ortodoxă Română "Sfânta Cruce" din Hollywood, Florida, Parohia "Sfânta Maria" din Chicago, Illinois, Societatea "Banatul" din New York şi Parohia "Sfântul Ioan Botezătorul" şi Societatea "Banatul" din Kitchener, Ontario, Canada - organizatorii şi gazdele festivalului. Dansurile au fost executate cu mult talent şi mai ales profesionalism. Ca o surpriză plăcută, dansatorii din New York au prezentat câteva dansuri ale Aromânilor de pe Valea Timocului. Prezentatorii programului au fost tinerii George Miloie şi Virginia Mohan.

Competiţia de dansuri a fost urmată de banchetul festiv, început cu rugăciuni de binecuvântare, rostite de Preoţii Dumitru Ichim şi Nicolae Zelea.

Au urmat concursurile de solişti vocali şi decernarea premiilor. Premiul I a fost acordat lui Ion Lotrea din New York, premiul al doilea lui Bălan Vălean din New York şi în sfârşit premiul al treilea lui Pipi Mandres, tot din New York.

În încheierea festivalului, conform obiceiului, a avut loc alegerea pentru Miss BANATUL. Anul acesta a fost aleasă D-ra Mary Zivoin, din Kitchener.

Toată cinstea fraţilor bănăţeni care nu vor să dezmintă zicala că "Banatu-i fruncea!"

Pr. Nicolae ZELEA

Mic istoric al unei măreţe biserici

"POGORÂREA DUHULUI SFÂNT"

(Warren, Michigan)

Era într'o seară târzie din vara anului 1983. Ioan, noul om de serviciu, după ce şi-a terminat munca, s'a dus să se culce în maşina lui parcată în curtea bisericii. Locuia departe, benzina era scumpă şi cauciucurile vechi trebuiau cruţate.

În rugăciunea sa, înainte de culcare, Ioan a mai adăugat ceva: "Doamne, dacă ajung preot la Biserica "Pogorârea Duhului Sfânt" voi construi pe acest loc, unde acum dorm în maşină, cea mai măreaţă biserică românească din America.

Ioan, omul de serviciu de ieri, este Preotul Ioan Mihuţ, pe care enoriaşii dela "Pogorârea Duhului Sfânt" l-au ales ca paroh în 1984 cu 103 de voturi din totalul de 133 (Notă: celelalte 30 de voturi au fost împărţite între ceilalţi trei candidaţi).

Au trecut de atunci nouă ani, ca să ajungem la 5 Septembrie a. c., când 34 de feţe bisericeşti, în frunte cu Episcopul Nathaniel, au sfinţit în Warren, Michigan, cea mai măreaţă biserică română ortodoxă din cele trei Americi. Noul locaş, construit în stil bizantin, cu cinci turnuri, poate adăposti 500 de credincioşi, iar sarcina împodobirii cu picturi după rânduiala prevăzută în erminiile (arta interpretării unui text antic) ortodoxe au fost încredinţate D-lui şi D-nei Cristian şi Cristina Samoilă, ce-au fost aduşi din ţară ca artişti specializaţi în arta bisericească. Totodată, ei au confecţionat ferestrele din sticlă colorată ce înfăţişează diferite simboluri creştine; la fel şi mobilierul poartă pecetea evlavioasă fiind executat în atelierele patriarhale ale Mânăstirii Plumbuita din Bucureşti.

Înălţarea unei biserici în valoare de $2 milioane n'a fost floare la ureche, dar Părintele Mihuţ are experienţă: în ţară a făcut reparaţii capitale la bisericile din Ilişua şi Dobric, plus c'a zidit trei biserici noi: cea din satul Jimbor, distrusă de inundaţii, cea din Buzacatun şi ultima a fost biserica şi casa parohială din Anieş terminate în 1992. Sfintele lăcaşuri sunt toate din judeţul Bistriţa-Năsăud la fel ca şi locul de naştere al părintelui, satul Ciceu-Hajmaş.

La întrebarea cum a putut obţine, sub comunişti, materialul pentru construcţie, răspunsul a fost clar: "Românul nu şi-a pierdut credinţa şi întotdeauna am găsit creştini care, în mod discret, m'au ajutat. Pentru biserica din Anieş am avut ca vecini pe minerii dela Radna Veche, oameni cu suflet, ce m'au susţinut. Aceeaşi inimă de aur am întâlnit-o la parohienii bisericii din Warren, în frunte cu fostul preşedinte George Ardelean şi actualul preşedinte Crăciun Almajan, precum şi la doamnele din Reuniunea Femeilor, în frunte cu Doina Samoilă, preşedintă şi Rugila Biserică, vice-preşedintă, care neau donat $10.000, plus c'au muncit şi pregătit mâncarea pentru banchetele şi serbările ce-au avut loc în sala bisericii.

De asemenea - continuă părintele - trebue menţionate donaţiile familiilor John P. şi Katheryn Vidican, $51.120; Gheorghe şi Sofia Gujba, $10.000 şi Florina Felean, $6.000; dar ajutorul de nepreţuită valoare l-am primit dela credinciosul român Dl. John Racolta (Walbridge Aldinger Co.) care ne-a făcut o ofertă cu $300.000 mai avantajoasă decât alte oferte primite dela companiile care au concurat pentru construirea bisericii.

Dl. Racolta a renunţat la orice câştig şi-a aşteptat un an pentru o restanţă de $800.000 fără să ne ceară dobânzi.

Cât despre serviciul de "janitor" la biserica "Pogorârea Duhului Sfânt", asta s'a înfăptuit pe căile Domnului, necunoscute nouă. Am primit paşaport de unul singur ca să vizitez Locurile Sfinte, pe soţie şi copile mi le-au ţinut zăloage; din Israel am fugit în Grecia, unde am lucrat ca magazioner, după un an de scrisori şi refuzuri la rugămintea de a mi se trimite o invitaţie ca să vin în America, am primit în sfârşit "invitaţia" dela un consătean din Detroit care mergea la o biserică protestantă, dar când consăteanul m'a ademenit să-mi schimb religia i-am răspuns: "Mai bine servitor, decât lider în pupitrul altei credinţe" şi aşa am ajuns om de serviciu la "Pogorârea Duhului Sfânt"..."

Părintele Mihuţ, născut, crescut şi educat sub comunişti, a reuşit, în ciuda regimului care se dorea aplaudat când dădea cu buldozerele peste biserici şi morminte, să fie tipicul Românului, care n'a uitat sfatul bătrânesc: "zic ca tine şi fac ca mine". Dac'am avea mai mulţi preoţi trimişi din ţară ca Părintele Mihuţ, neam bucura mult.

Asta-i, într'o capsulă, roata vieţii lui Ioan, "janitorul" de ieri şi parohul de azi al celei mai impunătoare biserici ortodoxe române din afara hotarelor ţării.

Episcopul Nathaniel a îndemnat pe toţi preoţii să participe la slujba de sfinţire, cel mai de departe bine venit a fost Părintele Dumitru Sasu din Miramar, Florida.

Dintre oaspeţii de onoare care au participat la sfinţirea bisericii, menţionăm pe Maica Veronica dela Mânăstirea Gaiu, de lângă Arad, pe părintele şi preoteasa Teodor Miclea din Uzdin, Banatul iugoslav; reprezentantul din partea oraşului Warren, Michigan, Dl. Petre Lucaci, preşedintele "Uniunii şi Ligii".

Parohia Ortodoxă Română "Pogorârea Duhului Sfânt"

În timpul mesei, tinerii dela parohie, îmbrăcaţi în costume naţionale au delectat publicul cu dansuri şi cântece româneşti.

După completarea lucrărilor (covoare şi parchete) Părintele Mihuţ "comploteazǎ" un plan, tot aşa de "modest" ca şi noua Biserică.

Socoteala e simplă: pe un lot dintre biserică şi un vitor "Shopping Centre", parohia va clădi apartamente pentru Românii nevoiaşi, pensionari etc.

Fiind un plan aproape imposibil, suntem siguri că Părintele Mihuţ îl va realiza.

George DONEV

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

ANTICOMUNISM CU AMNEZIE

Noul sport "original" al celor care manevrează buchele e să reamintească despre luptele din munţi contra "Armatelor eliberatoare" şi de eroii care vedeau în "Soarele dela Răsărit" pârjol şi "Davai ceas". Era şi timpul să se încununeze frunţile pandurilor care din văgăuni încercau să pună stavilă molimei roşii.

Aceşti eroi au fost trădaţi şi zdrobiţi chiar de cei care, azi, încearcă să le slăvească trecutul: dar, datorită lor, comuniştii au fost siliţi să amâne cu ani de zile colectivizarea.

Ce lasă gust de coajă de nucă verde este galopatul oportuniştilor de a se identifica cu luptele anticomuniste de acum patru decenii la fel ca şi securistul de azi care galopează să obţină certificat de "Erou al Revoluţiei".

Între patrioţii care şi-au dat sângele pentru ţară şi cei care sug azi sângele ţării, trebue trasă linie de hotar.

Cine au fost cei care au unit pe ţărani şi au strâns în jurul lor pe foştii soldaţi şi ofiţeri ce simţeau că datoria ostaşului este mai întâi să-şi apere Neamul şi hotarul?

Cine a menţinut, cu riscul vieţii, legăturile dintre grupurile de rezistenţă?

Cine au fost cei care au scris în istorie că ultimul glonţ contra hoardelor care au introdus comunismul în Europa de Răsărit a fost tras din Codrii României?

Cine au fost?

Au fost legionarii!

• • •

TOVARĂŞA DE DRUM

Directoarea Liceului de fete din Sibiu, "Domniţa Ileana", se numea Priscilia Iliescu, dar fetele îi spuneau "Ilieasca". D-na directoare era soţia unui ofiţer, care odată cu verigheta, i-a oferit şi un nume cu "escu" în coadă.

În toamna anului 1940, Ilieasca întreba pe eleve dacă aparţin organizaţiei legionare "Cetăţuia" îndemnând şi pe cele care nu erau membre să se înscrie. Multe eleve i-au urmat sfatul, dar după 21 Ianuarie d-na directoare a predat autorităţilor lista cu elevele legionare. Unele au fost eliminate pe o săptămână, altele pe un an.

• • •

TIPOGRAFUL ÎNCĂ MAI TRĂIEŞTE!

Articolul "Majestuoasele probleme ale Majestăţii Sale" a fost ştirb de două cuvinte; "NU AM". Pentru clarificare repetăm...

"Până acum n'am auzit (Din partea M.S. Regele Mihai, N.R.) o declaraţie care să înlăture ceaţa:

A) Eu NU AM luat tablourile, ori

B) Eu am luat tablourile pentru că's moştenire dela... etc."

• • •

CU TAROMUL ZBORI PE LOC

Un vizitator ne spune c'a aşteptat în avion pe Aeroportul Otopeni patru ore, fără să li se fi oferit pasagerilor, inclusiv copiilor, măcar un pahar cu apă.

• • •

AVEŢI PUŢINTICĂ RĂBDARE!

Ciracii regimului ne spun să avem răbdare că'n curând ne vom descotorosi de rămăşiţele "conservatoare". Pe timpul lui Ceauşescu fericirea venea la coada cincinalului; acum trebue să aşteptăm până conservativul iese la pensie din casă cu picioarele înainte.

• • •

AUZITE LA CÂMPUL ROMÂNESC

Ionela Prodan este prima artistă ce-a cântat pe scenă melodii din toate regiunile. Ionela s'a luptat cu mentalitatea culturalnicilor care parcelaseră ţara; dacă erai bănăţean cântai musai "bănăţeneşte" etc. Artista a reuşit să convingă pe cei dela "Cântarea Tovilor" că melodiile din cele patru puncte cardinale ale ţării reprezintă, în totul, tezaurul melodiilor româneşti.

*

Dela Viena, inginerul M. a închiriat o maşină şi-a luat drumul Bucureştiului, dar înainte de graniţă a văzut şirul de maşini ce-şi aşteptau "vămuiala". A făcut rapid socoteala: două zile de stat în maşina care ar fi ţinut loc de hotel. S'a întors la Viena şi ascultând "Glasul roţilor de tren" a ajuns la Bucureşti.

*

S'a dus la Galaţi să vadă mormântul fratelui. Acolo un îngrijitor i-a mărturisit că se îngroapă lunar între 45-50 de inşi în vârstă de 40-60 de ani, bolnavi de ciroză şi plămâni... Aproape toţi fuseseră muncitori la Complexele Siderurgice din Galaţi.

*

Unele ţări îşi bazează economia pe talonul aur; România îşi bazează economia pe talonul: "Salam de Sibiu".

*

Pentru a scurta coada celor care cer vize de intrare, Ambasada Germană din Bucureşti a angajat un vlăjgan să ţină ordinea. Eu, ne spune o doamnă, doream o viză de tranzit şi-am cerut o informaţie. "Treci, fă, la coadă!", s'a răstit la mine vlăjganul.

• • •

VIVAT TURISMUL!

Pentru o mai bună legătură între Nord şi Sud, în viitorii 3-4 ani se vor construi două poduri peste Dunăre: Calafat-Vidin şi Bechet-Orehova.

• • •

FORT BRAGG

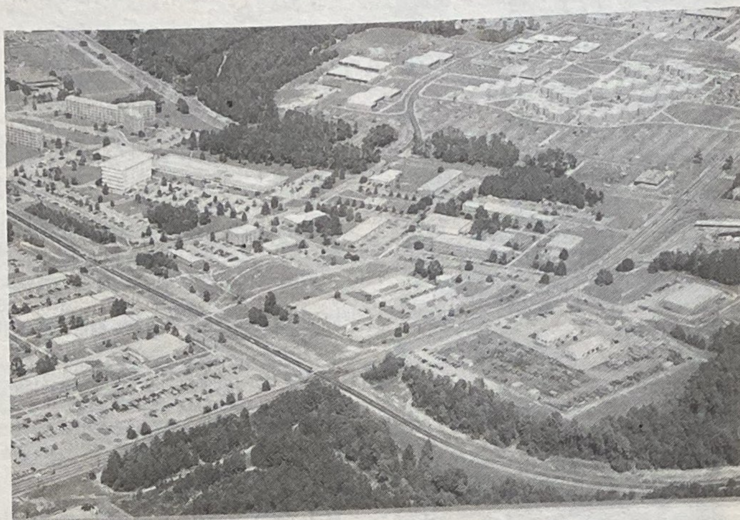
O IMPORTANTĂ BAZĂ MILITARĂ AMERICANĂ

Dr. Nicolae DIMA

Evenimentele din ultimii ani au dus la schimbarea evidentă a relaţiilor dintre marile puteri şi la reforme în rândurile forţelor militare americane. Efectivele militare ale Statelor Unite vor fi reduse în următorii ani, bugetul militar va fi micşorat, iar unele baze vor fi închise. În calitate de fost profesor la Şcoala specială de Război J. F. Kennedy dela Fort Bragg, m'am întrebat ce se va întâmpla în viitor cu această bază.

Pentru Europenii neavizaţi vizitarea unei baze militare americane reprezintă un adevărat şoc. Baza Fort Bragg din statul Carolina de Nord, de exemplu, se numără printre bazele de mărime medie din Statele Unite. Cu toate acestea, ea are dimensiunea unui judeţ românesc, cu oraşe, centre comerciale, hoteluri, biserici, numeroase clădiri de toate dimensiunile şi aspectele, cu lacuri, păduri imense, poligoane de tragere de zeci de kilometri, depozite, arsenale, cluburi, zone de agrement, terenuri sportive, bazine de înnot, restaurante, cinematografe, teatre şi tot ce îţi mai poţi imagina.

Să adaug pentru o mai bună înţelegere că baza are circa 40 Km lungime şi 20 Km lăţime şi sute de Km de şosele interne asfaltate. Să adaug că e servită de circa 50 de mii de persoane, din care aproximativ jumătate personal militar şi jumătate civili şi membri ai familiilor ofiţerilor şi soldaţilor. Şi să mai adaug că poţi traversa baza cu maşina în mai puţin de o oră fără să-ţi dai seama că ai trecut printr'o bază militară.

Fort Bragg, Fayetteville, N.C.

Armata americană este acum formată exclusiv din voluntari plătiţi şi în afara perioadei de instrucţie şi a multelor perioade de scurtă şcolarizare, fiecare soldat şi ofiţer este răspunzător de buna sa condiţie fizică. Rămânerea în armată sau avansarea în grad depinde însă între altele şi de gradul de pregătire fizică, ceea ce îi determină pe toţi militarii să fie foarte conştiincioşi.

În plus, armata nu mai este înregimentată aşa cum era în mod tradiţional. Cu excepţia militarilor de gardă sau în misiune specială, fiecare soldat, subofiţer sau ofiţer are o sarcină concretă pe care şi-o îndeplineşte ca oricare civil în cele opt ore de lucru. În restul timpului şi în afara orelor de serviciu, aproape nimeni nu îşi poartă uniformele.

Spre deosebire de alte baze, baza Fort Bragg nu este afectată de recentele reduceri militare. De ce? Pentrucă se consideră că viitoarele războaie vor fi predominant locale, de intensitate redusă, de natură cvasi-teroristă şi vor fi purtate cu mijloace limitate de către grupuri paramilitare. Fort Bragg este sediul forţelor speciale Delta de intervenţie anti-teroristă, sediul diviziei aeropurtate 82 şi sediul trupelor de comando şi de şoc. Acestea sunt specialităţile militare ale viitorului şi nu pot fi deci desfiinţate.

La şcoala specială unde am funcţionat, viitorii ofiţeri de comando trebue să ia între altele un curs de trei până la şase luni, în care învaţă tot ce pot învăţa teoretic despre regiunea în care s'au specializat şi unde urmează să fie trimişi. La recentul simpozion la care am fost invitat, de exemplu, un grup din ofiţerii participanţi a studiat Peninsula Balcanică, iar lucrarea de încheiere a cursului pe care am elaborat-o împreună a fost despre actuala situaţie din Bosnia. După toate aparenţele, ofiţerii americani sunt bine pregătiţi, sunt încrezători în forţele lor şi sunt gata să treacă la acţiune, dacă primesc dispoziţii în acest sens.

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA L0R 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITEŞTI de Dumitru BACU	$20.00
POEZII DIN ÎNCHISORI, Culegere de Z.PANĂ	20.00
CU ACUL PE SĂPUN, Poezii de Zahu PANĂ	18.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMÂN 1939-1939 Culegere de texte	20.00
ÎNVIEREA, Revistă trimestriala de analize, documente, crestomaţie şi cronici, 272 de pagini	15.00
GOOD BYE, DOMNULE PACEPA! de Gh.Ionescu OLBOJAN	10.00
PENTRU LEGIONARI, Corneliu Z. CODREANU	28.00
DEZGROPAREA CĂPITANULUI de V. POSTEUCĂ	12.00
DIN ÎMPĂRĂŢIA MORŢII de Gabriel BĂLĂNESCU	28.00
ARON COTRUŞ, Opere complete	20.00
SÂNGELE TEMNIŢEI şi POEME de Radu GYR	15.00
ŞI CERUL PLÂNGEA, Amintiri din prigoane de Ion Roth JELESCU	25.00
SĂRATA de Nicolae ROŞCA	8.00
CREZ DE GENERAŢIE de Vasile MARIN	20.00
ÎNSEMNĂRI DE PE FRONT (1936-1937) de N.TOTU	12.00
BASARABIA SUB SĂPÂNIRE STRĂINĂ de Nicolae CIACHIR	7.00
POEZII PRINTRE GRATII de Alex. SILISTREANU	8.00
ISTORIA POLITICĂ ŞI MILITARĂ A RĂZBOIULUI - 22 IUNIE - de G-ral Platon CHIRNOAGĂ	25.00
FRUMOASA MEA CU OCHII VERZI de Nelu MANZATI	15.00
ANII DE GROAZĂ DIN ROMÂNIA COMUNISTĂ de Virgil MATEIAŞ	18.00
PE MELEAGURI STRĂINE de Filon VERCA	15.00
POEZII de Nicu Iancu PĂLTINIŞTEANU	10.00
AMINTIRI DIN ÎNCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00
CETĂŢI SFĂRÂMATE, Schiţe şi nuvele de N.NOVAC	7.00
FORTUL NR.13 de Marcel PETRIŞOR	10.00
ÎNTRE CIOCAN, SECERĂ ŞI NICOVALĂ de Paraschiv NĂMOLOASA	28.00
DIALOG DE ABJECŢIE de Radu N. CISMĂŞEANU	5.00

TEMELIE DE VEAC NOU de Vasile MILITARU	$18.00
STROPI DE ROUĂ de Vasile MILITARU	20.00
POEMELE NEMURIRII de Vasile MILITARU	18.00
VORBE CU TÂLC de Vasile MILITARU	6.00
PUNCTE DE VEDERE de Eugen POPESCU	15.00
AMINTIRI DIN COPILĂRIE de P.NĂMOLOASA	5.00
O VIAŢĂ ÎNCHINATĂ UNUI SAT de Nicolae GOLEA	7.00
PĂDUREA DELA TÂNCABEŞTI, Poezii de Ion TOLESCU	5.00
POVESTE DE DINCOLO de Ana Maria MARIN	7.00
DESŢĂRAŢII, Poezii de Ana Maria MARIN	7.00
DURERI CONDENSATE, Poezii de Vasile MUSTAŢĂ	5.00
MEDITAŢII ŞI MĂRTURISIRE de Ilie OLTEANU	5.00
PICURI DINTR'O LUME FĂRĂ SOARE, Poezii de Alexandru BIDEAN	10.00
CĂRUŢA CU SCÂNDURI de Marcel PETRIŞOR	5.00
VREŢI SĂ RÂDEŢI de Florin SCĂRLĂTESCU	5.00
BISERICA ŞI RELIGIA LA ROMÂNI de Horia STAMATU şi Pr.Dr. Dumitru ICHIM	5.00
PARMITHI de Victoria BATU	5.00
AGAPE, Poezii de N.NOVAC, D.ICHIM şi F.BATU	6.00
SEARA LUMINOASĂ, Poezii de Florica BATU	7.00
POEZII PENTRU COPII de Florica BAŢU	8.00
VALEA NISIPULUI DE AUR, Poezii de D-tru ICHIM	2.00
URMELE, Poezii de Dumitru ICHIM	2.00
FÂNTÂNA LUMINII, Poeme haicu de D. ICHIM	8.00
POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
THE ANTI-HUMANS (Piteşti, tradus în limba engleză) de Dumtru BACU	20.00
JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză) de Nicole DIMA	23.00

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

Ziua alegerilor se apropie!

VOTAREA ÎN ALEGERILE FEDERALE

Cine are drept de vot?

Aveți dreptul să votați în alegerile federale din 25 octombrie 1993 dacă sunteți cetățean canadian, aveți vârsta de 18 ani sau mai mult în ziua alegerilor, și dacă numele dvs. este pe lista de alegători.

Eu sunt pe lista de alegători?

Pentru aceste alegeri nu va fi un recensămînt în cea mai mare parte a Canadei. In toate provinciile și teritoriile, exceptînd Quebec, se folosesc listele pentru referendumul din 1992, care vor fi revizuite. Dacă ați figurat pe lista alegătorilor federali din toamna trecută, veți primi o Fișă Revăzută a Listei Alegătorilor Federali (Federal Voters List Revision Card), care arată locul și data cînd puteți să votați. Dacă numele sau adresa dvs. sunt menționate greșit în fișă, este necesar să efectuați în fișă modificările de rigoare.

Iar dacă nu primesc o fișă?

Nu veți primi o fișă, dacă n-ați fost înscris în toamna trecută, v-ați schimbat adresa, ați împlinit vârsta de 18 ani sau ați devenit cetățean canadian după octombrie 1992. In acest caz, trebuie să completați numele pe lista de alegători. Telefonați Elections Canada din secția dvs. electorală sau telefonați toll-free numărul menționat mai jos pentru informații suplimentare.

Unde și când votez?

Fișa Revăzută a Listei Alegătorilor Federali (Federal Voters List Revision Card), ce o veți primi, va explica locul și data când puteți să votați. Dacă nu puteți vota în ziua alegerilor, nu abandonați. Puteți vota prealabil la secțiile de votare în avans (Advance Polls).

Secțiile de votare în avans (Advance Polls) vor fi deschise de la orele 12 la 8 seara, **sîmbătă, 16 octombrie, luni, 18 octombrie, și marți, 19 octombrie**, la adresa specificată în fișa dvs. revăzută (Revision Card).

Dacă nu puteți să votați la secția de votare în ziua alegerilor sau în timpul cînd secțiile de votare în avans (Advance Polls) sunt deschise, există posibilitatea unei proceduri speciale de vot prin poștă (Special Mail-In Ballot). Telefonați Elections Canada din circumscripția dvs. ca să obțineți informații privitoare la înscriere și datele limită.

Dacă trebue să fiu la serviciu în ziua alegerilor?

Orice salariat eligibil de vot are dreptul prin lege la patru ore consecutive ca să voteze în ziua alegerilor. Nu se aplică nici o deducere din salariu sau penalizare.

Există facilități pentru alegătorii care au nevoie de servicii speciale?

♿ Toate centrele de votare, cu unele excepții, asigură accesul la sol. In caz că nu asigură, în fișa dvs. (Revision Card) apare următorul simbol ♿.

Dacă vreți, puteți aduce un interpret cînd veniți să votați.

Telefonați Elections Canada din circumscripția dvs. pentru informații suplimentare privind serviciile speciale.

Implementarea Legii privitoare la alegeri (Canada Elections Act)

Persoana împuternicită cu Alegerile în Canada (Commissioner of Canada Elections) are sarcina aplicării Legii privitoare la alegeri (Canada Elections Act). Orice reclamație referitoare la violarea Legii trebuie înaintată la: The Commissioner of Canada Elections, 1595 Telesat Court, Ottawa, Ontario K1A 0M6.

Important de reținut

Incheierea perioadei de revizuire a listei de alegători: 20 octombrie
Centre de votare în avans: 16, 18 și 19 octombrie
Ziua alegerilor: 25 octombrie

Dacă știți pe cineva care întîmpină greutăți la citit, vă rugăm să-i explicați conținutul acestui anunț sau să-i oferiți numărul de telefon menționat mai jos.

Pentru informații suplimentare

Chemați la telefon Elections Canada din secția de votare de care aparțineți sau chemați toll-free 1-800-267-8683 (VOTE), în limba engleză sau franceză.

Către abonații la cablu: Pe canalul parlamentului se difuzează zilnic știri privitoare la Elections Canada.

Jean-Pierre Kingsley
Chief Electoral Officer of Canada

Agenție non-partizană responsabilă cu desfășurarea alegerilor federale

VOTUL DVS. ESTE OPINIA DVS.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile:

UN SUCCES ECONOMIC: PRIVATIZAREA CERŞITULUI

Pentru unii cerşitul a devenit o "profesiune profitabilă", scrie Dmitry Solovyov, corespondentul lui Reuter din Bucureşti.

Cetăţeanul este întâmpinat pe stradă, pe scările metroului, în faţa vitrinelor cu alimente etc. de cerşetori, majoritatea copii schilozi, murdari, care-ţi întind mâna: "Dă-mi cinci lei", Dă-mi zece lei", dă-mi, dă-mi...

Mulţi au ajuns să-şi agonisească pâinea din mila altora, unii în adevăr trebuesc ajutaţi şi Românul e bun la inimă; dar alţii profită de această bunătate.

Dacă dai unuia, rişti să fii asaltat de o escadrilă de copii ce se ţin după tine şi te trag de mânecă... dă-mi, dă-mi.

Cerşitul, scrie ziarul "Tinerama", poate aduce un venit de 3.000 până la 6.000 de lei pe zi, în timp ce leafa medie e de 60.000 de lei lunar.

Un sindicat al cerşetorilor n'a fost încă organizat, dar adesea se plăteşte protecţia de a putea "lucra" în unele locuri de largă circulaţie. Nu lipseşte nici imaginaţia.

Un bolnav de poliomelită, dintr'un spital al statului e scos în cărucior la plimbare, "de o rudă"; dar binevoitoarea rudă îl lasă în dreptul unei bodegi, cu pălăria lângă el, unde trecătorul să-şi dea obolul în timp ce ruda, cu halba de bere pe masă, îi păzeşte pălăria prin fereastra bodegii...

Un alt caz: Simona, de 20 de ani, zveltă şi drăguţă, care vorbeşte destul de bine engleza, te întâmpină cu un surâs: "Împrumută-mi, te rog, 20 de lei".

Simona colectează zilnic cca. 10.000 de lei, dă lecţii de cerşit unor viitoare colege, şi-şi petrece week-end-ul cu prietenul la Constanţa sau în alte staţiuni balneare; depinde de sezon.

Între timp, urmează cursurile de artă grafică.

Dar pe lângă cei care au făcut din cerşit o profesiune, mulţi îşi întind mâna pentrucă n'au ce să mănânce.

Şomajul şi inflaţia au umplut străzile de cerşetori.

Asta-i oglinda de azi a fostului Mic Paris de ieri.

DATORIILE VORBESC

La începutul anului, România datora $2,3 miliarde, dar are de încasat $2,7 miliarde dela Irak, Egipt, Siria etc. (Împrumuturi vechi). De asemenea, e datoare 750 de milioane de ruble ţărilor din CAER şi are de primit 29,5 milioane de ruble dela Albania şi Bulgaria.

...

UNA DIN 30

30 de companii mari sunt falimentare şi trebuesc reorganizate. Una dintre ele, "Romaero", cu peste 2.500 de muncitori şi-a găsit drumul la mal. Va construi piese în valoare de $11 milioane pentru compania Boeing din America.

...

PÂINEA-I SCUMPĂ ŞI APĂ NU-I!

Instalaţiile subterane care alimentează oraşul sunt vechi de peste 50-60 de ani şi apa mai mult curge prin crăpăturile ţevilor decât prin robinete, iar puţina apă care mai există e murdară. Aceeaşi situaţie şi în alte oraşe unde apa este poluată de scursorile industriale. Ca o consecinţă a murdăriei, în Bucuresti sunt mai mulţi şobolani decât oameni.

...

DUPĂ STÂNGA, ACUM DREAPTA

La Ploieşti s'au vândut în 20 de ore 120 de volume din opera lui Hitler "*Mein Kampf*". Un cumpărător a subliniat: "Atunci l-am citit pe Lenin, pe Marx şi pe Engels, întruchipând stânga, acum pentrucă se poate şi încă mai am loc în bibliotecă, voi citi totul despre dreapta." (România Liberă, nr. 1012)

...

FIE PÂINEA CÂT DE REA...

În urma refuzului Parlamentului din Chişinău de a intra în ţarcul Moscovei, guvernul din Bucureşti a decis crearea unei agenţii care să ajute economic pe fraţii de peste Prut. Ce reţine entuziasmul Moldovenilor de a se uni cu Patria Mumă e situaţia economică din ţară, dar mulţi îşi spun: "Fie pâinea cât de rea, tot mai bine în ţara mea."

...

TOŢI SUNT BINE, MERÇI

Pentru cei care plâng de mila familiei "Fiului Iubit":

Nicu Jr. e sănătos, gras şi îndrăgostit. Are apartament, dar preferă vila tovului nomenclaturist Radu Constantin.

Zoe, deşi şi-a recâştigat postul de matematiciană, nu s'a mai dus la serviciu, pentruc'a uitat tabla înmulţirii. Preferă să fie alături de soţul ei, Mircea Oprean.

Valentin a divorţat, s'a recăsătorit şi duce o viaţă paşnică.

Andruţă e pensionar, stă şi el într'o vilă, la început, când îl vedea lumea, credea că le-a ieşit în cale o stafie, seamănă leit cu împuşcatul.

Ilie, generalul "istoric", locuieşte tot într'o vilă, şi citind o carte... a aflat că în afară de Traian, Decebal, Mihai Viteazul şi Nicolae Ceauşescu, România a mai avut şi alţi mari eroi.

Florea, mezinul, trăieşte într'o vilă în cartierul Primăverii, şi are la scară automobil luxos şi tot ce-i doreşte inima.

Ceauşeştii şi-au abandonat conacurile, moşiile şi caprele lăsate moştenire de tătucu' Andruţă din Scorniceşti, pentru a trăi o viaţă modestă prin vilele din jurul Capitalei.

...

CLAUZA

În luna Septembrie a.c., proiectele acordului comercial româno-american vor fi supuse avizării comisiei de specialitate a Congresului American, iar în luna Octombrie se va discuta acordarea Clauzei Naţiunii celei mai Favorizate, României.

Acordarea Clauzei este susţinută de Dl. John Davis Jr., actualul ambasador al SUA la Bucureşti, precum chiar şi de deputatul Tom Lantos, care până acum s'a opus acesteia. Opozantul principal acordării Clauzei României este fostul ambasador al SUA în România în timpul lui N. Ceauşescu, Dl. David Funderburk.

...

PARTIDUL COMUNIST DIN BASARABIA REABILITAT

În ziua de 7 Septembrie, Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova a pus în legalitate partidul comunist.

Frontul Popular Creştin Democrat consideră că vina pentru instaurarea la putere a nomenclaturii comuniste în R. Moldova o poartă cei care au susţinut campania electorală a Preşedintelui Snegur, alegerea lui A. Sagheli în postul de Primministru şi a lui P. Lucinschi în fruntea Parlamentului.

...

ÎN 24 DE ORE

Poliţia economică a descoperit 160 de persoane care au încercat să înşele statul cu 58,8 milioane lei; în acelaşi timp s'au aplicat amenzi de 8,8 milioane lei şi s'a confiscat valută şi bunuri în valoare de 6,5 milioane lei.

...

FOST-AU RADIAŢI?

Iulian Vlad şi Generalul Ştefan Guşe, deţinători de posturi cheie în Decembrie 1989, sunt astăzi bolnavi de acelaşi "cancer osos la coloană". Unii doctori sunt de părere că boala s'ar datora unor radiaţii tip "Epoca de Aur".

...

CE NE SCRIU VIZITATORII

Chişinău. Oraşul e curat, cu copaci - în majoritate tei - bine îngrijiţi... Pe stradă două treimi vorbesc limba română... "*Ţara*", organul Frontului Popular Creştin şi Democrat este cel mai citit, cu un tiraj de 90.000... Guvernul îi face şicane pentrucă doreşte unirea... Marea majoritate a industriei este în Transnistria, unde Românii au pluralitatea, urmaţi de Ucraineni şi Ruşi... Majoritatea Ruşilor sunt foşti ofiţeri, pensionari, care din cauza climei, s'au mutat în Sud. Cum între Kiev şi Moscova e aceeaşi dragoste ca între Londra şi Belfast, Ruşii sunt de partea Românilor!... Unii miniştri nu vorbesc limba română... Dl. Snegur se gândeşte la viitorul D-lui Snegur... Poliţia a rămas cu vechile uniforme... La universităţi se predau cursuri în limba română, dar termenii tehnici sunt luaţi din limba rusă... În comparaţie cu România, de multe ori, Moldova trebue luată ca exemplu.

...

SCHIMBARE DE AMBASADORI

Partidul Democraţiei Sociale din România a început să-şi trimită oamenii apropiaţi în diplomaţie. Până la sfârşitul anului 1993, se vor înlocui şefii misiunilor diplomatice, PDSR-ul urmând să schimbe aproximativ două treimi din ambasadorii României, cu cadre loiale.

...

REJUDECAREA LUI ANTONESCU

Redeschiderea procesului Generalului Ion Antonescu, cerută de veteranii care au luptat contra comunismului, se tot amână. Antonescu a fost condamnat la moarte în 1946 de un "tribunal al poporului". Procuratura a promis că procesul se va deschide "până'n 1993", dar am ajuns "până'n 1994". Pentru redeschiderea procesului s'au strâns peste 400.000 de semnături.

...

Desen de Nicolae LENGHER

Bucureştenii pot chema la telefon, cu taxă inversă, Statele Unite. E destul să ai o carte de credit. Noul sistem se va extinde şi în celelalte oraşe.

...

Dl. Silviu Brucan cere introducerea "Stării excepţionale" pentru şase luni, care ar include pedeapsa cu moartea pentru crimele grave comise de recidivişti nereformabili.

...

Suntem "fruncea"! România şi apoi Polonia, sunt ţările cu o nouă industrie: exportul copiilor; iar în lume suntem pe locul trei, după Columbia şi Coreea de Sud.

...

Tona de lemn este 25.823 lei, de cărbuni - 40.143 lei, electricitatea a sărit dela 25,63 lei/kWh la 34,1 lei.

...

La Braşov se va construi cel mai mare aeroport.

...

Printr'o decizie a Curţii Supreme, greva dela Căile Ferate s'a amânat până la 31 Octombrie, dând timp părţilor să negocieze noul contract.

...

Lungimea autostrăzilor din Europa e de cca. 40.000 km. România, din planul de 113 km, a construit în ultimii 22 de ani, 17 km.

...

40.960 de elevi care au terminat clasa a VIII-a n'au trecut la examenul de admitere la liceu. Ei rămân şi fără educaţie şi fără posibilităţi de a găsi de lucru.

...

Cei care au fost căsătoriţi cel puţin un an, nu au copii şi dacă sunt de acord, obţin divorţul în două luni.

...

51,37% din populaţie doresc aderarea la forţele NATO, iar 38,34% vor tratate de prietenie cu vecinii.

...

În primul trimestru 1993 au fost cu 28.448 mai multe infracţiuni decât în primul trimestru 1992.

...

"Scrisoarea Pierdută" a ajuns la domiciliu: statuia lui Caragiale, executată de sculptorul Constantin Baraschi, va fi mutată din curtea librăriei "Cartea Românească" la intersecţia străzilor Maria Rosetti şi I. L. Caragiale.

...

La ora actuală avem 10.147 de judecători şi 5.147 de procurori, iar sentinţele, chiar şi strâmbe, se dau "în numele preşedintelui".

...

A murit mama adoptivă a Preşedintelui Iliescu.

...

În Germania se află 67.000 de refugiaţi români.

...

Este nevoie de permis special şi de un însoţitor, ca un ziarist să poată vizita căminele de handicapaţi.

...

Decanul de vârstă al ţării este bucureşteanul Gheorghe Calagiu, care şi-a sărbătorit a 112-a zi de naştere.

...

"Eroi în '89, cerşetori în '93, tineri care şi-au vărsat atunci sângele, acum varsă lacrimi" (Flacăra).

...

La 1.100 lei pentru un kilogram a ajuns costul hârtiei care cântăreşte 60 g/mp. Economiştii editurilor prevăd că o carte cu 200-300 de pagini va costa în jur de 2.500 de lei.

...

Inspectoratul General al Poliţiei confirmă că în timp de 24 de ore, 160 de persoane au fost prinse încălcând legislaţiile economice, aducând o pagubă de 57,6 milioane lei.

...

În curând se va deschide un consulat american la Cluj.

...

Premierul Văcăroiu promite că numărul functionarilor de stat va fi redus cu 15% (cca. 1.800 de funcţionari).

...

500 de refugiaţi din Somalia au primit, temporar, dreptul de azil în România.

...

A murit scriitorul pro-comunist Eugen Barbu, 69 ani.

...

"Din nenorocire, România nu e destinată să fie o ţară capitalistă ci doar o colonie a capitalismului... Corupţia e singura industrie care în prezent face progrese în ţară" (Dintr'un discurs ţinut în Parlament de Adrian Păunescu).

...

Echipa redacţională a săptămânalului "Baricada" a fost atacată şi bătută de patru vlăjgani, care strigau la ei: "Ce aveţi, măi, cu Vadim, lăsaţi-l în pace!"

DIN CELE TREI COLŢURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

COTITURA FUNDAMENTALĂ ÎN RELAŢIILE ISRAELO-PALESTINIENE

Yatzhak Rabin dând mâna cu Yasser Arafat

Începutul lunii Septembrie a fost marcat de o serie de evenimente care, chiar şi pentru cei mai optimişti comentatori, ar fi părut de domeniul fanteziei acum câteva luni.

Astfel, după o serie de convorbiri secrete israelo-palestiniene, care au avut loc la Oslo, unde Ministrul de Externe al Norvegiei, Johan Holst, ca mediator, a jucat un rol foarte important, a urmat prima mare surpriză. Pe data de 9 Septembrie, la Tunis, în prezenţa lui Holst, Yasser Arafat, Preşedintele OEP, a semnat o scrisoare adresată Primului ministru israelian, Yitzhak Rabin, prin care recunoaşte dreptul de existenţă al Israelului şi renunţă la terorism. În aceeaşi noapte, ministrul norvegian s'a deplasat la Ierusalim, unde a asistat la semnarea unei scrisori adresate de Rabin lui Arafat, prin care guvernul israelian recunoaşte OEP ca reprezentantă a poporului palestinian.

Evenimentul culminant în relaţiile israelo-palestiniene a avut loc pe data de 13 Septembrie, când cele două părţi au semnat "Declaraţia de Principii", privind autoguvernarea palestiniană în Fâşia Gaza şi Malul de Vest (al Iordanului), teritorii ocupate de Israel din 1967.

Ceremonia semnării a avut loc la Washington, pe pajiştea din faţa Casei Albe, în prezenţa a 3000 de spectatori formaţi din toţi membrii Congresului, membri ai corpului diplomatic, ca şi invitaţi speciali. Astfel au participat şi foştii preşedinţi Carter şi Bush, sub preşedinţia cărora au avut loc importante transformări în relaţiile arabo-israeliene.

Semnarea declaraţiei s'a făcut la ora 11,45 (ora Washingtonului), la masa la care s'a semnat în 1979 de către Primul ministru israelian Menachem Begin şi Preşedintele egiptean Anuar Saddat, Acordul dela Camp David, care a dus la normalizarea relaţiilor israelo-egiptene.

Acum, din partea Israelului a semnat Ministrul de Externe Shimon Peres, iar din partea palestiniană, Mahmoud Abbas, membru al Comitetului Executiv OEP.

În spatele mesei, Preşedintele Clinton a avut la dreapta sa pe Primul ministru israelian, Yitzhak Rabin şi pe Ministrul de Externe rus, Andrei Kozirev, iar la stânga sa pe Preşedintele OEP, Yasser Arafat şi Secretarul de Stat, Warren Christopher.

Imediat după semnare, în aplauzele asistenţei, a avut loc momentul de neconceput până atunci, când Premierul Rabin a strâns mâna pe care i-a întins-o Arafat.

În declaraţie se prevede începerea retragerii trupelor israeliene din Gaza şi din oraşul Jeicho (Malul de Vest) până la 13 Decembrie 1993, când va începe perioada de autoguvernare palestiniană. Până la 13 Aprilie 1994, toate trupele israeliene vor fi retrase din sectoarele menţionate. Palestinienii vor avea poliţia lor formată din foştii luptători OEP. Va lua fiinţă un Comitet de Cooperare Economică israelo-palestinian. Se vor ţine alegeri pentru un Consiliu Palestinian, până la 13 Iulie 1994. Până la 13 Decembrie 1995 vor trebui să înceapă convorbiri pentru o înţelegere permanentă, iar la 13 Decembrie 1998 va trebui ca acestea să intre în vigoare.

Atât pentru Rabin, cât şi pentru Arafat, drumul cel mai greu va urma de acum înainte. Ambii au de înfruntat ostilitatea radicalilor care consideră că aceştia au trădat interesele naţiunii lor. Rabin a avut de înfruntat opoziţia Partidului Likud şi a Israelienilor ortodocşi, totuşi parlamentul a aprobat politica primului ministru cu 61 de voturi, contra 50 (8 abţineri).

Arafat a fost ameninţat cu moartea de formaţiile palestiniene ostile, din Siria şi Iordania. Gruparea Hamas a continuat să facă acte de terorism izolate, în Gaza. Iranul a protestat cu vehemenţă împotriva acordului dela Washington, iar formaţia militantă fundamentalistă, Ezballah, finanţată de Teheran, care activează din Liban, a anunţat continuarea luptei împotriva Israelului.

Punerea în practică a acordului de principii israelo-palestinian va fi foarte dificilă. Declaraţia dela Washington nu stipulează nimic în legătură cu Ierusalimul, pe care ambele părţi îl consideră capitala lor, nici cu soarta celor 1,5 milioane de refugiaţi palestinieni din Iordania. Palestinienii visează un stat independent cu capitala la Ierusalim, lucru de neconceput pentru Israelieni.

Rabin a încercat prin călătoriile sale în Maroc şi Egipt să meargă pe drumul normalizării relaţiilor cu statele arabe moderate, iar la Washington s'a semnat un acord israelo-iordanian, pentru punerea bazelor încetării ostilităţii dintre cele două ţări.

Un rol decisiv pentru calmarea situaţiei din regiune va avea îmbunătăţirea relaţiilor israelo-siriene, condiţionată de Damasc prin restrocedarea Înălţimilor Golan, ocupate de Israel din 1967.

De reamintit că Siria are în Liban 40.000 de soldaţi.

POLONEZII AU VOTAT SPRE STÂNGA

Aleksander Kwasniewski

Ca şi în alte ţări care au trăit peste 40 de ani sub un regim comunist, Polonezii şi-au arătat nemulţumirea faţă de reformele pentru o piaţă liberă, deşi acestea au stimulat creşterea economică, dar în acelaşi timp au dus şi la creşterea şomajului.

La alegeri s'a prezentat numai 48% din corpul electoral, ceea ce este o dovadă aproape a aceleiaşi blazări ca şi în alegerile premergătoare din 1991 (43% prezenţi).

Pe primul loc s'a clasat Alianţa Democratică de Stânga (urmaşa partidului comunist), care a obţinut 20% din voturi. Ea este condusă de Alexander Kwasniewski (39 de ani) care a făcut parte din guvernul comunist înainte de 1989. Cu 19,4% a urmat Partidul Ţărănesc Polonez, aliat cu comuniştii, iar Uniunea Democratică, partidul de centru al Prim-ministrului Hanna Suchocka a venit de abia pe locul trei cu numai 10,8 procente. Coaliţia Catolică, aliată cu Uniunea Democratică, a obţinut numai 7,1% voturi, deşi 90% din populaţie este catolică. Insuccesul acesteia se datorează şi faptului că multe femei au votat cu stânga, care a promis abolirea legii împotriva avorturilor.

Producţia industrială poloneză a crescut cu 9,4%, iar producţia domestică brută cu 4%, fiind cea mai crescută din Europa. Inflaţia a scăzut dela 100%, cu un an în urmă, la 35%, Polonia fiind prima ţară Est-europeană care a ieşit din recesiune. S'au deschis peste 1,5 milioane de firme particulare, ceea ce a făcut ca jumătate din forţa de producţie poloneză să fie utilizată în acest sector.

Nemulţumirile Polonezilor au provenit din cauza procentului mare de şomeri, 15% (2,8 milioane), ca şi al rigorilor inerente care survin în trecerea dela o economie centrală de stat la una de piaţă liberă. Băncile străine au considerat corecte măsurile luate de guvernul Suchocka.

În propaganda electorală, Alianţa de Stânga a promis dublarea pensiilor, creşterea salariilor profesorilor şi asistarea unor industrii de stat, dar continuarea reformelor cu un ritm mai lent.

Unii experţi consideră că numai dublarea pensiilor va face ca deficitul bugetar să rămână la 6%, ori Fondul Monetar Internaţional a condiţionat asistenţa sa, pentru un deficit de numai 5%.

În parlament, Alianţa Democratică de Stânga va avea 158 de locuri, Partidul Ţărănesc 137, iar Uniunea Democratică numai 71. Cele două partide de stânga au intrat în convorbiri pentru o coaliţie în vederea formării viitorului guvern.

CRIZA POLITICĂ DIN RUSIA INTRĂ ÎN FAZA DECISIVĂ

Marţi 21 Septembrie, ora 20 (ora Moscovei), Preşedintele Elţin a pus în practică ceea ce ameninţa că o să facă încă cu luni de zile înainte, pentru a pune capăt obstrucţiei permanente din calea reformelor sale. El a apărut la televiziune anunţând dizolvarea parlamentului şi ţinerea de noi alegeri legislative în Decembrie. Preşedintele a declarat că actuala legislatură a încetat să mai fie un organism de guvernare a poporului. Puterea în Sovietul Suprem, a spus Elţin, a fost acaparată de un grup de persoane care l-a transformat într'un comandament de opoziţie ireconciliabilă, ceea ce a dus la paralizie politică şi slăbirea puterii executive.

Preşedintele a explicat că viitorul for legislativ va fi un parlament bicameral, o adunare federală compusă dintr'o cameră superioară, Consiliul Federal, compus din liderii regiunilor şi o cameră inferioară, o Duma, cu deputaţi aleşi prin vot popular.

Ruslan I. Khasbulatov

Alegerile pentru Duma urmează să aibă loc pe 11 şi 12 Decembrie, iar cei care vor încerca să le blocheze vor fi deferiţi justiţiei.

Boris Elţin a mai făcut cunoscut că Banca Centrală, Procurorul General ca şi Ministerele Apărării, Afacerilor Interne şi Securităţii vor intra sub controlul său.

După cum se ştie, actualul for legislativ, ales în 1990 sub regim comunist, este compus din Congresul Deputaţilor Poporului (1003 membri) care se întruneşte ocazional şi Sovietul Suprem (parlamentul propriu-zis cu 250 de membri) care are şedinţe regulate şi ia deciziile curente. Preşedintele acestuia este Ruslan Hasbulatov.

Reacţia parlamentului a fost imediată. Hasbulatov a denunţat acţiunea lui Elţin ca "lovitură de stat", a apelat la greva generală şi a ordonat poliţiei şi forţelor armate să ignore ordinele acestuia. Miercuri, 22 Septembrie, sub conducerea lui Hasbulatov, Prezidiul Sovietului Suprem (35 membri), a votat destituirea lui Boris Elţin şi numirea Vicepreşedintelui Ruţkoi ca Preşedinte interimar. Parlamentul consideră acţiunea Preşedintelui Elţin ca neconstituţională, dar actuala Constituţie datează de pe vremea lui Brejnev şi parlamentul conservator a refuzat mereu să o schimbe.

Liderii occidentali au reacţionat imediat, anunţând că sunt alături de Preşedintele Elţin, în lupta pentru reforme economice şi democratice.

Atât primul ministru cât şi miniştrii Apărării, Afacerilor Interne şi Securităţii au declarat că sunt alături de Boris Elţin.

În zilele care au urmat, Hasbulatov şi aproape 400 de deputaţi au rămas în clădirea parlamentului, refuzând să plece. Ei au o gardă şi un depozit de arme uşoare. Forţele de poliţie au înconjurat parlamentul, dar Elţin a declarat că nu intenţionează să evacueze cu forţa pe cei care s'au baricadat înăuntru. Au fost tăiate electricitatea, apa, sursele de energie şi legăturile telefonice cu exteriorul Moscovei.

Aleksandr V. Rutskoi

Preşedintele, care a anunţat ţinerea de alegeri prezidenţiale în Iunie 1994, a refuzat propunerea ca acestea să fie ţinute în Decembrie, concomitent cu cele parlamentare, pentru a nu se crea un haos administrativ.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

FANATISM ŞI LUCIDITATE

George AUGUSTIN

Luna Septembrie care a trecut a fost plină de evenimente şi nu dintre cele uzuale. Capul de afiş a fost ţinut de Orientul Mijlociu şi de Ruşi - unde frământările sunt în plină acţiune, încărcate de suspiciune şi mister, alternând între un conflict intern de proporţii, cu varianta unui război civil sau cu un nou spectacol tipic rusesc de a deruta Occidentul.

Încetarea conflictului armat, dar mai cu seamă ideologic, dintre statul Israel şi Organizaţia de Liberare a Palestinei, prin semnarea acordului dela Washington, i-a găsit pe mulţi politicieni nepregătiţi, mai cu seamă pe cei care se credeau informaţi la zi cu mersul evenimentelor internaţionale.

Tatonările secrete purtate de ambele părţi în Norvegia, n'au fost în realitate nici prea noi, prin conţinutul lor, nici prea secrete. Condiţiile în care s'a încheiat acordul între cele două părţi aflate în conflict, au avansat cu ani de zile, dar jocul politic şi interesele mai multor părţi decât cele efectiv în conflict, au tărăgănat o înţelegere, ridicând zi de zi numărul nevinovaţilor ucişi de o parte şi de alta.

Fanatisme religioase, exclusiviste, ucigând în numele lui Dumnezeu, cu mult mai intransigente decât fanatismele naţionale, au îndoliat mii de case palestiniene şi evreieşti din întreaga Palestină în decursul câtorva decenii de confruntări în pământul sfânt al celor trei mari religii.

Generaţii întregi de tineri au fost crescute şi educate în spiritul urii, al intoleranţei, al răzbunării şi al orgoliului naţional exacerbat, lăsând la un moment dat impresia generală că nici o formulă omenească nu mai poate opri măcelul.

Cu lornionul la ochi, ONU, ca o mătuşică deranjată dela pasenţă, a dat nişte ucazuri care nici n'au fost citite cu prea multă atenţie de "adrisanţi", pentrucă atât ONU cât şi adrisanţii ştiau dela bun început că hotărârile respective sunt bune pentru dosar. Undeva, delegaţii ONU-lui au căutat să se debaraseze cât mai repede cu putinţă de conflictul israelo-palestinian, pentrucă un secretar general al onoratei organizaţii care îşi luase în serios rolul în problema Orientului Mijlociu, a plecat cu avionul şi nu s'a mai întors din misiune, la post, iar despre condiţiile morţii lui Dag Hammarskjold nu s'a prea vorbit şi nici nu se prea vorbeşte.

Şocată de gigantica aparatură de informaţie unilaterală despre ororile părţii învinse în cel de-al Doilea Război Mondial, omenirea nu vedea sau se făcea că nu vede - imediat după sfârşitul războiului - cum sub ochii ei, terorişti autentici ucid, devastează, deportează şi seamănă teroarea, în vederea eradicării unei populaţii băştinaşe, apărută pe pământul în care se afla, dela începutul veacurilor. Şi aceasta nu se întâmpla în antichitate sau în evul mediu, ci în plin secol douăzeci, în perioada când la ONU se votau cu mare pompă Drepturile Omului.

Marile puteri, interesate sau dirijate de alte puteri nevăzute mai mari ca ele, au alimentat - fiecare după cum credea sau primea ordine - aţâţarea focului în Palestina.

Se prăbuşise un sistem colonial şi trebuia înlocuit cu ceva. Până atunci, beneficiarii de ieri nu părăseau cu dragă inimă bunurile pe care le construiseră şi care le considerau că le aparţin. Palestina nu era un focar izolat deşi acolo se ducea o luptă fără nici o lege a moralei. Egiptul, Algeria, dar mai cu seamă Libanul, au fost focare care au ars puternic, iar dacă Egiptul şi-a căpătat independenţa relativ mai uşor şi dacă Algeria a avut norocul rocadei politice făcută de De Gaulle în Franţa, nu acelaşi lucru s'a întâmplat în Liban, paradisul Orientului Mijlociu. Nici una însă dintre toate aceste ţări nu a întrunit elemente similare cu cele din Palestina. În Liban, conflictul dintre creştini şi musulmani era o răfuială între locuitorii aceleiaşi ţări. În Palestina, conflictul se crease între populaţia băştinaşă şi elementele alogene venite din sisteme de viaţă şi culturi diferite, din toate ţările lumii, având un singur obiectiv comun: religia exclusivităţii. Cu toate acestea, ciocnirea dintre băştinaşi şi colonişti nu ar fi fost poate atât de dură dacă ea n'ar fi fost alimentată din exterior, în special de către fanatismul religios, finanţa mondială şi influenţa grupurilor evreieşti din ţările apusene, în special cele din Statele Unite.

O înarmare fără precedent în istorie, cu dotare americană nelimitată de armament de toate tipurile, inclusiv nuclear, a făcut ca minusculul stat Israel să devină o mare putere militară, echivalent cu o cetate inexpugnabilă în Orientul Mijlociu. O politică naţionalistă bine dirijată de Israel a făcut ca în ultimă instanţă, orice atac împotriva Israelului să primească o replică din Statele Unite. Suprainfatuarea extremiştilor israelieni a făcut ca un diplomat al lor să declare preşedintelui Statelor Unite că dacă cererile lor nu sunt onorate de el, se va adresa Congresului American, unde grupul de influenţă AIPAC (American Israel Public Affairs Committee) controlează votul congresmenilor şi senatorilor şi va obţine acordul lor peste capul preşedintelui.

Ajutoare de circa patru miliarde de dolari pe an se virau automat de către Statele Unite la începutul fiecărui an statului Israel, iar în 1992, când economia americană, aflată în recesiune, l-a făcut pe Preşedintele Bush să amâne cererea suplimentară de 10 miliarde de dolari, o campanie furibundă a fost declanşată de întreagă mass-medie americană împotriva sa şi, deşi afectat de această campanie, în ultimă instanţă Preşedintele Bush a aprobat cererea de 10 miliarde, reflectoarele au fost îndreptate spre necunoscutul Bill Clinton, care a obţinut un neaşteptat sprijin în drumul său către Casa Albă.

Jubilarea fanaticilor şi a exclusiviştilor religioşi pentru înfrângerea lui Bush a fost însă de scurtă durată. Alegerile care au urmat în Israel n'au validat linia iresponsabilă a extremiştilor şi la guvern a venit echipa Rabin-Perez care a demonstrat maturitate politică şi viziune realistă.

Prăbuşirea comunismului, pe de altă parte, a făcut ca şi Yasser Arafat să-şi dea seama că P.L.O. nu mai poate conta pe ajutorul destul de substanţial primit dela Kremlin şi sateliţii acestuia.

Pentru prima dată, cei interesaţi direct de soarta popoarelor lor au stat faţă în faţă. Elementarul simţ politic i-a convins şi pe unii şi pe ceilalţi că o exterminare totală a unui popor nu mai este astăzi cu putinţă. Cât de mult îi satisfăceau pe unul sau celălalt condiţiile actualului acord, este mai puţin important faţă de imensul pas făcut prin acceptarea compromisului paşnic, pe calea tratativelor.

Acordul israelo-palestinian este prin natura lui unul dintre cele mai importante acte politice după cel de-al Doilea Război Mondial. Degetele au fost ridicate de pe trăgaci, mâinile au lăsat armele pentru a se strânge în spiritul salvării vieţilor. Acest gest ar trebui să invite la reflecţie pe toţi cei care cred că forţa primează...

Ca un corolar al acestui acord, care trebue apreciat de întreaga lume, un alt act s'a impus atenţiei internaţionale. Curtea Supremă a Israelului a achitat pe Ivan Demianiuc de falsele învinuiri care i s'au adus, de criminal de război, datorită cărora prima instanţă de judecată îl condamnase la moarte. În urma acelei condamnări, dacă Demianiuc ar fi fost în Brooklyn, New York, cu ajutorul celebrei Elisabeth Holtzman, ar fi fost de mult atârnat în funia spânzurătorii, iar dosarul lui ar fi fost sigilat pentru 75 de ani. Justiţia din Israel însă nu s'a grăbit în executarea unei sentinţe plină de ambiguităţi. Este o mare cinste pentru judecătorii Curţii Supreme din Israel, care au înfruntat toate presiunile interne şi externe şi au avut curajul să dea o hotărâre corectă. Cum vor reacţiona autorităţile americane care l-au trimis pe nevinovatul Demianiuc la o moarte sigură, rămâne de văzut după întoarcerea lui în Statele Unite. Demn de reţinut este faptul că în Israel justiţia a demonstrat că este o putere separată în stat şi acţionează independent.

Marele merit rămâne însă în întregime familiei lui Demianiuc, care ani de zile s'a străduit fără odihnă, înfruntând mari adversităţi, să cheltuiască enorm şi să se deplaseze în Europa şi Asia, în special în Rusia, pentru a culege documente şi suficiente probe de a demonstra nevinovăţia părintelui lor.

Ne întrebăm, pe bună dreptate, oare comunitatea românească din America, ajutată de celelalte comunităţi din afara ţării, cât şi de cei din ţară, nu pot laolaltă să facă pentru memoria Arhiepiscopului Valerian Trifa, ceea ce a făcut familia lui Demianiuc pentru el?

Timpul nu este trecut.

Se poate face o cerere autorităţilor americane de repunere pe rol a cazului Arhiepiscopului Valerian Trifa, pentru anularea ofenselor care i s'au adus.

Ar fi un act de reparaţie ce ar folosi în primul rând şi Evreilor pentru a nu fi acuzaţi în totalitate de acţiunile unor coreligionari corupţi, necinstiţi, comunişti şi perverşi, care prin acţiunile lor alimentează curente străine spiritului românesc, creştin şi îngăduitor.

EFEMERIDE

Pastorul Eugene Lumpkin dela biserica baptistă Ebenezer, din San Francisco, a fost destituit de către primarul oraşului, Frank Jordan, din Comisia pentru Drepturile Omului din San Francisco, pentrucă s'a declarat de acord cu pasajul din Biblie, care condamnă homosexualitatea.

Am ajuns să trăim în "ţara tuturor libertăţilor", unde mai presus de toate tronează deviza "In God we trust", faptul ca apărătorii lui Dumnezeu să fie condamnaţi pentru demascarea celui mai ruşinos păcat, sodomia, pentru care însuşi Dumnezeu a distrus două oraşe din temelii, neputând găsi nici cinci oameni credincioşi în ele.

Nu ne-ar fi şocat prea mult destituirea pastorului Lumpkin, pe lângă atâtea anomalii care se petrec zilnic pe aici, dacă din România nu ne-ar fi venit ştirea că deputatul PDSR (FDSN), Nicolae Roşca n'ar fi făcut uluitoarea declaraţie că în România sunt 900.000 de homosexuali, dintre care 300.000 de lesbiene, ceea ce ar însemna circa 4% din întreaga populaţie a ţării. Dacă am raporta acest număr la populaţia activă - scăzând copiii neajunşi la pubertate şi bătrânii şi am scădea şi populaţia din mediul rural unde asemenea blestemăţii se pedepsesc după legile străvechi, ar însemna că din populaţia oraşelor, peste 25% sunt homosexuali. Când s'au prăşit aceşti fanţi până la acest număr într'o ţară unde încă nu a fost abrogată legea contra perversiunilor sexuale, nu ne spune deputatul guvernamental.

Pornită dela o "condiţie" a Comisiei Europene pentru a împiedica intrarea României în Consiliul Europei, homosexualitatea a intrat pe primul loc în dispută şi nu întâmplător, Gabriel Andreescu, personalitate de vază în PAC al D-lui Nicolae Manolescu, s'a făcut purtătorul de cuvânt în promovarea acestei anomalii în România.

Comuniştii şi actualii lor urmaşi ne obişnuiseră cu minciuna politică (la care au subscris şi PNŢCD, numind-o "minciună patriotică") ne-am obişnuit cu minciunile despre realizările sarcinilor de plan, creşterea nivelului de trai, monstruozitatea exploatării capitaliste etc., dar a minţi pentru a-ţi denigra propria ţară şi neamul din care faci parte, prezentându-l drept un popor de troglodiţi, numai pentru a ocupa un fotoliu ros de molii în Europa, nu credeam că se va ajunge.

Ţiganii din Bucureşti profanează cavourile, sparg crucile de pe morminte, distrug monumentele funerare din cimitire, scot afară şi sparg sicriele foştilor oameni de valoare din România pentru a le jefui scheletele, cunoscând că mulţi dintre morţii de acolo au fost îngropaţi cu bijuteriile pe care le-au purtat în viaţă. Hoardele devastatoare din cimitire aruncau oasele peste tot, iar Ţiganii mai mici jucau fotbal cu craniile celor care au luptat pentru realizarea României Mari. Nimeni, dar nimeni nu s'a găsit să-i pună la punct pe aceşti superbarbari care au ajuns să terorizeze întreaga ţară.

Iresponsabilitatea actuală din România porneşte dela vârf, dela capul statului. Că Iliescu este lipsit de orice sentiment naţional, nu este o noutate, dar a face public declaraţii de acuzare împotriva poporului care din nefericire şi ignoranţă l-a ales să-l conducă, este o crimă de lese-naţiune şi duce pe făptaş la ştreang sau în cazul cel mai fericit la cămaşa de forţă. Iată ce declară Preşedintele ţării, pentru a fi pe placul unor cercuri care nu sunt interesate decât de rentabilitatea afacerilor, indiferent cu cine le-ar face: "Este o realitate vie pe care generaţia mea a trăit-o, aici, în Bucureşti, cu **oameni agăţaţi de vii în cârligele dela Abatorul din Bucureşti**", (Declaraţie apărută în "Evenimentul zilei" din 25 Mai 1993). Oameni agăţaţi de vii! Nici cel mai fanatic mincinos Evreu n'a avut această neruşinare pe care o are Preşedintele ţării. Cei mai feroci falsificatori ai istoriei s'au mulţumit doar cu "cadavre agăţate în cârlige". Omul cu "cipilică" vrea însă de fiecare dată să fie original, ca democraţia lui care a dus ţara la o adunătură de sărântoci şi o gaşcă de profitori. Nu este deci de mirare că dacă un cetăţean de pe altă emisferă a globului ar citi inepţia lui Iliescu să tragă concluzia, logică, aceea că Românii sunt un popor de antropofagi care cumpără dela abator carne de om. Cum nu prea ştiu dacă România este în Africa sau în Europa, ne-ar asemui canibalilor moderni de tipul lui Jean Bedel Bokassa, care se spune că avea în frigidere carne de copii.

Răsfoim istoria, şi nu întâlnim în scurgerea vremii termeni de comparaţie cu acest Iliescu. Dela fanarioţi la Gheorghiu-Dej şi Ceauşescu, au fost criminali, trădători, vânzători de ţară, dar imbecili perverşi ca el... nu-i găsim pereche. Adepţilor homosexualităţii din ţară, le amintim că spun hronicile că Măria Sa Ion Vodă, aflând de sodomia unui vlădică, a scos sabia şi l-a scurtat de cap. Şi n'ar fi rău să rămânem la legea din străbuni.

Peste toate monstruozităţile din România, apare însă revelaţia bătrânei analfabete din tribul Ba Ndibu din Zair, căreia i s'a arătat spiritul lui Tata Diagenda Kuhtima, care i-a făcut următoarea profeţie: "Locul ales de Dumnezeu pentru a-şi arăta puterea Sa pe pământ, va fi România. Aici va flutura un adevărat drapel al credinţei, care îi va lumina pe locuitorii acestei ţări".

Aude Iliescu 666?

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

OFENSIVA ADEVĂRULUI

- II -

Ion BOIERU

Complexul Piteşti.

Spun complex, pentrucă în cazul fenomenului acestuia se poate vorbi de un "complex" ideologic, psihologic, pedagogic, politic, cultural şi metafizic. Discuţiile de până acum, ale acelora care au scris despre acest fenomen, au atins numai parţial unele din aceste componente ale complexului. Ultima carte apărută în legătură cu acest subiect este cartea unui participant direct la fazele de pregătire, începuturile şi formele activităţilor de "reeducare" dela închisoarea Piteşti. Este vorba de cartea lui Dumitru Gh. Bordeianu: **"Mărturisiri din mlaştina disperării"** - Editura Mişcării Legionare, Paris 1992. Această lucrare aduce revelaţii extraordinare şi face referinţă directă la anumite aspecte pe care alte scrieri de până acum le-au trecut cu vederea, deşi erau esenţiale pentru înţelegerea complexului şi s'ar fi putut evita multe amărăciuni sufleteşti, căci s'ar fi atenuat anumite ciocniri şi contradicţii, în lumea largă a celor din libertate care făceau şi ei parte din "complexul Piteşti". În primul rând, trebue subliniat că autorul arată, cu limpezicíune, că tragedia "reeducărilor" dela Piteşti a fost desemnată pentru tineretul legionar. Şi acest tineret este caracterizat astfel:

Fenomenul Piteşti, ca şi Gherla, nu este numai un fenomen ieşit din comun. Din punctul meu de vedere, el este un fenomen metafizic, pentrucă lupta s'a dat între cei ce slujeau pe Dumnezeu şi o cauză dreaptă şi cei posedaţi de duhul satanei. Aceste mărturisiri nu au pretenţia unei scrieri literare. Ele sunt bucăţi rupte din sufletul şi conştiinţa unori tineri luptători, cinstiţi înaintea lui Dumnezeu şi cu ei înşişi. Aceşti tineri şi-au pus tot ce aveau bun în ei, în slujba ideii de dreptate, libertate şi credinţă în Dumnezeu.

"Încercările prin care a trecut tineretul legionar, sunt cele mai mari şi grele încercări prin care au trecut legionarii şi Mişcarea Legionară, dela înfiinţarea ei, până la acest caz.

Conştienţi de menirea lor istorică şi-au slujit Neamul şi Biserica lui Hristos, împotriva comunismului - duşmanul de moarte al creştinismului - până la sacrificiul suprem" (pag. 2).

Partidul comunist român a luat decizia de a lichida Mişcarea Legionară şi a început cu tineretul legionar, în special cu studenţimea legionară, mai ales că o bună parte dintre studenţi nici măcar nu-l cunoscuseră pe Corneliu Codreanu, ci s'au format în legile de viaţă lăsate de acesta şi de scrierile de doctrină legionară. Comuniştii însă nu dispuneau de liste ale legionarilor, ci s'au folosit de dosarele complete, întocmite de vechea Siguranţă a statului român, predate comuniştilor de către foştii agenţi ai acestei siguranţe, care la început au lucrat în colaborare directă cu Securitatea comunistă, care s'a înfiinţat în anul 1949. Şi, imediat după aceea, foştii agenţi colaboratori şi inspectori ai Siguranţei vechi au fost şi ei arestaţi şi trimişi la închisori. Comuniştii nu aveau nici cadre specializate în anchete şi au fost nevoiţi să utilizeze cele mai barbare instrumente de tortură şi bătaie ca să poată obţine declaraţii incriminatorii împotriva legionarilor pe care i-au arestat începând cu dezlănţuirea celei mai puternice prigoane antilegionare, la 15 Mai 1948. Lipsa de cadre pregătite pentru anchete s'a evidenţiat în rezultatele anchetelor, unde nu s'au putut obţine declaraţii, conforme cu intenţia şi dorinţa autorităţilor, decât într'un procent de 10% din ceea ce ştiau deţinuţii. Şi acest procent era datorită, în bună parte, bătăilor şi schingiuirilor, care s'au administrat celor anchetaţi. Mulţi au fost condamnaţi, pe baza declaraţiilor altora, nu pe recunoaştere proprie. *"Ţin să precizez, că nici un legionar şi nici o unitate legionară, n'a fost arestată, în urma unor probe, care să justifice darea în judecată"* (pag. 14). *"Scopul regimului era, ca toţi cei arestaţi să fie judecaţi şi condamnaţi la ani grei de închisoare, să-i aibă în mână, ca la timpul planificat de ei, (de regim) să-i constrângă, să declare totul, prin acţiunea de "demascare" dela Pitesti şi Gherla"* (pag. 14).

Prin metodele de constrângere a deţinuţilor, se urmărea să-i reducă la condiţia de decadenţă şi umilire, anulându-se condiţia de om şi umanitate.

"Îmi îngădui o paranteză pentru a pune o întrebare, unui interlocutor, venit din lumea occidentală, anume ce ar spune el, când cei condamnaţi au executat fie 16 ani, sub regim comunist, la care se mai adaugă, încă 7 ani din timpul dictaturii lui Carol al II-lea şi a lui Antonescu, au stat într'un climat viciat de mirosul de urină si fecale? Poate unora nu le vine a crede. În acest sens, toţi foştii deţinuţi politici, împreună cu mine, i-am invita să vină să vadă că şi azi în România, aceste obiecte de tortură morală si fizică se găsesc încă în celulele şi camerele închisorilor. Să vadă, ca să creadă, în ce fel de condiţii de civilizaţie au trăit zeci de mii de fiinţe umane, un sfert de viaţă de om."

"În timp ce se făceau necesităţile fiziologice, (fie urină sau fecalele) aerul din celulă devenea insuportabil, pentrucă urina răscolea fecalele, degajând acest miros infect. Aceste tinete erau deşertate de două ori pe zi, dimineaţa şi seara, la closetele dela capătul etajului. Această operaţie se efectua cu rândul, în aşa fel, încât cei din celule nu se puteau vedea, sau cunoaşte între ei. Au fost cazuri la Jilava - şi asta o ştiu toţi cei ce au trecut pe acolo - când, într'o cameră cu o capacitate normală, de 40 deţinuţi, erau înghesuite 300 de persoane. La camerele de "reduit", unde tinetele pentru necesităţi nu mai ajungeau, necesităţile se făceau pe jos, astfel că aerul din cameră era nu numai insuportabil, din cauza mirosului dar, chiar insuficient respirat de atâtea persoane. Pentru a evita asfixia, se făcea cu schimbul, în pragul uşii, de unde se strecura puţin aer de afară, pe sub crăpătura uşii. În aceste camere ale morţii au murit majoritatea celor în vârstă şi bolnavii.

Când am stat la Jilava, în 1956, această situaţie nu mai exista acolo." (pag. 17)

"O altă încercare care a măcinat din temelii, condiţia de existenţă a deţinuţilor, a fost foamea. Starea aceasta fiziologică a fost redată cu atâta autenticitate în poeziile cu această temă de marii poeţi din închisori: Radu Gyr şi Nichifor Crainic, stare instituită din primele luni, ca o foame cronică, insuportabilă, care a măcinat, a umilit, a degradat şi a pus în situaţii de compătimire mulţi dintre deţinuţi, incapabili să suporte o suferinţă, care a depăşit limitele răbdării. Cum era posibil, timp de 16 ani, să te roadă acest vierme neadormit al foamei, să nu te saturi niciodată, dar nici măcar, să-ţi potoleşti, cât de cât, foamea? Câtă voinţă, câtă răbdare, câtă înfometare le-a trebuit acestor deţinuţi, ca să supravieţuiască? Doamne! n'a fost o lună, două, un an, doi, ci 16 ani!" (pag. 18).

"Aş pune o întrebare specialiştilor, dacă este posibil, ca timp de 16 ani, în interval de 24 de ore, masa să nu varieze, decât între 600 şi 900 de calorii (în ultimii doi ani, a ajuns în jur de 1000 de calori, iar în condiţiile de pedeapsă, în jur de câteva sute. Cât priveşte valoarea nutritivă - hrana fiind alcătuită numai din deşeuri, care nu se vindeau la aprozarele socialiste - comunistii au găsit de cuviinţă să constituie hrana deţinuţilor politici.

Această hrană era constituită din: arpacaş, orz decorticat, rar fasole, varză, dovleci, gulii, cartofi care nu se vindeau, majoritatea stricaţi, napi porceşti. Produsele din carne erau şi ele alcătuite din copite, bojogi, buze, pieliţe şi resturi nevandabile, capete de animale, care, în ţările capitaliste, nu sunt rezervate, nici măcar câinilor. Toate aceste produse erau în stare alterată." (pag. 19).

Cât despre bătăi, nu este nevoie să adaug cele spuse de autor, pentrucă oricine ştie că la aplicarea torturilor poliţieneşti se utilizează tot felul de obiecte, cu o imaginaţie specială a "bătăuşilor", pentru a se ajunge la rezultat, adică la ceeea ce urmăreau anchetatorii Securităţii comuniste: lichidarea fizică a deţinutului şi scoaterea din condiţia normală de existenţă, în aşa fel încât deţinutul să devină un robot, care să acţioneze fără judecată proprie, în toate manifestările lui; să-şi piardă definitiv identitatea eului, a personalităţii sale psihologice. Este ştiut că studenţii legionari erau personalităţi bine definite şi conturate, care aveau un ideal moral şi naţional, o credinţă creştină puternică, bazată pe o concepţie de viaţă coerentă şi solidă, obţinută în familie, şcoală sau în climatul educativ al Mişcării Legionare. Această concepţie de viaţă trebuia, în planurile de "re-educare" concepute de comunişti, descumpănită şi terfelită în noroiul imoralităţii şi în desfiinţarea condiţiei normale de existenţă umană, prin crearea unei noi identităţi, de animalitate, lipsită de principii morale şi demnitate omenească. Aceasta era educaţia comunistă, care a operat la Piteşti, Gherla şi la alte închisori, unde s'a aplicat pe o scară mari redusă. Socot acest paragraf ca o paranteză, pentru câteva explicaţii suplimentare.

Spune autorul că, datorită faptului că partidul comunist a făcut arestările din 15 Mai 1948, fără probe prin care să se stabilească vreo vinovăţie faţă de legile în vigoare, urmând ca mai târziu să se obţină, după maniera lor, probele necesare şi în acest sens ne demonstrează afirmaţia, cu lux de amănunte, în capitolul ÎNSCENAREA (RECONSTITUIREA) la paginile 31-33, din care voi reproduce o bună parte, pentru a se vedea nelegiuirile făcute de stăpânitorii care erau comunişti, întronaţi la putere de către bolşevismul sovietic. Şi apoi, la pagina 39-47, din care voi cita doar un fragment din pagina 44.

Citez aceste texte pentrucă nicăieri ele nu par mai închegate în substanţa lor, atunci când se descrie mascarada justiţiei comuniste care acţiona sub tutela directă a Securităţii.

Continuare în numărul viitor

NOTE ŞI COMENTARII

CU Â DIN A

La 17 Februarie 1993, Academia Română, într'o adunare generală, a luat hotărârea să revină - parţial, deocamdată - la vechea ortografie dinaintea anului 1953, când, pentru satisfacţia analfabeţilor comunişti, limba română a fost stâlcită printr'o scriere străină de originea şi structura ei latină.

Mitropolitul Banatului, Nicolae Corneanu, scria la aproape o lună dela această decizie, mai precis la 15 Martie, în "Învierea" (Nr. 6), un articol bine documentat şi gândit, intitulat "Ortografia şi Biserica" în care spunea textual: ***"La decizia adoptată de Academia Română s'a asociat şi Biserica noastră, nu numai prin votul academicienilor clerici prezenţi la sesiunea Adunării Generale, ci şi prin utilizarea de către Biserică, încă de pe acum, a ortografiei corecte."***

Rolul jucat de Biserică la menţinerea şi prezervarea unui scris corect al limbii române, în afară de perioada când datorită unor străini de neam s'a încercat apropierea ei cât mai mult de limba rusă, este de necontestat. Şi Mitropolitul spune răspicat şi fără ocolişuri: ***"...vechea ortografie modificată în anul 1953 cu scopul urmărit de guvernanţii vremii s'o aducă la nivelul priceperii "maselor largi populare", s'o apropie de limba rusă aparţinând "marii Uniuni Sovietice", şi, mai ales, să demonstreze că şi în materie de lingvistică trebuia renunţat la "decadenta moştenire burgheză". Între altele s'a suprimat litera "â", s'a înlocuit "sunt" cu "sânt", s'a desfiinţat apostroful în favoarea linioarei, s'a renunţat la majusculă în cazul numelor de zile, inclusiv al Duminicii, iar pe parcurs şi numele lui Dumnezeu"...*** (În "Îndreptar şi vocabular ortografic", întocmit de Sextil Puşcariu şi Theodor A. Naum, aceştia spun: "Nu se întrebuinţează majuscule la numele zilelor săptămânii: luni, marţi. În schimb: "Numele lunilor se vor scrie astfel: Ianuarie, Februarie etc. Cât despre scrierea lui "î" şi "â", iată ce hotărăşte Academia Română: "Se menţine vechea regulă ortografică privitoare la scrierea lui "â" şi "î": "î" se scrie la începutul cuvintelor şi la verbele ce se termină în "rî" (ex. coborî, urî etc.), cu derivatele lor ; "â" în toate celelalte cazuri). E, deci, simplu şi uşor de învăţat şi de ţinut minte. Numai puţină bunăvoinţă dacă ar fi din partea anumiţilor oameni ce-şi zic "scriitori" şi "ziarişti" de meserie.

"Biserica noastră - spune I.P.S.S. Nicolae al Banatului - care din totdeauna a fost implicată în fenomenul cultural românesc, inclusiv în problemele de ortografie, nu putea rămâne pasivă tocmai acum"... Ca atare, revista "Învierea" a trecut imediat la aplicarea hotărârilor Academiei.

Că Biserica a fost osul din gâtlejul comuniştilor pe care nu-l puteau înghiţi, nici scuipa, nu mai încape nici un fel de îndoială. Iar preoţii afiliaţi cu zisa "Biserică Mamă", care numai mamă bună nu ne era, susţinând contrariul, ar trebui acum să-şi pună cenuşă pe cap ruşinându-se că au dus poporul drept credincios cu minciuna timp de aproape 45 de ani. Şi dovada este mărturia Mitropolitului Banatului Nicolae Corneanu, care, în articolul menţionat mai înainte, spune pe şleau: ***"... Biserica, una din componentele de bază ale culturii româneşti pe care dictatura comunistă a vizat-o cu precădere urmărind s'o distrugă şi-a dat seama că trebuie să ia atitudine, cu atât mai mult cu cât... distrugerea ei urma să se facă şi prin adoptarea unor reguli ortografice de natură s'o elimine din conştiinţa oamenilor"...*** (Asta, lăsând la o parte dărâmarea propriu zisă a bisericilor din Capitală şi chiar din provincie).

Vorbeşte mai departe I. P. S. Sa de batjocura pe care comuniştii au adus-o Bisericii, impunând scrierea numelui lui Dumnezeu şi a celor ***"trei feţe ale Dumnezeirii şi în genere toate vorbele care se numesc fiinţe la care se numesc fiinţe la care ne închinăm"*** cu literă mică. Pe scurt, comuniştii şi-au bătut joc de tot ce avea Neamul mai sfânt şi mai ales.

Şi dacă astfel stăteau lucrurile până la 22 Decembrie 1989, ne întrebăm: de ce purtătorii de cuvânt ai poporului n'o rup cu acest trecut de pomină şi ruşinos care aminteşte tuturor de năpasta şi blestemul prin care au trecut. De ce ziariştii de talent ca Ion Cristoiu dela "Evenimentul zilei", Gabriela Adameşteanu dela Revista "22", sau Max Bănuş şi echipa lui dela "Tinerama" şi Augustin Buzura dela revistele de mare prestigiu "Lettre Inernationale" şi "ARC" editate de către "Fundaţia Culturală Română", după mai bine de cinci luni, continuă să scrie şi să tipărească cu "î" din "i", contrar deciziilor luate de Academia Română.

Să nu fie capabili, cei din comitetul de redacţie, oare, să înveţe o regulă atât de simplă, când anume să se scrie cu "â" din "a" şi când cu "î" din "i"?

Iată, noi ne îndoim, bine ştiind că Românii nu sunt chiar atât de proşti precum se fac.

"Războiul lui "â" contra "î" - o problemă cu caracter politic? se întreabă Dl. Bogdan Iorga, în articolul din "România liberă" (Nr. 893). Ba de loc, zicem noi. Mai degrabă o problemă de... bun simţ!

Şi articolul "Ortografia şi Biserica" se încheie astfel: ***"... socotim că este îndreptăţită hotărârea Academiei Române - singurul lor împuternicit să stabilească ortografia limbii noastre..."***

Scrieţi domnilor ziarişti şi scriitori români, dar cu "â" din "a"!

Nicolae NOVAC